

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 43 LS

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringer i finansforetaksloven mv.
(gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 43 LS

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringer i finansforetaksloven mv.
(gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

Innhold

1	Proposisjonens hovedinnhold	5	3.5.3	Høringsforslaget	16
			3.5.4	Høringsinstansenes merknader ...	16
			3.5.5	Departementets vurdering	16
2	Bakgrunn	7	3.6	Informasjonskrav til medlemmer	17
2.1	Endringer i finansforetaksloven og forsikringsvirksomhetsloven – gjennomføring av EØS-regler som svarer til direktiv (EU) 2016/2341	7	3.6.1	Gjeldende rett	17
			3.6.2	Direktivet	17
			3.6.3	Høringsforslaget	18
			3.6.4	Høringsinstansenes merknader ...	18
2.1.1	Generelt om pensjonsforetak	7	3.6.5	Departementets vurdering	19
2.1.2	Nærmere om direktivet	7	3.7	Virkemidler i tilsynsarbeidet	20
2.1.3	Høring	8	3.7.1	Gjeldende rett	20
2.2	Endringer i innskuddspensjonsloven (egen pensjonskonto)	9	3.7.2	Direktivet	20
2.2.1	Innledning	9	3.7.3	Høringsforslaget	20
2.2.2	Høring	9	3.7.4	Høringsinstansenes merknader ...	20
			3.7.5	Departementets vurdering	21
			3.8	EØS-komiteens beslutning	21
3	Endringer i finansforetaksloven og forsikringsvirksomhetsloven – gjennomføring av EØS-regler som svarer til direktiv (EU) 2016/2341	11	3.8.1	Vurdering	21
			3.8.2	Omtale av EØS-komiteens beslutning	21
			3.8.3	Særlig om tilpasningstekst	21
3.1	Krav til forsvarlig kapitalforvaltning (adgang til å ta opp lån mv.)	11	3.8.4	Konklusjon og tilrådning	21
3.1.1	Gjeldende rett	11	4	Endringer i innskuddspensjonsloven (egen pensjonskonto)	22
3.1.2	Direktivet	11	4.1	Kortere oppgjørfrist for overføring til egen pensjonskonto	22
3.1.3	Høringsforslaget	11	4.1.1	Gjeldende rett	22
3.1.4	Høringsinstansenes merknader ...	11	4.1.2	Høringsforslaget	22
3.1.5	Departementets vurdering	12	4.1.3	Høringsinstansenes merknader ...	23
3.2	Krav til aktuarfunksjon	12	4.1.4	Departementets vurdering	23
3.2.1	Gjeldende rett	12	4.2	Innhenting av informasjon til beregning av standardkompensasjon	23
3.2.2	Direktivet	12	4.2.1	Gjeldende rett	23
3.2.3	Høringsforslaget	12	4.2.2	Høringsforslaget	23
3.2.4	Høringsinstansenes merknader ...	12	4.2.3	Høringsinstansenes merknader ...	24
3.2.5	Departementets vurdering	13	4.2.4	Departementets vurdering	24
3.3	Krav til egnethetsvurdering ved utkontraktering	13	5	Økonomiske og administrative konsekvenser	25
3.3.1	Gjeldende rett	13	5.1	Til forslaget om endring i finansforetaksloven og forsikringsvirksomhetsloven	25
3.3.2	Direktivet	13	5.1.1	Konsekvenser for arbeidstakere og forsikrede	25
3.3.3	Høringsforslaget	13	5.1.2	Konsekvenser for arbeidsgivere ...	25
3.3.4	Høringsinstansenes merknader ...	14	5.1.3	Konsekvenser for pensjonsforetakene og livsforsikringsforetakene	25
3.3.5	Departementets vurdering	14			
3.4	Grensekryssende virksomhet	14			
3.4.1	Gjeldende rett	14			
3.4.2	Direktivet	15			
3.4.3	Høringsforslaget	15			
3.4.4	Høringsinstansenes merknader ...	15			
3.4.5	Departementets vurdering	15			
3.5	Grensekryssende overdragelser	16			
3.5.1	Gjeldende rett	16			
3.5.2	Direktivet	16			

5.1.4	Konsekvenser for myndighetene	25	B Forslag til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)	34	
5.1.5	Likestillingsmessige konsekvenser	26			
5.2	Til forslaget om endringer i innskuddspensjonsloven	26			
5.2.1	Konsekvenser for arbeidstakere	26			
5.2.2	Konsekvenser for arbeidsgivere	26			
5.2.3	Konsekvenser for pensjonsleverandørene	26			
5.2.4	Konsekvenser for myndighetene	26			
5.2.5	Likestillingsmessige konsekvenser	26			
6	Merknader til de enkelte bestemmelser	27	Vedlegg		
			1	EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)	35
			2	Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/2341 av 14. desember 2016 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (omarbeiding)	36
	A Forslag til lov om endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto)	31			

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 43 LS

(2021–2022)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

*Tilråding fra Finansdepartementet 17. desember 2021,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

I proposisjonen foreslås det endringer i lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet (forsikringsvirksomhetsloven) og lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) som vil gjennomføre EØS-regler som svarer til det reviderte tjenestepensjonsdirektivet (IORP II). I Norge vil reglene som svarer til direktivet, gjelde for pensjonsforetak, dvs. pensjonskasser og innskuddspensjonsforetak. Endringene som foreslås, gjelder krav til virksomhetsstyring og kontrollfunksjoner, grensekryssende virksomhet, utvidede krav til informasjon til medlemmene av pensjonsordningen i pensjonsforetaket og til-

syn. Direktivet er omtalt i kapittel 2, mens de enkelte forslagene til lovendringer er omtalt i kapittel 3.

I proposisjonen foreslås også enkelte endringer i reglene om egen pensjonskonto i lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven). Reglene om egen pensjonskonto går ut på at arbeidstakere i bedrifter som har innskuddspensjonsordning, skal få samlet sin pensjonsopptjening fra tidligere arbeidsforhold og forvalte denne sammen med den pensjonskapital arbeidstakeren tjener opp hos nåværende arbeidsgiver. Endringene som fore-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

slås, er en forskriftshjemmel for å sette kortere frist for overføring av pensjonsmidler til egen pensjonskonto når reservasjonsperioden er utløpt, eller når arbeidstaker har tatt et valg om å samle midlene. Det foreslås videre at medlemmet kan fremskynde reservasjonsfristen på tre måneder ved å gi aktivt samtykke til samling på egen pensjonskonto hos arbeidsgivers leverandør. Det foreslås også en regel om opplysningsplikt i forbindelse med beregning av den standardkompensasjon arbeidsgiver skal betale til arbeidstaker som har valgt pensjonsleverandør selv. Forslagene er nærmere omtalt i kapittel 4.

I kapittel 3.8 behandles EØS-komiteens beslutning 5. februar 2021 om å endre EØS-avtalens vedlegg IX (finansielle tjenester) slik at IORP II-direktivet tas inn i EØS-avtalen. Gjennomføringen av direktivet i norsk rett forutsetter lovendringer. Det ble fra norsk side tatt forbehold om samtykke fra Stortinget, jf. Grunnloven § 26 annet ledd.

Det bes på denne bakgrunn om samtykke fra Stortinget til godkjenning av EØS-komiteens beslutning. EØS-komiteens beslutning og direktivet som beslutningen omfatter, følger vedlagt i norsk oversettelse.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

2 Bakgrunn

2.1 Endringer i finansforetaksloven og forsikringsvirksomhetsloven – gjennomføring av EØS-regler som svarer til direktiv (EU) 2016/2341

2.1.1 Generelt om pensjonsforetak

Pensjonsforetak omfattes av de generelle reglene for finansforetak i finansforetaksloven. Videre inneholder forsikringsvirksomhetsloven virksomhetsregler som er spesifikke for pensjonsforetak og forsikringsforetak. Det er også gitt utfyllende regler for pensjonsforetak i forskrift 9. desember 2016 nr. 1503 om pensjonsforetak.

Som pensjonsforetak regnes pensjonskasser og innskuddspensjonsforetak, jf. finansforetaksloven § 1-5 femte ledd. Det følger av finansforetaksloven § 2-16 at tillatelse til å drive virksomhet som pensjonskasse gir adgang til å overta kollektive pensjonsordninger for et arbeidsgiverforetak eller en kommune som har opprettet og som deltar i pensjonskassen. Tillatelsen kan gi pensjonskassen adgang til enten å overta pensjonsordninger som regnes som livsforsikring, eller til å overta pensjonsordninger uten forsikringselement. Pensjonskassene kan, med mindre annet er fastsatt i tillatelsen, også utstede fripoliser, pensjonsbevis og pensjonskapitalbevis til medlemmer som har fratrukket sin stilling.

Det følger av finansforetaksloven § 2-17 at tillatelse til å drive virksomhet som innskuddspensjonsforetak gir adgang til å overta kollektive pensjonsordninger uten forsikringselement og individuelle pensjonsavtaler uten forsikringselement.

2.1.2 Nærmere om direktivet

Direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II) ble vedtatt i EU 14. desember 2016. Direktivet gjelder i EU fra 13. januar 2019. Direktivet er en hovedrettsakt fra Rådet og Europaparlamentet og reviderer tjenstepensjonsdirektivet (direktiv 2003/41/EF). Direktivet er EØS-relevant og ble med forbehold om Stortingets samtykke, tatt inn i

EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021.

Formålet med direktivet er å fremme større grad av harmonisering av regelverket for tjenstepensjonsforetak og å fremme åpenhet og god virksomhetsstyring. De viktigste endringene i direktivet gjelder krav til virksomhetsstyring og åpenhet om virksomheten, opplysningsplikt overfor medlemmer, grensekryssende aktivitet og tilsyn.

Direktivet viderefører flere bestemmelser fra det opprinnelige tjenstepensjonsdirektivet, herunder kapital- og soliditetskrav. Det er mao. ingen endringer i kravene til forsikringsmessige avsetninger og solvensmargin sammenlignet med tjenstepensjonsdirektivet.

Direktivet stiller krav til at pensjonsforetakene skal ha et godt system for styring og kontroll med virksomheten. Direktivet innfører krav om kontrollfunksjoner som en del av virksomhetsstyringen. Kontrollfunksjonene omfatter en risikostyringsfunksjon og en internrevisjonsfunksjon, og for pensjonsforetak som overtar forsikringsrisiko, kreves også en aktuarfunksjon. Direktivet inneholder dessuten skjerpede krav til utkontraktering av tjenester. Videre skal pensjonsforetakets ledelse og kontrollfunksjoner oppfylle krav til faglige kvalifikasjoner og hederlig vandel. Pensjonsforetak skal også ha en forsvarlig godtgjørelsesordning for ledelsen, kontrollfunksjoner og andre som har vesentlig innflytelse på foretakets risikoprofil. Direktivet krever videre at foretakene skal gjennomføre en egen vurdering av risiko. Nytt i direktivet er også at pensjonsforetaks redegjørelse for investeringsprinsipper, samt årsregnskaper og årsberetninger, pensjonsforetakets godtgjørelsesordninger og regelverket for pensjonsordningene, skal gjøres offentlig tilgjengelig.

Det stilles også utvidede og mer detaljerte krav til hvilken informasjon pensjonsforetak skal gi til medlemmer og potensielle medlemmer. Blant annet skal pensjonsforetakene utarbeide en pensjonsoversikt som skal være et kortfattet dokument med sentral informasjon for hvert medlem av pensjonsordningen.

Direktivet utvider dessuten gjeldende regulering av grensekryssende virksomhet i EØS-områ-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

det til også å omfatte grensekryssende overdragelser av pensjonsordninger mellom pensjonsforetak.

IORP II-direktivet er i likhet med det opprinnelige tjenestepensjonsdirektivet basert på minimumsharmonisering. Det er derfor handlingsrom til å fastsette strengere regler enn direktivet i norsk rett. Norge har tidligere benyttet dette handlingsrommet til å fastsette et forenklet solvenskapitalkrav for pensjonskasser, som trådte i kraft 1. januar 2019.

Direktivet er basert på et prinsipp om forholdsmessighet, slik at regelverket til en viss grad kan tilpasses virksomhetens kompleksitet. Direktivet åpner for at det i nasjonal rett kan gjøres unntak fra enkeltbestemmelser for pensjonsforetak som forvalter pensjonsordninger med mindre enn 100 medlemmer.

Gjennomføring av direktivet krever noen endringer i forsikringsvirksomhetsloven og finansforetaksloven. De mer detaljerte kravene i direktivet foreslås gjennomført i forskrifter til disse lovene.

2.1.3 Høring

Finansdepartementet sendte 24. juni 2019 et høringsnotat med forslag til lov- og forskriftsendringer som gjennomfører IORP II-direktivet, på høring. Høringsnotatet var utarbeidet av Finanstilsynet. Høringsnotatet ble sendt til følgende høringsinstanser, med frist for merknader 24. oktober 2019:

Alle departementene

Brønnøysundregistrene
 Finanstilsynet
 Forbrukerrådet
 Forbrukertilsynet
 Konkurransetilsynet
 Likestillings- og diskrimineringsombudet
 Norges Bank
 Regelrådet
 Regjeringsadvokaten
 Riksrevisjonen
 Skattedirektoratet
 Statens Pensjonskasse
 Statistisk sentralbyrå
 Stortingets ombudsmann for forvaltningen
 ØKOKRIM

Akademikerne
 Aktuar konsulenters forum
 Arbeidsgiverforeningen Spekter

Arbeidsgiverorganisasjonen for samvirkeforetak
 Bedriftsforbundet
 Coop Norge SA
 Den norske advokatforening
 Den norske aktuarforening
 Den norske Revisorforening
 Duvi Pensjon AS
 Econa
 Finans Norge
 Finansforbundet
 Finansieringsselskapenes forening
 Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede (Unio)
 Hovedorganisasjonen Virke
 KS
 Landsorganisasjonen i Norge
 Norges Juristforbund
 Norges Rederiforbund
 Norske Finansanalytikerens Forening
 Norske Forsikringsmegleres Forening
 Næringslivets Hovedorganisasjon
 Pensjonistforbundet
 Pensjonskasseforeningen
 Verdipapirfondenes forening
 Verdipapirforetakenes Forbund
 Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund
 Økonomiforbundet

Følgende høringsinstanser har hatt merknader til forslagene:

Aktuar konsulenters forum
 Den norske aktuarforening
 Duvi AS
 Finans Norge
 Gabler AS
 KS
 Norges Bank
 Norsk Pensjon
 Næringslivets Hovedorganisasjon
 Oslo Pensjonsforsikring AS
 Pensjonskasseforeningen
 Statistisk sentralbyrå
 Storebrand Livsforsikring AS
 Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund

Følgende høringsinstanser har svart at de ikke har merknader:

Brønnøysundregistrene
 Helse- og omsorgsdepartementet
 Justis- og politidepartementet
 Landbruks- og matdepartementet
 Skattedirektoratet
 Utenriksdepartementet

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

2.2 Endringer i innskuddspensjonsloven (egen pensjonskonto)

2.2.1 Innledning

Reglene om egen pensjonskonto trådte i kraft 1. januar 2021. Reglene innebærer at arbeidstakere i bedrifter som har innskuddspensjonsordninger, skal få samlet sine pensjonskapitalbevis fra tidligere arbeidsforhold på en pensjonskonto hos arbeidsgivers pensjonsleverandør eller hos en leverandør arbeidstaker velger selv. Pensjonskapitalen fra tidligere arbeidsforhold skal forvaltes sammen med den pensjonskapitalen arbeidstaker tjener opp hos nåværende arbeidsgiver. Pensjonsmidlene skal samles automatisk på en pensjonskonto i arbeidsgivers pensjonsordning dersom ikke arbeidstaker reserverer seg mot dette. Regler om informasjon skal bidra til at arbeidstaker kan ta et informert valg. Arbeidstaker kan velge å forvalte sin pensjonskonto hos en leverandør arbeidstaker velger selv. Arbeidstaker kan også velge å beholde sine pensjonskapitalbevis, slik at disse fortsatt forvaltes adskilt fra arbeidstakers pensjonsopptjening i nåværende arbeidsforhold.

Lovreglene om egen pensjonskonto følger av lov 3. mai 2019 nr. 14 om endringer i innskuddspensjonsloven (egen pensjonskonto), jf. Prop. 40 L (2018–2019) og Innst. 224 L (2018–2019).

Finansdepartementet opprettet i juni 2019 en gjennomføringsgruppe for å forberede iverksetting av reglene om egen pensjonskonto. Pensjonsleverandørene, arbeidslivets parter og Forbrukerrådet er representert i gruppen. Utkast til utfyllende forskrifter og enkelte endringer i lovreglene om egen pensjonskonto ble drøftet i gjennomføringsgruppen.

2.2.2 Høring

Departementet sendte 8. mai 2020 på høring et utkast til utfyllende forskrifter om egen pensjonskonto. I høringsnotatet foreslo departementet også enkelte endringer i innskuddspensjonslovens regler om egen pensjonskonto. Lovreglene om egen pensjonskonto var på dette tidspunktet vedtatt, men ikke trådt i kraft.

Høringsfristen ble satt til 3. august 2020. Forskriftene ble fastsatt av Finansdepartementet 6. november 2020.

Høringsnotatet ble sendt til følgende høringsinstanser:

Alle departementene

Datatilsynet
 Finanstilsynet
 Forbrukerrådet
 Forbrukertilsynet
 Konkurransetilsynet
 Likestillings- og diskrimineringsombudet
 Norges Bank
 Regelrådet
 Regjeringsadvokaten
 Riksrevisjonen
 Statens Pensjonskasse
 Statistisk sentralbyrå
 Stortingets ombudsmann for forvaltningen
 ØKOKRIM

Akademikerne
 Aktuar konsulenters forum
 Arbeidsgiverforeningen Spekter
 Bedriftsforbundet
 Coop Norge SA
 Den norske advokatforening
 Den norske aktuarforening
 Econa
 Finans Norge
 Finansforbundet
 Havtrygd Gjensidig Forsikring
 Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede (Unio)
 Hovedorganisasjonen Virke
 Kunstnernettverket
 Landsorganisasjonen i Norge
 Musikernes fellesorganisasjon (MFO)
 Norges Juristforbund
 Norges Rederiforbund
 Norske Finansanalytikerens Forening
 Norske Forsikringsmegleres Forening
 Næringslivets Hovedorganisasjon
 Pensjonistforbundet
 Pensjonskasseforeningen
 Personskadeforbundet LTN
 The Nordic Association of Marine Insurers
 Verdipapirfondenes forening
 Verdipapirforetakenes Forbund
 Verdipapirsentralen
 Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund
 Økonomiforbundet

Følgende høringsinstanser har hatt merknader til forslagene til lovendringer:

Akademikerne
 Coop Norge SA
 Creo
 Finans Norge
 Finansforbundet

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

Finanstilsynet
Forbrukerrådet
Kunstnernettverket
Landsorganisasjonen i Norge
Norske Forsikringsmegleres Forening
Norwegian Insurance Partner AS
Næringslivets Hovedorganisasjon
Sbanken ASA
Verdipapirfondenes forening
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund

Følgende høringsinstanser har svart at de ikke har merknader:

Forsvarsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Regjeringsadvokaten
Utenriksdepartementet

3 Endringer i finansforetaksloven og forsikringsvirksomhetsloven – gjennomføring av EØS-regler som svarer til direktiv (EU) 2016/2341

3.1 Krav til forsvarlig kapitalforvaltning (adgang til å ta opp lån mv.)

3.1.1 Gjeldende rett

Finansforetaksloven kapittel 13 inneholder regler om kapitalforvaltningen i finansforetak, herunder pensjonsforetak. Utfyllende regler om pensjonsforetaks kapitalforvaltning er gitt i forskrift 9. september 2016 nr. 1503 om pensjonsforetak kapittel 5. Adgangen for pensjonsforetak til å ta opp lån er regulert både i finansforetaksloven § 13-16 og i forskrift om pensjonsforetak § 24. Finansforetaksloven § 13-16 gjelder både for forsikringsforetak og pensjonsforetak, og fastsetter at slike foretak bare kan ta opp lån for å sikre foretakets likviditet og lån sikret med pant i fast eiendom som foretaket benytter i sin virksomhet. Finanstilsynet kan samtykke til at foretaket tar opp ansvarlige lån og kan i særlige tilfelle også samtykke til at foretaket tar opp andre lån. Det følger av pensjonsforetaksforskriften § 24 at pensjonsforetak ikke kan ta opp lån med mindre lånet skal dekke kort-siktige likviditetsbehov, eller gjelder opptak av ansvarlig lånekapital etter samtykke fra Finanstilsynet.

3.1.2 Direktivet

Direktivets bestemmelser om pensjonsforetaks adgang til å ta opp lån følger av artikkel 19 nr. 3. Utgangspunktet er at medlemsstatene skal forby pensjonsforetak å ta opp lån. Medlemsstatene kan likevel tillate at pensjonsforetak tar opp lån i et visst omfang, men utelukkende til likviditetsformål og kun på midlertidig basis. Dette er en videreføring av bestemmelsen i det opprinnelige tjenestepensjonsdirektivet artikkel 18 nr. 2.

3.1.3 Høringsforslaget

Finanstilsynet viser til at finansforetaksloven § 13-16 gir enkelte regler om pensjonsforetaks adgang til å ta opp lån som ikke synes å være fullt ut i samsvar med direktivet. Det vises til at direktivet ikke åpner for at pensjonsforetak kan ta opp lån sikret med pant i fast eiendom som foretaket benytter i sin virksomhet. Den generelle adgangen for Finanstilsynet til å samtykke til at foretaket tar opp «andre lån» i «særlige tilfelle» er etter Finanstilsynets vurdering heller ikke i samsvar med direktivet. Finanstilsynet foreslår derfor at pensjonsforetak tas ut av virkeområdet for bestemmelsen i finansforetaksloven § 13-16 første ledd. Forslaget innebærer at § 13-16 første ledd bare vil gjelde for forsikringsforetak. Finanstilsynet foreslår at bestemmelsen som nå står i forskrift om pensjonsforetak § 24 første ledd, flyttes til finansforetaksloven § 13-16 nytt annet ledd.

Finanstilsynet foreslår også å oppheve forsikringsvirksomhetsloven § 2-3 annet ledd, som sier at styret i en pensjonskasse skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten i samsvar med finansforetaksloven kapittel 13. Bestemmelsen er overflødig ved siden av finansforetaksloven § 8-6 annet punktum som fastsetter at styret i finansforetak skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten.

3.1.4 Høringsinstansenes merknader

Pensjonskasseforeningen støtter Finanstilsynets forslag til at bestemmelsen om adgang til å ta opp lån flyttes fra forskrift til lov. Ingen av de andre høringsinstansene har hatt merknader til forslaget.

Ingen høringsinstanser har hatt merknader til forslaget om å oppheve forsikringsvirksomhetsloven § 2-3 annet ledd.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

3.1.5 Departementets vurdering

Departementet slutter seg til Finanstilsynets forslag. Det vises til forslag til endring av finansforetaksloven § 13-16 første ledd og til forslag til nytt annet ledd. Det vises også til forslag til oppheving av forsikringsvirksomhetsloven § 2-3 annet ledd.

3.2 Krav til aktuarfunksjon

3.2.1 Gjeldende rett

Det følger av forsikringsvirksomhetsloven § 2-5 at pensjonskasser skal ha en aktuar til å foreta de nødvendige forsikringstekniske beregninger og undersøkelser. Aktuaren skal godkjennes av Finanstilsynet.

Nærmere bestemmelser om ansvarshavende aktuar er gitt i pensjonsforetaksforskriften kapittel 6. Aktuaren skal bl.a. sørge for at pensjonskassens virksomhet til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk forsvarlig måte. Videre skal aktuaren beregne forsikringsmessige avsetninger og endringer i avsetningsgrunnlaget. Aktuaren skal også sørge for at tilordning av avkastning og overskudd ved forvaltning av midler samt overskudd på risikoresultatet skjer i henhold til forsikringsvirksomhetsloven. Aktuaren skal også påse at pensjonskassens premier ikke er fastsatt i strid med forsikringsvirksomhetsloven. Aktuaren skal videre sørge for at pensjonskassen gir melding til Finanstilsynet om fastsatte pristariffer og prinsippene for utforming av tariffene. I tillegg skal aktuaren sørge for at det blir utarbeidet statistikk over forsikringsbestanden.

Aktuaren plikter uten opphold å gi melding til daglig leder og styret bl.a. dersom minstekravene til forsikringsmessige avsetninger ikke er oppfylt, eller pristariffer og premier ikke er i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven. Dersom forholdene ikke bringes i orden i løpet av fire uker, skal aktuaren underrette Finanstilsynet.

Pensjonsforetak har adgang til å kjøpe aktuar-tjenester fra et livsforsikringsforetak eller et annet foretak som har nødvendig aktuarkompetanse.

3.2.2 Direktivet

Det følger av direktivet artikkel 27 at tjenstepensjonsforetakene skal ha en aktuarfunksjon dersom foretaket dekker biometriske risikoer eller forvalter pensjonsordninger med avkastningsgaranti. Pensjonsforetaket skal utpeke minst én uavhengig person i eller utenfor foretaket som skal ha ansvar for aktuarfunksjonen. Ansvars-

områdene til aktuarfunksjonen er beskrevet nærmere i artikkel 27 nr. 1. En hovedoppgave er å samordne beregningen av de forsikringstekniske avsetningene. Aktuaren skal også vurdere om de metoder, underliggende modeller og forutsetninger som legges til grunn ved beregningene er hensiktsmessige og om dataene som benyttes er fullstendige. Videre skal aktuarfunksjonen sammenligne de vurderinger som ligger til grunn for beregningen av de forsikringstekniske avsetningene, med tidligere erfaringer.

Aktuarfunksjonen skal informere ledelsesorganet om påliteligheten og tilstrekkeligheten av beregningen av de forsikringstekniske avsetningene. Aktuarfunksjonen skal også uttale seg om hvorvidt foretakets eventuelle gjenforsikringsordninger er tilstrekkelige. Den skal også bidra til en effektiv gjennomføring av risikostyrings-systemet.

Etter direktivet skal aktuaren ikke lenger godkjennes av Finanstilsynet. Personer som ivaretar aktuarfunksjonen, skal oppfylle krav til egnethet i likhet med personer i pensjonsforetakets ledelse. Etter at pensjonsforetaket er gitt konsesjon, er det pensjonsforetaket som har plikt til å påse at lovens krav til egnethet er oppfylt.

3.2.3 Høringsforslaget

Finanstilsynet foreslår at gjeldende regler om ansvarshavende aktuar i forsikringsvirksomhetsloven § 2-5 oppheves og erstattes av krav til aktuarfunksjon. Kravet til aktuarfunksjon foreslås gjennomført ved at finansforetaksloven § 13-5 annet ledd annet punktum om krav til uavhengig kontrollfunksjon med ansvar for aktuarfaglige oppgaver, som i dag gjelder for forsikringsforetak, utvides til også å omfatte pensjonskasser.

Finanstilsynet foreslår at nærmere regler om ansvarsområdet for aktuarfunksjonen tas inn i pensjonsforetaksforskriften.

3.2.4 Høringsinstansenes merknader

Den norske aktuarforening og Pensjonskasseforeningen støtter forslaget om at rollen som ansvarshavende aktuar oppheves og erstattes av en aktuarfunksjon. *Aktuarkonsulenters forum* har merknader til forslagene til utfyllende forskrifter. Merknadene gjelder arbeidsdelingen mellom utøvende aktuar, aktuarfunksjonen og risikostyringsfunksjonen, krav til utdanning og etterutdanning for å fylle aktuar- og risikostyringsfunksjonen og krav til utøvende aktuar, samt om

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

Finanstilsynet skal ha en rolle for å godkjenne de som utøver disse funksjonene.

Aktuar-konsulenters forum og Den norske aktuarforening har i etterkant av høringen tatt opp med departementet de innspillene som Aktuar-konsulenters forum har gitt i høringen.

3.2.5 Departementets vurdering

Departementet slutter seg til Finanstilsynets forslag om at pensjonskasser får et krav til aktuarfunksjon i tråd med direktivet, og at gjeldende krav til ansvarshavende aktuar oppheves. Departementet viser til at innspillene fra Aktuar-konsulenters forum og Den norske aktuarforening vil bli vurdert i forbindelse med utforming av utfyllende forskrifter med hjemmel i lovbestemmelsen.

Det vises til forslag til oppheving av forsikringsvirksomhetsloven § 2-5 og til endring i finansforetaksloven § 13-5 annet ledd annet punktum.

3.3 Krav til egnethetsvurdering ved utkontraktering

3.3.1 Gjeldende rett

Krav til egnethet er regulert i finansforetaksloven § 3-5. Styremedlemmer, daglig leder, andre personer i den faktiske ledelsen og personer med nøkkelfunksjoner i finansforetak skal for det første ha de nødvendige kvalifikasjoner og yrkeserfaring til å utøve stillingen eller vervet. Videre må de aktuelle personene ikke være dømt for et straffbart forhold som gir grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte. De må heller ikke i stilling eller i utøvelsen av andre verv ha utvist en slik adferd at det er grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på en forsvarlig måte.

Søknad om konsesjon som finansforetak skal inneholde opplysninger om kvalifikasjoner og yrkeserfaring samt ordinær politiattest etter politi-registerloven § 40 for styremedlemmer, daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen og personer med nøkkelfunksjoner i foretaket, jf. finansforetaksloven § 3-1 fjerde ledd.

3.3.2 Direktivet

Det følger av direktivet artikkel 22 at faktiske ledere i pensjonsforetak og personer som ivaretar nøkkelfunksjoner, skal oppfylle nærmere bestemte krav til egnethet. Som nøkkelfunksjon

regnes risikostyrings-, aktuar- og internrevisjonsfunksjon. Direktivet artikkel 22 presiserer at egnethetskravene også skal gjelde for personer eller enheter som har fått utkontraktert nøkkelfunksjoner til seg.

Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter er i stand til å vurdere om faktiske ledere av pensjonsforetaket og personer som ivaretar nøkkelfunksjoner, oppfyller kravene til egnethet og kvalifikasjoner, jf. artikkel 22 nr. 2. Artikkel 22 nr. 3 til 6 inneholder detaljerte bestemmelser om hva slags dokumentasjon som skal aksepteres som bevis for at statsborgere fra andre medlemsstater skal anses å oppfylle kravene til hederlighet mv.

3.3.3 Høringsforslaget

Finanstilsynet viser til at presiseringen i direktivet artikkel 22 om at egnethetskravene omfatter personer eller enheter som har fått utkontraktert nøkkelfunksjoner til seg, i utgangspunktet ikke krever regelendringer i norsk rett. Dette skyldes at kravene til egnethet i finansforetaksloven vil gjelde uavhengig av om foretaket har utkontraktert funksjonen som daglig leder eller andre nøkkelfunksjoner. Imidlertid er det etter Finanstilsynets vurdering et spørsmål hvilke personer i foretaket som etter direktivet utfører den utkontrakterte nøkkelfunksjonen (tjenesteyteren), som skal egnethetsvurderes.

Finanstilsynet viser til at direktivet krever at fysiske personer hos tjenesteyteren som faktisk utfører oppgaver som er en del av nøkkelfunksjonene, skal egnethetsvurderes. Det er etter Finanstilsynets vurdering ikke klart om direktivet krever at daglig leder hos tjenesteyteren må egnethetsvurderes dersom vedkommende har en rent administrativ funksjon og ikke utfører faglige oppgaver som er en del av nøkkelfunksjonene.

Finanstilsynet foreslår at daglig leder hos tjenesteyteren egnethetsvurderes selv om det ikke skulle være et krav etter direktivet. Det vises til at direktivet er et minimumsharmoniseringsdirektiv og derfor ikke til hinder for slik gjennomføring. Daglig leder kan ha en sentral rolle når det gjelder bl.a. tjenesteyterens styrings- og kontrollsystemer, rutiner, strategiske beslutninger mv. Daglig leder vil derfor kunne påvirke hvordan nøkkelfunksjonene utføres selv om vedkommende ikke går inn i den enkelte sak. Dersom daglig leder ikke skal egnethetsvurderes, kan dessuten risikoen for interessekonflikter mellom faglige og kommersielle hensyn internt hos tjenesteyteren øke.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

Hensynet til å unngå interessekonflikter mellom ledelsen hos tjenesteyteren og de ansatte som utfører de utkontrakterte oppgavene, tilsier etter Finanstilsynets oppfatning at også styremedlemmene hos tjenesteyteren skal være omfattet av krav til egnethet der nøkkelfunksjoner eller oppgaver som faller inn under den daglige ledelsen av pensjonsforetaket, utkontrakteres til et foretak som ikke er under tilsyn fra Finanstilsynet eller tilsvarende tilsynsmyndigheter i et annet EØS-land. Disse er ikke omfattet av personkretsen som skal egnethetsvurderes etter finansforetaksloven kapittel 3.

Finanstilsynet foreslår etter dette en ny forskriftshjemmel i finansforetaksloven § 13-4 om utkontraktering, slik at departementet kan fastsette i forskrift at styremedlemmer, daglig leder, faktisk leder og ansatte med nøkkelfunksjoner i foretak som har fått utkontraktert oppgaver fra pensjonsforetak, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

3.3.4 Høringsinstansenes merknader

Pensjonskasseforeningen, KS, NHO og Duvi AS er uenige i forslaget om at pensjonsforetaket ved utkontraktering av nøkkelfunksjoner også skal egnethetsvurdere daglig leder og styremedlemmer.

Pensjonskasseforeningen mener at kravene til egnethetsvurdering av personer eller enheter som har fått utkontraktert oppgaver til seg, ikke bør gå lengre enn det som følger av direktivet. Det vises til at daglig ledelse er en egen disiplin, og der utøver av en slik rolle ikke har direkte befating med kunder eller er involvert i leveranse av nøkkelfunksjon, bør ikke krav om egnethetsvurdering innføres.

Pensjonskasseforeningen kan heller ikke se at det er faglig vektige argumenter for å underkaste styret hos en leverandør en egnethetsvurdering. Styret har et overordnet ansvar for selskapsledelse, men vil ikke nødvendigvis være involvert i detaljer ved selskapets drift og virksomhet.

NHO støtter ikke forslaget om krav til egnethetsvurdering ved utkontraktering. NHO mener høringsnotatet undervurderer kostnadene som økte krav til kontroll- og virksomhetsstyring medfører. Det kan etter NHOs syn ikke forsvares at det legges opp til økte administrasjonskostnader når flere av forslagene ikke er pliktige etter direktivet.

Duvi AS mener at forslaget om at en ved utkontraktering av nøkkelfunksjoner også må egnethetsvurdere daglig leder og styremedlem-

mer hos tjenesteyteren, går lengre enn det som er påkrevd og hensiktsmessig. Duvi AS anser at direktivets krav bør være tilstrekkelige på dette området.

3.3.5 Departementets vurdering

Departementet viser til drøftelsen i høringsnotatet om hvorvidt det ved utkontraktering bør stilles krav ut over de krav som følger av direktivet til egnethetsvurderinger av personer i foretaket som har fått utkontraktert nøkkelfunksjoner til seg. Departementet er i utgangspunktet enig med Finanstilsynet i at daglig leder vil kunne ha en innflytelse på hvordan nøkkelfunksjoner utføres selv om vedkommende ikke går inn i den enkelte sak. Det kan videre tenkes interessekonflikter mellom ledelsen i foretaket som har fått utkontraktert nøkkelfunksjoner til seg, og de personer i det samme foretaket som ivaretar nøkkelfunksjoner. Departementet mener likevel det kan reises spørsmål ved om styremedlemmer og daglig leder som har en rent administrativ funksjon, vil ha tilstrekkelig nærhet til utførelsen av nøkkelfunksjoner til at de bør underlegges krav til egnethetsvurdering på samme måte som personer som ivaretar nøkkelfunksjoner. Departementet er i tvil om nytteverdien av et slikt utvidet krav til egnethetsvurderinger vil stå i forhold til de økte kostnadene kravene vil føre med seg. Etter en samlet vurdering mener departementet at kravene til egnethetsvurderinger ved utkontraktering bør være på linje med direktivets krav. Det vises til forslag til ny § 13-4 i finansforetaksloven om at departementet kan fastsette i forskrift at personer med nøkkelfunksjoner i foretak som har fått utkontraktert oppgaver fra pensjonsforetak, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

3.4 Grensekryssende virksomhet

3.4.1 Gjeldende rett

Norske pensjonsforetaks adgang til å drive virksomhet i utlandet er regulert i finansforetaksloven kapittel 4 og finansforetaksforskriften § 4-2. Bestemmelsene gjennomfører tjenestepensjonsdirektivet artikkel 20. Pensjonsforetak som forvalter en pensjonsordning som er underlagt lovgivningen i en annen EØS-stat, anses å drive virksomhet i utlandet.

Norske pensjonsforetak kan etter finansforetaksloven drive virksomhet som filial etter lovens § 4-2 eller gjennom grensekryssende virksomhet

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

etter lovens § 4-3. Det følger imidlertid av finansforetaksforskriften § 4-2 at norske pensjonsforetak som vil drive virksomhet i annen EØS-stat, skal følge reglene om grensekryssende virksomhet, og ikke følge reglene om filialetablering. Sistnevnte regel gjennomfører tjenstepensjonsdirektivet, som har ett meldepliktsystem for pensjonsforetak som vil drive virksomhet i utlandet, og som ikke skiller mellom tilfeller der pensjonsforetaket faktisk etablerer et kontor i en annen stat (filialetablering) og annen grensekryssende aktivitet.

Utenlandske pensjonsforetaks adgang til å drive virksomhet i Norge er regulert i finansforetaksloven kapittel 5. Pensjonsforetak med hovedsete i annen EØS-stat kan drive virksomhet gjennom filial etter reglene i lovens § 5-2 eller gjennom grensekryssende virksomhet etter lovens § 5-5.

Det er i norsk rett ikke gjort noe tilsvarende unntak fra reglene om filialetablering for pensjonsforetak fra annet EØS-land som vil etablere filial i Norge, slik det er gjort for norske pensjonsforetak som vil etablere filial i annet EØS-land. jf. avsnittet over.

3.4.2 Direktivet

Reglene om grensekryssende virksomhet i IORP II-direktivet er i stor grad sammenfallende med bestemmelsene i tjenstepensjonsdirektivet, som er gjennomført i norsk rett.

Direktivet har ett meldepliktsystem for virksomhet som består i å forvalte pensjonsordninger som reguleres av lovgivningen i en annen EØS-stat, og skiller ikke mellom tilfeller der pensjonsforetaket faktisk etablerer et kontor i en annen stat (filialetablering) og annen grensekryssende aktivitet. IORP II-direktivet viderefører reglene i tjenstepensjonsdirektivet på dette punktet.

3.4.3 Høringsforslaget

Finanstilsynet viser til at direktivet har ett meldepliktsystem for virksomhet som består i å forvalte pensjonsordninger som reguleres av lovgivningen i annen EØS-stat, og skiller ikke mellom tilfeller der pensjonsforetaket faktisk etablerer et kontor i en annen stat (filialetablering) og annen grensekryssende aktivitet. For å tydeliggjøre dette i regelverket foreslår Finanstilsynet at pensjonsforetak tas ut av virkeområdet for bestemmelsene i finansforetaksloven om filialetablering innenfor

EØS. Dette gjelder lovens § 4-2 for norske pensjonsforetak som vil etablere filial i utlandet, og § 5-2 for utenlandske pensjonsforetak som vil etablere filial i Norge.

Informasjonskravene som foreslås i denne proposisjonen, skal etter direktivet også gjelde ved grensekryssende virksomhet. Finanstilsynet foreslår at det tas inn en henvisning til forsikringsvirksomhetsloven ny § 3-23 a om pensjonsoversikt i finansforetaksloven § 5-4 annet ledd, slik at kravet om pensjonsoversikt også vil gjelde for pensjonsforetak som driver grensekryssende virksomhet inn i Norge.

Finanstilsynet viser til at reglene om grensekryssende virksomhet i IORP II-direktivet i stor grad er sammenfallende med reglene i tjenstepensjonsdirektivet, som er gjennomført i norsk rett. Gjennomføringen av direktivet krever likevel enkelte endringer i gjeldende rett. Disse endringene vil gjennomføres i forskrift.

3.4.4 Høringsinstansenes merknader

Ingen høringsinstanser har hatt merknader til forslaget. *Pensjonskasseforeningen* bemerker at det for praktiske formål antas å være begrenset interesse for å håndtere pensjonsløfter i andre EU-land fra pensjonskasse med base i Norge, jf. at norske pensjonskasser er underlagt virksomhetsregler som gjør disse lite konkurransedyktige og mindre attraktive i europeisk kontekst. Motsetningsvis vil det kunne være større interesse for å håndtere en norsk pensjonsordning under felles-europeisk regulering.

3.4.5 Departementets vurdering

Departementet slutter seg til Finanstilsynets forslag om at pensjonsforetak tas ut av virkeområdet for bestemmelsene i finansforetaksloven om filialetablering innenfor EØS. Dette gjelder lovens § 4-2 for norske pensjonsforetak som vil etablere filial i utlandet, og § 5-2 for utenlandske pensjonsforetak som vil etablere filial i Norge. Departementet slutter seg videre til Finanstilsynets forslag om at det tas inn en henvisning til forsikringsvirksomhetsloven ny § 3-24 om pensjonsoversikt i finansforetaksloven § 5-4 annet ledd, slik at kravet om pensjonsoversikt også vil gjelde for pensjonsforetak som driver grensekryssende virksomhet inn i Norge. Det vises til forslag til endring av finansforetaksloven §§ 4-2, 5-2 og 5-4 annet ledd.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

3.5 Grensekryssende overdragelser

3.5.1 Gjeldende rett

Etter finansforetaksloven § 12-1 kan sammenlåing, deling og avvikling av finansforetak bare gjennomføres etter tillatelse gitt av departementet (delegert til Finanstilsynet). Likt med sammenslåing og deling regnes overtagelse og avhendelse av hele eller en stor del av virksomheten med tilhørende eiendeler og forpliktelser. For pensjonskasser følger det også av forsikringsvirksomhetsloven § 2-8 at sammenslåing, deling og opphør av en pensjonskasse kan skje etter reglene i finansforetaksloven kapittel 12 avsnitt I eller II.

Finansforetaksloven § 12-27 har regler om porteføljeoverdragelser. Avtaler mellom finansforetak om overdragelse av forsikringsportefølje, låneportefølje eller annen formuesmasse av vesentlig omfang sett hen til foretakenes virksomhet krever godkjenning av Finanstilsynet. Det er gitt nærmere regler i finansforetaksforskriften om overdragelse av forsikringsporteføljer tegnet etter reglene om filialetablering eller grensekryssende virksomhet, men disse reglene er ikke gjort gjeldende for pensjonsforetak.

3.5.2 Direktivet

IORP II-direktivet innfører regler om grensekryssende overdragelser av pensjonsordninger. Tjenestepensjonsdirektivet hadde ikke bestemmelser om dette. Det følger av IORP II-direktivet artikkel 12 nr. 1 at medlemsstatene skal tillate at et tjenestepensjonsforetak som er registrert eller har tillatelse på deres område, helt eller delvis overdrar en pensjonsordnings forpliktelser med tilhørende avsetninger og andre forpliktelser samt rettigheter med tilhørende eiendeler til et motakende tjenestepensjonsforetak. Slik overdragelse krever tillatelse fra tilsynsmyndigheten i hjemstaten til mottakende tjenestepensjonsforetak og forutsetter forutgående samtykke fra tilsynsmyndigheten i hjemstaten til det overdragende tjenestepensjonsforetak.

Direktivet fastsetter nærmere regler om forhåndssamtykke til overdragelsen fra arbeidsgiverforetaket og et flertall av medlemmer og berørte pensjonister, eller et flertall av deres representanter. Flertallet defineres etter nasjonal rett. Det gis også nærmere regler bl.a. om innholdet i søknaden og hva tilsynsmyndighetene i de respektive medlemsstater skal vurdere.

3.5.3 Høringsforslaget

Finanstilsynet viser til at direktivets regler om grensekryssende overdragelser er nye og krever tilpasninger i norsk rett. Finanstilsynet foreslår en forskriftshjemmel i finansforetaksloven § 12-28 slik at direktivets regler gjennomføres i forskrift til finansforetaksloven.

Finanstilsynet viser til at norske pensjonskasser forvalter en økende bestand av fripoliser. Dette er fullt ut betalte individuelle kontrakter som ikke er en del av arbeidsgiverforetakets pensjonsordning. Direktivet regulerer grensekryssende aktivitet knyttet til pensjonsordninger og ikke porteføljer med individuelle kontrakter. Finanstilsynet foreslår at direktivets regler om overdragelse av pensjonsordninger gjøres tilsvarende gjeldende for overdragelser av fripoliseporteføljer mellom pensjonsforetak. Bakgrunnen for dette er at gjeldende regler setter krav om at fripoliseinnehaverne skal varsles om overdragelsen i god tid og underrettes om muligheten til å flytte kontrakten til annet forsikringsforetak før en porteføljeoverdragelse finner sted. I dagens forsikringsmarked er imidlertid flytteretten for fripoliseinnehavere i praksis stengt. Finanstilsynet mener derfor at fripoliseinnehavernes mulighet til innflytelse over egen kontrakt i dagens situasjon best vil kunne ivaretas gjennom å gi reglene om flertallsbeslutning i direktivet tilsvarende anvendelse. Det vises til forslaget til finansforetaksloven § 12-28 om hjemmel til å gi nærmere regler om overdragelse mellom pensjonsforetak av pensjonsordninger og porteføljer av individuelle kontrakter utgått fra kollektive pensjonsordninger.

3.5.4 Høringsinstansenes merknader

Pensjonskasseforeningen støtter at direktivets regler om overdragelse av pensjonsordninger gjøres tilsvarende gjeldende for overdragelse av fripoliseporteføljer.

Gabler mener at de samlede regler for overdragelse av pensjonsordninger/fripoliser fra pensjonskasser nå blir unødig kompliserte, og at regelverket i sin helhet bør samles og fremgå av finansforetaksloven med forskrifter.

Finans Norge, NHO, Pensjonskasseforeningen og YS har gitt merknader til forslaget til forskriftsbestemmelser.

3.5.5 Departementets vurdering

Departementet slutter seg til Finanstilsynets forslag om en lovbestemmelse som gir hjemmel til å

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

gi nærmere regler om grensekryssende overdragelser mellom pensjonsforetak av pensjonsordninger og porteføljer av individuelle kontrakter utgått fra kollektive pensjonsordninger. Porteføljer av individuelle kontrakter som nevnt i forslaget, vil omfatte fripoliseporføljer. Det vises til forslag til finansforetaksloven § 12-28.

Departementet viser til at høringsinstansenes merknader til forskriftsforslagene i høringen vil bli vurdert ved utformingen av utfyllende forskrifter med hjemmel i lovbestemmelsen.

3.6 Informasjonskrav til medlemmer

3.6.1 Gjeldende rett

Informasjon til medlemmer i private tjenestepensjonsordninger er regulert i flere lover. Det følger av innskuddspensjonsloven § 2-7, foretaks-pensjonsloven § 2-8 og tjenestepensjonsloven § 2-8 at arbeidsgiver skal gi arbeidstakerne en skriftlig oversikt over regelverket for pensjonsordningen og bestemmelsene om pensjonsytelser og arbeidstakernes rettigheter. Forsikringsavtaleloven kapittel 19 har regler for kollektive personforsikringer. Når en forsikringsordning etableres, og senere med passende mellomrom, skal pensjonsleverandøren orientere medlemmene om avtalte ytelser under avtalen, medlemskap, premiebetaling, arbeidsgiverforetakets plikter knyttet til meldinger til eller fra medlemmene, hvem som har krav på forsikringssummene ved død, eventuelle etterlattedekninger og barnepensjon mv. Etter forsikringsvirksomhetsloven § 2-7 skal pensjonsforetak informere medlemmer og pensjonister om endringer i regelverket for pensjonsordningen. Medlemmene skal hvert år også motta en oppgave med informasjon om nivået på opptjente pensjonsrettigheter eller pensjonskapitalens størrelse.

En bestemmelse om digitalt førstevalg ble tatt inn i innskuddspensjonsloven § 2-7 femte ledd i forbindelse med innføring av reglene om egen pensjonskonto. Det følger av bestemmelsen at informasjon til arbeidstaker kan sendes eller gjøres tilgjengelig ved bruk av elektronisk kommunikasjon, forutsatt at dette gjøres på en betryggende måte og at arbeidstaker ikke har reservert seg mot slik kommunikasjon. Når elektronisk kommunikasjon benyttes første gang, skal arbeidstaker få tydelig informasjon om muligheten til å reservere seg mot slik kommunikasjon og om rettsvirkningene av valget.

I ny lov 18. desember 2020 nr. 146 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven) er

det gitt regler om digitalt førstevalg i § 3-2. Det heter i bestemmelsen at meldinger mv. etter finansavtaleloven kan sendes til eller gjøres tilgjengelige for mottakeren ved bruk av elektronisk kommunikasjon dersom dette gjøres på en betryggende måte. Tjenesteyteren skal ved avtaleinngåelsen eller når elektronisk kommunikasjon benyttes første gang, opplyse mottakeren om at vedkommende kan reservere seg mot denne kommunikasjonsformen og om rettsvirkningene av valget. Loven er foreløpig ikke satt i kraft.

3.6.2 Direktivet

Direktivets artikkel 36 til 44 har utførlige regler om informasjonsplikt overfor potensielle medlemmer, medlemmer og pensjonister. Artikkel 36 gir regler om at informasjonen skal oppdateres regelmessig, og stiller krav til kommunikasjon og språk. Informasjonen skal gis elektronisk eller på papir, og skal bl.a. være skrevet på en tydelig måte og ikke være villedende. Artikkel 37 stiller krav til generell informasjon om pensjonsordningen som skal gis til medlemmer og pensjonister. Slik informasjon omfatter bl.a. navn på tjenestepensjonsforetaket og tilsynsmyndigheten, hvilke rettigheter og forpliktelser partene i pensjonsordningen har, opplysninger om investeringsprofilen, økonomiske risikoer som bæres av medlemmene og pensjonistene, betingelser knyttet til garantier i pensjonsordningen, resultater av investeringer hvis medlemmene bærer investeringsrisiko eller kan treffe investeringsbeslutninger, kostnadsstrukturen for kostnader som bæres av medlemmer og pensjonister og valgmuligheter ved utbetaling og eventuelle ordninger for overføring av pensjonsrettigheter. Der medlemmene bærer investeringsrisiko skal det informeres om alle alternative investeringsvalg, herunder om det er en standardinvesteringsmulighet. Den generelle informasjonen som skal gis i henhold til artikkel 37, skal være offentlig tilgjengelig.

I artikkel 38 gis det regler om at tjenestepensjonsforetakene skal utferdige et kortfattet dokument med nøkkelinformasjon for hvert medlem, hvor det tas hensyn til særlige forhold i relevant nasjonal rett. Dokumentets overskrift skal inneholde ordet «pensjonsoversikt». Artikkel 39 gir regler om hva pensjonsoversikten minst skal inneholde. Det skal bl.a. gis informasjon om tjenestepensjonsforetaket, om hel eller delvis garanti under pensjonsordningen, om pensjonsprognoser, om opptjente pensjonsrettigheter eller oppspart kapital, om innbetalinger fra arbeidsgiverforetaket eller medlemmet det siste året og om pen-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

sjonsforetakets belastning av kostnader det siste året. Artikkel 40 fastsetter at pensjonsoversikten skal angi hvor og hvordan det kan innhentes supplerende informasjon.

Artikkel 41 gir regler om informasjon som skal gis til potensielle medlemmer før de tas opp i pensjonsordningen. Etter artikkel 43 skal pensjonister gis informasjon i utbetalingsfasen, mens artikkel 44 gir regler om ytterligere informasjon som skal gis til medlemmer og pensjonister på anmodning.

3.6.3 Høringsforslaget

Finanstilsynet viser til at forsikringsavtaleloven og pensjonslovene sett i sammenheng dekker de fleste av kravene i artikkel 37 til generell informasjon til medlemmer. Personkretsen i pensjonslovene er likevel snevrere angitt enn i direktivet, fordi den regulerer arbeidsgivers informasjonsplikt overfor arbeidstakere (aktive medlemmer) og ikke informasjon til samtlige medlemmer (herunder pensjonister). Videre er pensjonslovenes anvendelsesområde begrenset til pensjonsordninger opprettet som innskuddspensjonsordninger, foretakspensjonsordninger eller tjenestepensjonsordninger. Kommunale pensjonsordninger og andre private ordninger som pensjonsforetak kan tilby innenfor sin konsesjon, er dermed ikke omfattet av pensjonslovenes regler. For å sikre at informasjonspliktene etter direktivet får anvendelse for alle typer avtaler og for å utfylle gjeldende regler der forsikringsavtaleloven med forskrifter ikke fullt ut dekker direktivets krav, foreslår Finanstilsynet å lovfeste en generell plikt for pensjonsforetak til å påse at medlemmer i pensjonsordninger som pensjonsforetaket forvalter, får generell informasjon om pensjonsforetaket, regelverket for pensjonsordningen og endringer i regelverket. Dette foreslås i forsikringsvirksomhetsloven § 2-7 første ledd. Bestemmelsen gjennomfører hovedprinsippene i direktivets artikkel 37.

Finanstilsynet legger til grunn at pensjonsforetak langt på vei kan oppfylle plikten etter forslaget til § 2-7 første ledd gjennom å utstyre arbeidsgiver (forsikringstaker) med tilstrekkelig grunnlagsmaterie slik at arbeidsgiver settes i stand til å oppfylle sin informasjonsplikt overfor arbeidstakerne etter pensjonslovene og forsikringsavtaleloven § 19-3.

Finanstilsynet foreslår videre å gjennomføre kravet i direktivets artikkel 37 nr. 4 om at informasjon skal være offentlig tilgjengelig, i forsikringsvirksomhetsloven § 2-7 annet ledd. I § 2-7 sjette

ledd foreslås en forskriftshjemmel slik at de nærmere kravene til informasjonens innhold kan fastsettes i forskrift.

Finanstilsynet foreslår en regel om digitalt førstevalg i forsikringsvirksomhetsloven § 2-7 femte ledd. Direktivet stiller ikke krav om digitalt førstevalg. Forslaget er utformet i tråd med de daværende forslagene til innføring av digitalt førstevalg i forsikringsavtaleloven § 1-7 og i innskuddspensjonsloven § 2-7 (egen pensjonskonto).

Når det gjelder direktivets krav til årlig pensjonsoversikt i artikkel 38–40, viser Finanstilsynet til at formålet med dette kravet er å gi medlemmene grunnlag for å ta informerte valg om pensjonsplanlegging gjennom at de får klar og tydelig informasjon om opptjente rettigheter og en skisse over fremtidige pensjonsytelser. Deler av direktivets krav er gjennomført i reglene om kontoutskrift, som gjelder for medlemmer av innskuddspensjonsordninger og tjenestepensjonsordninger. Deler av direktivets krav er nye, som krav til individualiserte pensjonsprognoser, opplysninger om verdien av de midler som er knyttet til pensjonsordningen som helhet, samt krav til form og benevnelse.

Finanstilsynet mener de beste grunner taler for at regler om innholdet i informasjonen til medlemmer i pensjonsordninger bør være like for de enkelte tilbydere. I det norske markedet tilbys kollektive pensjonsordninger i det alt vesentligste av livsforsikringsforetak og pensjonsforetak, og det enkelte arbeidsgiverforetak kan flytte pensjonsordningen mellom tilbydere. Finanstilsynet foreslår på denne bakgrunn at plikten til å utarbeide årlig pensjonsoversikt skal gjelde både for livsforsikringsforetak og pensjonsforetak. Plikten foreslås derfor tatt inn i forsikringsvirksomhetsloven ny § 3-23 a. Mottakerne av slik pensjonsoversikt vil være medlemmer av alle typer kollektive pensjonsordninger, herunder medlemmer av kommunale ordninger og av private ordninger som ikke omfattes av innskuddspensjonsloven, foretakspensjonsloven eller tjenestepensjonsloven. Finanstilsynet foreslår at de overordnede krav til innhold og form tas inn i lovbestemmelsen, mens mer detaljerte regler gis i forskrift.

3.6.4 Høringsinstansenes merknader

Den norske aktuarforening, KS og Pensjonskasseforeningen støtter formålet med kravet til pensjonsoversikt, som er å gi de ansatte god informasjon om sine pensjonsrettigheter, men har også innvendinger mot forslaget. *Pensjonskasseforeningen* uttaler at formålet med kravet til pensjonsoversikt

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

isolert sett er positivt, men forslaget vurderes som for omfattende og til dels lite tilpasset faktiske, nasjonale forhold. KS anser det som viktig at de ansatte får god informasjon om sine pensjonsrettigheter, men mener at den foreslåtte pensjonsoversikten ikke fremstår som et godt virkemiddel for dette. *Den norske aktuarforening* er positiv til at medlemmene gis så mye informasjon som mulig om sin pensjonsordning, men viser til at det forutsetter at det gis relevant og presis informasjon. Aktuarforeningens merknad knytter seg til offentlig tjenstepensjon, som omtales nedenfor.

Pensjonskasseforeningen støtter forslaget om at kravene til pensjonsoversikt gjøres gjeldende både for pensjonsforetak og livsforsikringsforetak. Foreningen mener at kravet til generell informasjon også bør gjøres gjeldende for livsforsikringsforetak. Også *Finans Norge* og *Oslo Pensjonsforsikring AS (OPF)* støtter generelt like rammevilkår for ulike tilbydere av samme produkter, men mener at forslagene til informasjonsplikter ikke synes å være tilstrekkelig vurdert opp mot gjeldende informasjonsplikter etter ulike regelverk som pensjonsleverandørene er omfattet av.

Synspunkter om at forslagene til informasjonsplikter må ses opp mot gjeldende informasjonsplikter, tas også opp av KS og NHO. KS vurderer at det er behov for en gjennomgang av lovkrav om informasjon. NHO mener at den foreslåtte pensjonsoversikten, alene og sammen med alle andre bestemmelser om informasjon, fremstår lite ryddig, og for omfattende. NHO mener det bør utarbeides én standard for informasjon om pensjon til ansatte, tidligere ansatte og pensjonister. Dermed kan en sanere flere av de oversikter og bestemmelser som foreligger i dag.

Flere høringsinstanser tar opp at enkelte krav til informasjon i pensjonsoversikten ikke passer for kommunale pensjonsordninger. *Den norske aktuarforening* viser til at for offentlig tjenstepensjon er deler av informasjonskravene irrelevante eller vanskelige å utarbeide gode estimater på. *Finans Norge* viser til at det for kommunale ordninger ikke vil være mulig å oppfylle direktivets krav om å «gi forventet fremtidig nivå på medlemmets pensjon basert på medlemmets antatte pensjonsalder» på et individuelt nivå. Pensjonsleverandøren vil kunne gi generelle prognoser for pensjon som bygger på valgte forutsetninger, men vil ikke kunne gi individuell informasjon. OPF mener at krav om utarbeidelse av pensjonsoversikt ikke bør gjelde for forvaltere av offentlige (kommunale) tjenstepensjonsordninger, verken livsforsikringsforetak eller pensjonsforetak. Dermed denne plikten opprettholdes, mener OPF at

spesifiseringen av innholdet i pensjonsoversikten som foreslås tatt inn i forskrift, må endres og/eller modereres.

NHO, OPF og *Pensjonskasseforeningen* støtter forslaget om digitalt førstevalg.

3.6.5 Departementets vurdering

Departementet slutter seg til Finanstilsynets forslag til ny § 2-7 i forsikringsvirksomhetsloven om krav til generell informasjon fra pensjonsforetak. Det foreslås i første ledd at pensjonsforetaket skal påse at medlemmer og pensjonister i pensjonsordninger som foretaket forvalter, får generell informasjon om pensjonsforetaket, regelverket for pensjonsordningen og endringer i regelverket. Denne informasjonen skal være offentlig tilgjengelig, jf. annet ledd.

Departementet foreslår i tråd med Finanstilsynets forslag at medlemmer og pensjonister på anmodning skal få tilsendt pensjonsforetakets årsregnskap med årsberetning og regnskap for egen pensjonsordning hvis pensjonsforetaket forvalter flere pensjonsordninger. Det samme gjelder pensjonsforetakets redegjørelse for kapitalforvaltningsstrategien. Det vises til forslaget til § 2-7 tredje ledd. Departementet foreslår at en plikt for pensjonsforetakene til å utarbeide og offentliggjøre en redegjørelse for kapitalforvaltningsstrategien forankres i finansforetaksloven § 13-10 nytt fjerde ledd, som gir departementet hjemmel til å gi nærmere regler om denne plikten. Departementet slutter seg videre til Finanstilsynets forslag til bestemmelse i § 2-7 fjerde ledd om krav til språk, fremstilling mv. i den informasjonen som pensjonsforetaket gir.

I forslag til § 2-7 femte ledd foreslår departementet en bestemmelse om elektronisk kommunikasjon i tråd med Finanstilsynets forslag. Det foreslås en regel om digitalt førstevalg. Dette innebærer at pensjonsforetaket kan benytte elektronisk kommunikasjon så lenge mottaker ikke har reservert seg mot slik kommunikasjon. Det foreslås videre at det settes krav om at bruk av elektronisk kommunikasjon må sette mottaker i stand til å lagre informasjonen og gi mulighet til uendret gjengivelse av den lagrede informasjonen for bruk i et tidsrom som er tilstrekkelig for formålet.

Departementet foreslår i tråd med Finanstilsynets forslag en forskriftshjemmel i § 2-7 sjettede ledd slik at departementet kan gi nærmere regler om informasjonen til medlemmer, potensielle medlemmer og pensjonister.

Departementet slutter seg videre til Finanstilsynets forslag til en ny bestemmelse i forsikrings-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

virksomhetsloven om krav til pensjonsoversikt. Departementet foreslår at bestemmelsen tas inn i ny § 3-24. Med pensjonsoversikt menes et kortfattet dokument med nøkkelinformasjon for hvert medlem, som skal utarbeides årlig og som i tittelen skal inneholde ordet «pensjonsoversikt», jf. forslaget til § 3-24 første ledd. Departementet viser til at det i høringen er foreslått at plikten til å utarbeide pensjonsoversikt skal gjelde både for pensjonsforetak og livsforsikringsforetak, selv om det bare er pensjonsforetak som er omfattet av denne plikten etter direktivet. Departementet viser til at kollektive pensjonsordninger tilbys både av livsforsikringsforetak og pensjonsforetak, og at det er mulig å flytte pensjonsordninger mellom ulike tilbydere. For arbeidstaker vil behovet for informasjon være det samme uavhengig av om pensjonsordningen forvaltes i et livsforsikringsforetak eller i et pensjonsforetak. Departementet slutter seg derfor til Finanstilsynets vurdering av at plikten til å utarbeide årlig pensjonsoversikt foreslås å gjelde både for livsforsikringsforetak og pensjonsforetak. Det vises til forslaget til § 3-24 første ledd, der plikten foreslås å gjelde for foretak som tilbyr kollektive pensjonsordninger.

Departementet slutter seg til Finanstilsynets forslag om at det i bestemmelsens annet ledd tas inn overordnede krav til hva pensjonsoversikten skal inneholde.

Departementet foreslår i tråd med Finanstilsynets forslag at det tas inn en hjemmel for departementet til å gi regler i forskrift om hvilken informasjon som skal gis, og om hvordan informasjonen skal gis. Det vises til forslag til § 3-24 tredje ledd. Departementet viser til at høringsinstansenes innspill om at informasjonspliktene bør ses i sammenheng med andre bestemmelser i regelverket og at det er behov for å gjøre tilpasninger i reglene for kommunale pensjonsordninger, vil bli vurdert ved utformingen av slike utfyllende forskrifter.

3.7 Virkemidler i tilsynsarbeidet

3.7.1 Gjeldende rett

Det følger av forskrift om pensjonsforetak § 16 at en pensjonskasse som ikke oppfyller solvensmarginkravet eller det forenklete solvenskapitalkravet, eller mener at det foreligger risiko for underoppfyllelse, straks skal underrette Finanstilsynet. Pensjonskassen skal fremlegge en plan for å rette på forholdene. Finanstilsynet kan gi pensjonskassen pålegg om å endre, avgrense eller

begrense virksomheten, redusere pensjonskassens risikoprofil eller treffe andre nødvendige tiltak.

Finanstilsynet kan i særlige tilfeller og for en tidsbegrenset periode samtykke i at pensjonsforetak kan ha lavere ansvarlig kapital enn minstekravene og bufferkravene. Dette følger av finansforetaksloven § 14-16 fjerde ledd, som gir lovens § 14-6 fjerde ledd tilsvarende anvendelse for pensjonsforetak.

3.7.2 Direktivet

Det følger av direktivet artikkel 48 nr. 6 at tilsynsmyndighetene skal kunne innskrenke eller forby et pensjonsforetak å råde over sine eiendeler. Det gjelder særlig dersom pensjonsforetaket ikke har tilstrekkelige forsikringstekniske avsetninger til å dekke hele virksomheten, ikke har tilstrekkelige eiendeler til å dekke de forsikringstekniske avsetningene, eller ikke oppfyller lovfestede krav til egenkapital.

3.7.3 Høringsforslaget

Finanstilsynet viser til at det å begrense eller forby et pensjonsforetak å råde fritt over sine midler er et inngripende tiltak som bør ha hjemmel i lov. Finanstilsynet mener det også bør ha særskilt hjemmel i lov til å pålegge et pensjonsforetak å stanse nytegning der foretaket har svekket finansiell stilling. I slike situasjoner bør foretaket ikke kunne inngå nye avtaler om pensjonsordninger. Finanstilsynet foreslår at disse reglene, som i dag følger av forskrift om pensjonsforetak, flyttes fra forskriften og til finansforetaksloven som ny § 14-16 a. Finanstilsynet foreslår at den nye bestemmelsen skal være et forvaltningstiltak, og ikke en administrativ sanksjon iht. forvaltningsloven § 43. Hovedformålet med tiltaket vil være å beskytte rettighetene til medlemmene og pensjonsmottakerne. Bestemmelsen er ikke ment å ha et pønalt formål, dvs. at den ikke er ment å ha karakter av straff.

Finanstilsynet foreslår videre at § 14-16 fjerde ledd oppheves, ettersom bestemmelsen foreslås tatt inn som nytt annet ledd i ny § 14-16 a.

3.7.4 Høringsinstansenes merknader

Pensjonskasseforeningen støtter at en beslutning fra myndighetene om å begrense retten til å råde over egne midler vil kreve en klar hjemmel i lov. Foreningen mener at det vil måtte bero på en mer konkret vurdering i det enkelte tilfelle om en slik

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

beslutning vil være å anse som forvaltningsvedtak eller straff. Dersom forvaltningsorganet går lengre enn påkrevet rent situasjonsbetinget, vil en inn- gripen kunne bli vurdert å ha preg av straff.

3.7.5 Departementets vurdering

Departementet slutter seg til Finanstilsynets forslag til oppheving av finansforetaksloven § 14-16 fjerde ledd. Departementet slutter seg også til forslaget om en ny bestemmelse i finansforetaksloven om Finanstilsynets tiltak overfor pensjonsforetak med svekket finansiell stilling. Departementet foreslår at bestemmelsen tas inn i ny § 14-17.

3.8 EØS-komiteens beslutning

3.8.1 Vurdering

EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester) gjelder innlemmelse av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II). Rettsakten er nærmere omtalt i kapittel 2.1.2. Økonomiske og administrative konsekvenser ved gjennomføringen av direktivet er omtalt i kapittel 5.

Gjennomføring av EØS-komiteens beslutning i norsk rett vil kreve lovendring. Det er dermed nødvendig med Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd.

EØS-komiteen vedtok 5. februar 2021 (beslutning nr. 54/2021) å innlemme direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak i EØS-avtalen, og Norge deltok i beslutningen med forbehold om Stortingets samtykke.

EØS-komiteebeslutningen følger som trykt vedlegg til proposisjonen i norsk oversettelse. Tilsvarende gjelder norsk oversettelse av rettsakten som er omfattet av EØS-komiteebeslutningen.

Det bes på denne bakgrunn om Stortingets samtykke til innlemmelse av IORP II-direktivet i EØS-avtalen, i samsvar med vedlagte beslutning i EØS-komiteen.

3.8.2 Omtale av EØS-komiteens beslutning

EØS-komiteebeslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 inneholder en fortale og fire artikler med

tekniske EØS-tilpasninger og bestemmelser om gyldigheten av den norske språkversjonen og ikrafttredelse av beslutningen.

Fortalen angir rettsakten som blir innlemmet i EØS-avtalen. Dette er direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak. I tillegg oppheves direktiv 2003/41/EF (tjenestepensjonsdirektivet) som følge av at IORP II-direktivet innlemmes i EØS-avtalen.

Artikkel 1 angir hvilke endringer som gjøres i EØS-avtalens vedlegg IX, og inneholder også EØS-tilpasninger til direktivet. Disse er nærmere omtalt i kapittel 3.8.3 nedenfor.

Artikkel 2 fastsetter at teksten til direktivet på islandsk og norsk, som skal kunngjøres i EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende, skal gis gyldighet.

Artikkel 3 regulerer når EØS-komiteebeslutningen skal tre i kraft. Her følger at beslutningen trer i kraft 6. februar 2021, forutsatt at alle meddelelser etter EØS-avtalen artikkel 103 er inngitt. I tråd med hovedregelen i EØS-avtalen artikkel 103 trer EØS-komiteebeslutningen i kraft den første dagen i den andre måneden etter at siste meddelelse om at samtykke er innhentet er mottatt.

Artikkel 4 fastsetter at beslutningen skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende.

3.8.3 Særlig om tilpasningstekst

Tilpasninger til direktivet er tatt inn i EØS-komiteebeslutningen artikkel 1 nr. 3 og kommer i tillegg til de generelle tilpasningene som følger av EØS-avtalens protokoll 1.

I artikkel 1 nr. 3 er det inntatt en tilpasningstekst som tilføyer EFTAs overvåkingsorgan til direktivets artikkel 56 nr. 1 bokstav c), slik at EFTAs overvåkingsorgan mottar opplysninger iht. artikkelen som er oversendt av eller gjelder EFTA-statene. Videre er det inntatt en tilpasningstekst som tilføyer EFTAs overvåkingsorgan i artikkel 60 nr. 4 annet punktum, slik at EFTAs overvåkingsorgan undersøker forhold som angitt i artikkelen, i forhold til EFTA-statene.

3.8.4 Konklusjon og tilråding

Direktivet er EØS-relevant, og Finansdepartementet anbefaler at Stortinget samtykker til innlemmelse av direktivet med tilpasningstekst i EØS-avtalen.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

4 Endringer i innskuddspensjonsloven (egen pensjonskonto)

4.1 Kortere oppgjørsfrist for overføring til egen pensjonskonto

4.1.1 Gjeldende rett

Etter innskuddspensjonsloven § 3-6 skal pensjonsmidler fra tidligere innskuddspensjonsordninger samles på egen pensjonskonto i arbeidsgivers pensjonsordning, dersom ikke arbeidstaker reserverer seg mot dette. Arbeidstaker kan alternativt velge å forvalte pensjonsmidlene på egen pensjonskonto hos en leverandør arbeidstakeren velger selv. Fristen for å reservere seg mot samling av midlene eller å velge en annen leverandør enn arbeidsgivers leverandør, er tre måneder fra arbeidstaker har fått informasjon om egen pensjonskonto og samling av midlene.

Når reservasjonsperioden på tre måneder har gått ut, og arbeidstaker ikke har reservert seg eller valgt en annen leverandør, skal pensjonsmidlene overføres til arbeidstakers pensjonskonto. Oppgjørsfristen, dvs. fristen for pensjonsleverandøren til å overføre midlene, er én måned fra utløpet av reservasjonsfristen. Dette følger av innskuddspensjonsloven § 3-6 første ledd fjerde punktum, som viser til at midlene skal overføres innen fristen for flytting av pensjonskapitalbevis og individuelle avtaler i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 6. Denne fristen er én måned.

I § 2-3 i forskrift til innskuddspensjonsloven er det åpnet for at medlemmet kan gi aktivt samtykke til overføring innen reservasjonsfristen på tre måneder. Dette kan være aktuelt for arbeidstakere som har bestemt seg for å samle pensjonsmidlene hos arbeidsgiver, og som ikke ønsker å vente tre måneder på at overføringen skal igangsettes. Den etterfølgende oppgjørsfristen er fortsatt én måned.

4.1.2 Høringsforslaget

I høringsnotatet viste departementet til at når reglene om oppgjørsfrist i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 6 skal gjelde tilsvarende ved overføring til egen pensjonskonto, innebærer det at pensjonsmidlene skal overføres ved utløpet av

fristen på én måned. I drøftingene i gjennomføringsgruppen ble det påpekt at overføring bør kunne gjennomføres raskere enn dette. Det vises til at overføring av aksjesparekonto fra én tilbyder til en annen som hovedregel skal gjennomføres innen 10 virkedager, jf. § 10-21-5 i forskrift til skatteloven. Departementet ba på denne bakgrunn om høringsinstansenes syn på om innskuddspensjonslovens krav til oppgjørsfrist ved overføring til egen pensjonskonto bør endres til f.eks. 10 virkedager. Departementet foreslo i høringsnotatet at en ny og eventuell kortere frist ikke tas inn i selve loven, men fastsettes i forskrift, slik at eventuelle behov for å gjøre endringer i fristen kan følges opp raskt.

I høringsnotatet foreslo departementet også en endring av innskuddspensjonsloven § 3-6 om at medlemmet kan fremskynde reservasjonsfristen på tre måneder ved å gi aktivt samtykke til samling på egen pensjonskonto hos arbeidsgivers leverandør. I høringsnotatet ble det vist til at tremånedersfristen er utformet slik at arbeidstaker ikke skal behøve å gjøre noe aktivt for at pensjonsmidlene skal samles hos arbeidsgiver. For arbeidstakere som har bestemt seg for å samle pensjonsmidlene hos arbeidsgiver, kan det fremstå som unødvendig og lite fleksibelt å måtte vente i tre måneder med å få gjennomført dette. Det ble samtidig vist til at en slik adgang vil stille krav til tydelig informasjon. Departementet foreslo en lovbestemmelse om at medlemmet kan fremskynde tremånedersfristen ved å gi aktivt samtykke til samling på egen pensjonskonto hos arbeidsgivers leverandør.

Forskriftsreglene ble fastsatt 6. november 2020. Det ble samtidig besluttet at reglene om egen pensjonskonto skulle tre i kraft fra 1. januar 2021. Departementet vurderte det i høringsnotatet slik at loven ikke er til hinder for at arbeidstaker gis adgang til aktivt å velge at pensjonsmidlene skal samles hos arbeidsgiver. For at regelen om adgang til aktivt å fremskynde gjennomføringen av samling på egen pensjonskonto skulle være på plass ved ikrafttreddelsen, ble en bestemmelse om dette tatt inn i innskuddspensjonsloven § 2-3, se omtale av gjeldende rett over.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

4.1.3 Høringsinstansenes merknader

Forslaget om kortere oppgjørsfrist støttes av *Akademikerne, Creo, Duvi AS, Finans Norge, Forbrukerrådet, Forsikringsmeglerne, Kunstnernettverket, LO, NHO, Pensjonskasseforeningen, Sbanken ASA og YS. Verdipapirfondenes forening* støtter forslaget med noen forbehold.

Akademikerne, Finanstilsynet og YS peker på at regelen om oppgjørsfrist også bør gjelde når pensjonsmidlene skal overføres til selvvalgt pensjonsleverandør. Slik forslaget til bestemmelse nå er plassert, vil den bare gjelde ved overføring til arbeidsgivers pensjonsleverandør.

Forslaget om mulighet til å fremskynde reservasjonsfristen på tre måneder ved aktivt samtykke støttes av *Akademikerne, Creo, Finans Norge, Forsikringsmeglerne, Kunstnernettverket, LO, NHO, Pensjonskasseforeningen og YS.*

Norwegian Insurance Partner AS støtter forslaget, men mener en forutsetning er at dette ikke får negativ effekt for konkurransen i markedet, samt at det ikke bidrar til å svekke muligheten for informerte valg for arbeidstaker. *Den norske aktuarforening og Forbrukerrådet* ser av tilsvarende grunner ikke behov for en slik regel.

4.1.4 Departementets vurdering

Departementet foreslår en lovbestemmelse som gir hjemmel for departementet til å fastsette oppgjørsfrist i tråd med forslaget i høringsnotatet. Det vises til forslaget til innskuddspensjonsloven § 3-6 første ledd fjerde punktum.

Departementet slutter seg også til høringsinstansenes merknader om at regler om oppgjørsfrist bør gjelde også ved overføring av pensjonskapitalbevis til forvaltning hos en leverandør arbeidstaker selv har valgt. Departementet foreslår at dette gjennomføres ved en presisering av forskriftshjemmelen i innskuddspensjonsloven § 3-7 fjerde ledd, slik at det fremgår at departementet kan gi forskrift om frist for overføring av medlemmets tidligere opptjente pensjonskapital til institusjonen. Det vises til forslag til endring i innskuddspensjonsloven § 3-7 fjerde ledd.

Departementet foreslår også å ta inn i loven en bestemmelse om adgang til å fremskynde reservasjonsfristen på tre måneder ved at arbeidstaker tar aktivt valg om å samle midlene på egen pensjonskonto i arbeidsgivers pensjonsordning. Det vises til at arbeidstakerne allerede har adgang til å ta slikt aktivt valg i dag gjennom innskuddspensjonsloven § 2-3. Det vises til forslag til innskuddspensjonsloven § 3-6 første ledd nytt femte punktum.

4.2 Innhenting av informasjon til beregning av standardkompensasjon

4.2.1 Gjeldende rett

Arbeidstakere som velger å forvalte sin pensjonskonto hos en annen pensjonsleverandør enn den arbeidsgiver har valgt, må selv betale kostnader til forvaltning av midlene og administrasjon av avtalen. Arbeidsgiver skal likevel dekke en standardisert kompensasjon for kostnader til forvaltning av den pensjonskapital arbeidstakeren har opptjent i arbeidsforholdet. Det følger av innskuddspensjonsloven § 3-6 tredje ledd at departementet kan gi nærmere regler i forskrift om slik standardisert kompensasjon. Slike regler er gitt i innskuddspensjonsloven § 2-5.

Det følger av forskriften § 2-5 første ledd at kompensasjonen som arbeidsgiver skal betale, beregnes ved å bruke kostnadssats for standard forvaltning i arbeidsgiverforetakets pensjonsordning multiplisert med saldo på medlemmets pensjonskapital knyttet til aktiv opptjening. For at arbeidsgivers pensjonsleverandør skal kunne beregne hvilken kompensasjon arbeidsgiver skal betale, trenger arbeidsgivers pensjonsleverandør informasjon om saldo på arbeidstakers pensjonskapital hos den leverandøren arbeidstaker har valgt. Dette er bakgrunnen for regelen i forskriften § 2-5 tredje ledd om at den selvvalgte institusjonen på forespørsel fra institusjonen som forvalter arbeidsgivers pensjonsordning, plikter å opplyse om størrelsen på den pensjonskapital medlemmet har opptjent i arbeidsforholdet.

4.2.2 Høringsforslaget

I Finansdepartementets høringsnotat ble det fremmet forslag til utfyllende forskrifter om beregning av standardkompensasjon til arbeidstakere som velger å forvalte sin pensjonskonto hos en annen pensjonsleverandør enn den arbeidsgiver har valgt. Ettersom informasjon om størrelsen på pensjonskapitalen er nødvendig for at arbeidsgivers pensjonsleverandør skal kunne beregne kompensasjonens størrelse, ble det i høringsnotatet samtidig foreslått en bestemmelse i innskuddspensjonsloven 3-7 nytt fjerde ledd om at arbeidsgivers pensjonsleverandør skal innhente informasjon fra den selvvalgte leverandøren om størrelsen på den pensjonskapital medlemmet har opptjent i arbeidsforholdet. Det ble videre foreslått at den selvvalgte leverandøren plikter å utlevere slik informasjon.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

Forskriftsreglene ble fastsatt 6. november 2020. Det ble samtidig besluttet at reglene om egen pensjonskonto skulle tre i kraft fra 1. januar 2021. For at regelen om plikt til å utlevere informasjon skulle være på plass ved ikrafttredelsen, ble en bestemmelse om dette tatt inn i innskuddspensjonsforskriften § 2-5 tredje ledd, se omtale av gjeldende rett over.

4.2.3 Høringsinstansenes merknader

Ingen av høringsinstansene har kommet med merknader til innholdet i den foreslåtte lovbestemmelsen.

4.2.4 Departementets vurdering

Departementet viser til at informasjon om størrelsen på pensjonskapitalen er nødvendig for at arbeidsgivers pensjonsleverandør skal kunne beregne kompensasjonens størrelse i de tilfeller der arbeidstaker velger å forvalte sin pensjonskonto hos en annen pensjonsleverandør enn arbeidsgivers leverandør. Departementet foreslår å videreføre ordlyden i någjeldende innskuddspensjonsforskrift § 2-5 tredje ledd i innskuddspensjonsloven § 3-7. Det vises til forslag til innskuddspensjonsloven § 3-7 nytt fjerde ledd.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

5.1 Til forslaget om endring i finansforetaksloven og forsikringsvirksomhetsloven

5.1.1 Konsekvenser for arbeidstakere og forsikrede

Forslagene om krav til at hvert medlem i pensjonsordningen skal motta en årlig pensjonsoversikt som skal inneholde individualisert nøkkelinformasjon, vil gi medlemmene et grunnlag for å ta informerte valg om pensjonsplanlegging gjennom at de får klar og tydelig informasjon om oppgjente rettigheter og en skisse over fremtidige pensjonsytelser.

5.1.2 Konsekvenser for arbeidsgivere

Endringer i reglene for forsvarlig virksomhetsstyring vil kunne medføre økte kostnader for administrasjon av pensjonsordninger i pensjonsforetak. Dette er en kostnad som arbeidsgiver må betale premie for. Målsettingen med endringene er å gi pensjonsrettighetene økt beskyttelse gjennom strengere krav til styring og kontroll med pensjonsforetakets virksomhet, herunder de risikoer som er knyttet til virksomheten. Arbeidsgiver kan også ha fordeler av økte krav til forsvarlig virksomhetsstyring, blant annet gjennom at pensjonsforetaket vil stå bedre rustet til å tilpasse forvaltningen av pensjonsmidlene til pensjonsforpliktelsene.

Endringer knyttet til nye regler om informasjon til medlemmer i pensjonsordningen og økte krav til åpenhet om virksomheten i pensjonsforetak vil også kunne bidra til å øke premienivået for administrasjon av pensjonsordninger som belastes arbeidsgiver. Kravene til åpenhet og informasjon vil på den annen side ha egenverdi for arbeidsgiver ved at ansatte får dekket behov for informasjon om sin pensjon på en oversiktlig og kortfattet måte.

5.1.3 Konsekvenser for pensjonsforetakene og livsforsikringsforetakene

Økte krav til pensjonsforetakenes virksomhetsstyring vil gjennomgående kunne øke pensjonsforetakenes administrasjonskostnader. Dette vil særlig gjelde i gjennomføringsperioden, men krav til nye kontrollfunksjoner og meldeplikt til tilsynet om utkontraktering vil også kunne gi en varig kostnadseffekt. På den annen side vil økt ressursbruk knyttet til styring og kontroll med virksomheten gi gevinster blant annet i form av bedre risikostyring. Endringene kan være mest utfordrende for de mindre pensjonskassene, men forholdsmessighetsprinsippet i direktivet åpner for at regelverket til en viss grad kan tilpasses kompleksiteten i virksomheten. Dette legger til rette for en tilpasset gjennomføring.

Videreutvikling av informasjonen til medlemmene av pensjonsordninger samt utarbeidelse av redegjørelser om kapitalforvaltningsstrategien og nye krav til offentliggjøring vil også kunne være kostnadskrevende for pensjonsforetakene. Administrasjonskostnadene vil kunne dekkes inn gjennom økte administrasjonspremier. Videre kan utvikling av god informasjon og økt offentliggjøring bidra til effektivisering og kostnadsbesparelser over tid. Det er foreslått at også livsforsikringsforetak skal få plikt til å utarbeide årlig pensjonsoversikt til medlemmer av pensjonsordninger. På samme måte som for pensjonsforetak legges det til grunn at kostnadene til videreutvikling av gjeldende kontoinformasjon vil kunne dekkes av premier for administrasjon og effektiviseringsgevinster over tid.

5.1.4 Konsekvenser for myndighetene

Finanstilsynet vil som følge av nye krav om kontrollfunksjoner og krav om meldeplikt ved utkontraktering motta flere løpende meldinger fra pensjonsforetakene knyttet til egnethet og avtaleinngåelser. Det anses at dette ikke vil føre til at oppfølgingen av foretakene vil øke samlet sett.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

5.1.5 Likestillingsmessige konsekvenser

Forslagene til gjennomføring av direktivet anses ikke å ha likestillingsmessige konsekvenser.

5.2 Til forslaget om endringer i innskuddspensjonsloven

5.2.1 Konsekvenser for arbeidstakere

Forslaget om en hjemmel for departementet til å fastsette oppgjørsfrist i forskrift vil åpne for å fastsette en kortere oppgjørsfrist enn gjeldende frist som er én måned. Dette vil være til fordel for arbeidstakerne fordi det bidrar til raskere samling av pensjonsmidlene på egen pensjonskonto. Forslaget om at arbeidstaker kan fremskynde tre månedersfristen ved aktivt å samtykke til at pensjonsmidlene samles på egen pensjonskonto i arbeidsgivers pensjonsordning, viderefører tilsvarende regel som i dag er fastsatt i forskrift. For arbeidstaker som benytter seg av adgangen, vil regelen føre til raskere samling av pensjonsmidlene.

Forslaget om en hjemmel for innhenting av informasjon til beregning av standardkompensasjon anses ikke å ha konsekvenser for arbeidstakerne.

5.2.2 Konsekvenser for arbeidsgivere

Forslagene til endringer i innskuddspensjonsloven anses ikke å ha konsekvenser for arbeidsgiverne.

5.2.3 Konsekvenser for pensjonsleverandørene

Forslaget om en hjemmel for departementet til å fastsette oppgjørsfrist i forskrift vil åpne for å fastsette en kortere oppgjørsfrist enn gjeldende frist som er én måned. Dette vil kunne bety at pensjonsleverandørene må foreta tilpasninger i sine systemer for å gjennomføre raskere oppgjør.

Forslaget om at arbeidstaker kan fremskynde reservasjonsfristen på tre måneder ved aktivt å samtykke til at pensjonsmidlene samles på egen pensjonskonto i arbeidsgivers pensjonsordning, viderefører tilsvarende regel som i dag er fastsatt i forskrift. Denne adgangen for arbeidstaker ligger derfor allerede inne i reservasjonsløsningen som pensjonsleverandørene har utviklet.

Forslaget om en hjemmel for innhenting av informasjon til beregning av standardkompensasjon viderefører også tilsvarende regel som i dag er fastsatt i forskrift, og anses ikke å ha konsekvenser for pensjonsleverandørene.

5.2.4 Konsekvenser for myndighetene

Forslagene til endringer i innskuddspensjonsloven anses ikke å ha konsekvenser for myndighetene.

5.2.5 Likestillingsmessige konsekvenser

Forslagene til endringer i innskuddspensjonsloven anses ikke å ha likestillingsmessige konsekvenser.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

6 Merknader til de enkelte bestemmelser

Til endringene i lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven)

Til § 3-6

Første ledd fjerde punktum endres slik at det gis en hjemmel for departementet til å fastsette hvilken oppgjørsfrist som skal gjelde for overføring av pensjonsmidler til egen pensjonskonto hos arbeidsgivers pensjonsleverandør. Formålet med endringen er å åpne for at det kan fastsettes kortere oppgjørsfrist enn dagens frist på én måned. Bakgrunnen for at fristen foreslås gitt i forskrift er at det gir mulighet for raskere tilpasning ved behov for endringer, f.eks. som følge av utviklingen av leverandørenes systemer. En tilsvarende hjemmel til å fastsette oppgjørsfrist ved overføring av pensjonsmidler til egen pensjonskonto hos en leverandør arbeidstaker selv har valgt, er gitt i § 3-7 nytt femte ledd.

Første ledd femte punktum viderefører innskuddspensjonsforskriften § 2-3 om at arbeidstaker skal kunne gi aktivt samtykke til å samle pensjonsmidlene på egen pensjonskonto hos arbeidsgivers pensjonsleverandør. Etter fjerde punktum skal samlingen av pensjonsmidlene på egen pensjonskonto igangsettes når fristen på tre måneder for arbeidstaker til å reservere seg mot samling av midlene er utløpt. Ved å gi aktivt samtykke til samling av pensjonsmidlene kan arbeidstaker fremskynde denne fristen, og derved fremskynde startpunktet for samling av pensjonsmidlene. Det vises til nærmere omtale i kapittel 4.1.

Til § 3-7

Nytt *fjerde ledd* regulerer plikt for pensjonsleverandør som arbeidstaker selv har valgt, til på forespørsel å gi informasjon til arbeidsgivers pensjonsleverandør. Informasjonen skal gis som ledd i beregningen av standardkompensasjon til arbeidstaker som velger selvvalgt leverandør. Det er arbeidsgivers pensjonsleverandør som skal beregne standardkompensasjon som en prosent-

sats av den del av pensjonskapitalen som arbeidstaker har opptjent i arbeidsforholdet. For å kunne beregne kompensasjonen, trenger arbeidsgivers pensjonsleverandør informasjon fra den selvvalgte leverandøren som forvalter arbeidstakers pensjonskapital om størrelsen på den pensjonskapital arbeidstakeren har opptjent i arbeidsforholdet. Bestemmelsen viderefører innskuddspensjonsforskriften § 2-5 tredje ledd. Det vises til nærmere omtale i kapittel 4.2.

I nytt *femte ledd* er det foreslått en tilføyelse slik at departementet gis hjemmel til å fastsette oppgjørsfrist ved overføring av pensjonsmidler til egen pensjonskonto hos en leverandør arbeidstaker selv har valgt. Det vises til merknaden til § 3-6 første ledd fjerde punktum og til nærmere omtale i kapittel 4.1.

Til endringene i lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet

Til § 2-3

Annet ledd oppheves som overflødig ettersom tilsvarende bestemmelse følger av finansforetaksloven § 8-6 annet punktum. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.1.

Til § 2-5

Bestemmelsen oppheves, jf. at pensjonsforetak som overtar forsikringsrisiko skal følge finansforetaksloven § 13-5 annet ledd om krav til aktuarfunksjon. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.2.

Til § 2-6

I *annet ledd* tilføyes ny § 3-24 til de bestemmelser i lovens kapittel 3 som skal gjelde tilsvarende så langt de passer for pensjonskasser med tillatelse til å overta kollektive pensjonsordninger uten forsikringselement. Henvisningen til nåværende § 3-24 endres til § 3-25 som følge av ny paragrafnummerering.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

Til § 2-7

Bestemmelsen er ny og erstatter gjeldende § 2-7. Bestemmelsen fastsetter informasjonskrav til medlemmer og pensjonister i pensjonsordningen.

Første ledd gjennomfører hovedprinsippene i direktivet artikkel 37. Pensjonsforetakene vil langt på vei kunne oppfylle plikten etter første ledd ved å gi arbeidsgiver tilstrekkelig grunnlagsmaterieell slik at arbeidsgiver kan oppfylle sin informasjonsplikt overfor arbeidstakerne etter pensjonslovene og forsikringsavtaleloven § 19-3.

Det følger av *annet ledd* at informasjon som nevnt i første ledd skal være offentlig tilgjengelig. Dette omfatter også utfyllende informasjon som er gitt i forskrift, jf. sjette ledd. Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 37 nr. 4.

Tredje ledd gjennomfører direktivet artikkel 44. *Første punktum* gir medlemmer og pensjonister i pensjonsordningen rett til å få tilsendt pensjonsforetakets årsregnskap med årsberetning dersom de ber om det. Det samme gjelder for regnskapet for pensjonsordningen som vedkommende er medlem i, dersom pensjonsforetaket forvalter flere pensjonsordninger. Etter *annet punktum* kan medlemmer og pensjonister også be om å få tilsendt pensjonsforetakets redegjørelse for kapitalforvaltningsstrategien.

Fjerde ledd gjennomfører direktivet artikkel 36 nr. 2. I *første punktum* stilles det krav om at informasjonen fra pensjonsforetaket skal være på norsk og gis skriftlig på en tydelig og forståelig måte. Det følger av *annet punktum* at pensjonsforetaket ikke kan kreve gebyr eller liknende for å gi informasjon. Det kreves også at informasjonen skal oppdateres regelmessig.

Femte ledd første punktum fastsetter at pensjonsforetaket kan benytte elektronisk kommunikasjon så lenge mottaker ikke har reservert seg mot slik kommunikasjon, såkalt digitalt førstevalg. I *annet punktum* settes enkelte nærmere krav til bruk av elektronisk kommunikasjon.

Sjette ledd inneholder en hjemmel for departementet til å gi nærmere forskrifter om informasjon som skal gis til medlemmer, potensielle medlemmer og pensjonister.

Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.6.

Til § 2-11

I *første ledd* tilføyes ny § 3-24 til de bestemmelser i lovens kapittel 3 som skal gjelde tilsvarende for innskuddspensjonsforetak så langt de passer. Henvisningen til nåværende § 3-24 endres til § 3-25 som følge av ny paragrafnummerering.

Til § 3-24

Bestemmelsen er ny.

Etter *første ledd første punktum* skal foretak som tilbyr kollektive pensjonsordninger hvert år utarbeide et dokument med nøkkelinformasjon til hvert medlem i pensjonsordningen. Denne plikten gjelder både for pensjonsforetak og livsforsikringsforetak. *Annet punktum* fastsetter at tittelen på dokumentet skal inneholde ordet «pensjonsoversikt». Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 38 nr. 1 for pensjonsforetak.

Annet ledd første punktum stiller krav til innholdet i pensjonsoversikten, og gjennomfører direktivet artikkel 38 nr. 2 og artikkel 39 nr. 1 for pensjonsforetak. *Annet punktum* inneholder en uttrykkelig plikt til å angi tydelig i pensjonsoversikten eventuelle endringer som er gjort i informasjonen sammenlignet med året før. Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 38 nr. 4 for pensjonsforetak.

Tredje ledd inneholder en hjemmel for departementet til å gi nærmere forskrifter om hvilken informasjon som skal gis i pensjonsoversikten og hvordan informasjonen skal gis. Herunder vil det kunne gis regler om digitalt førstevalg.

Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.6.

Til endringene i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven)

Til § 4-2

Første ledd første punktum endres slik at pensjonsforetak ikke omfattes av bestemmelsen. Reglene i § 4-2 vil dermed ikke gjelde for pensjonsforetak. Endringen er i tråd med at direktivet ikke skiller mellom etablering av filial og grensekryssende ytelser av tjenester direkte fra forretningssted i hjemstaten. Nye regler som regulerer norske pensjonsforetaks adgang til både å etablere filial og å drive grensekryssende virksomhet i annen EØS-stat, vil bli fastsatt i forskrift. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.4.

Til § 5-2

Paragrafens overskrift og *første ledd første punktum* endres slik at pensjonsforetak ikke omfattes av bestemmelsen. Reglene i § 5-2 vil dermed ikke gjelde for pensjonsforetak. Som nevnt i merknaden til § 4-2, skiller direktivet ikke mellom etablering av filial og grensekryssende ytelser av tjenester direkte fra forretningssted i hjemstaten. Nye regler om pensjonsforetak med hovedsete i annen EØS-stat som vil etablere filial eller drive grense-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

kryssende virksomhet i Norge, vil bli fastsatt i forskrift. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.4.

Til § 5-4

I *annet ledd første punktum* tas det inn en henvisning til forsikringsvirksomhetsloven § 3-24 om pensjonsoversikt til medlemmer i kollektive pensjonsordninger. Livsforsikringsforetak og pensjonsforetak med hovedsete i annen EØS-stat som driver virksomhet i Norge vil dermed ha plikt til å gi medlemmer i pensjonsordningen en pensjonsoversikt med nøkkelinformasjon om egen pensjonsopptjening. For pensjonsforetak gjennomfører bestemmelsen direktivet artikkel 11 nr. 6. Det vises til nærmere omtale av kravene til pensjonsoversikt i kapittel 3.6.

Til § 12-28

Bestemmelsen er ny. Den gir departementet hjemmel til å gi regler i forskrift om overdragelse av pensjonsordninger og porteføljer av individuelle kontrakter utgått fra kollektive pensjonsordninger mellom pensjonsforetak. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.5.

Til § 13-4

I *fjerde ledd* nytt annet punktum gis en forskriftshjemmel slik at departementet kan fastsette i forskrift at ansatte med nøkkelfunksjoner i foretak som har fått utkontraktert oppgaver fra pensjonsforetak, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40. Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 22. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.3.

Til § 13-5

Annet ledd annet punktum endres slik at regelen også skal gjelde for pensjonskasser. Dette gjennomfører kravet i direktivet artikkel 24 nr. 1 jf. artikkel 27 om at pensjonskasser skal ha en uavhengig kontrollfunksjon med ansvar for aktuarfaglige oppgaver. Kravet i direktivet om uavhengig aktuarfunksjon gjelder bare pensjonsforetak som overtar biometrisk risiko. I Norge vil det kun omfatte pensjonskasser. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.2.

Til § 13-10

Nytt fjerde ledd inneholder en hjemmel for departementet til å gi regler i forskrift om plikt for

pensjonsforetakene til å utarbeide og offentliggjøre en redegjørelse for kapitalforvaltningsstrategien. Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 30. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.6.5.

Til § 13-16

Første ledd første punktum endres slik at pensjonsforetak ikke lenger omfattes av bestemmelsen. Første ledd første og annet punktum skal etter dette bare gjelde for forsikringsforetak. Dette innebærer ingen endringer for forsikringsforetak.

I nytt *annet ledd* reguleres pensjonsforetaks adgang til å ta opp lån. Bestemmelsen viderefører forskrift om pensjonsforetak § 24 første ledd annet punktum. Ved å samle reglene om pensjonsforetaks adgang til å ta opp lån i nytt annet ledd, unngås dobbeltregulering. Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 19 nr. 3. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.1.

Til § 14-16

Fjerde ledd oppheves. Bestemmelsen foreslås tatt inn i ny § 14-17 annet ledd. Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.7.

Til § 14-17

Bestemmelsen er ny. Den gir Finanstilsynet hjemmel til å gripe inn overfor pensjonsforetak med svekket finansiell stilling. Bestemmelsen erstatter § 14-16 fjerde ledd og forskrift om pensjonsforetak § 16.

Bestemmelsen i *første ledd* viderefører forskrift om pensjonsforetak § 16 første ledd.

Bestemmelsen i *annet ledd* viderefører finansforetaksloven § 14-16 fjerde ledd. Den tilsvarende lovens § 14-6 fjerde ledd, som gjelder for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Tredje ledd inneholder en ny inngreps-hjemmel. Bestemmelsen erstatter forskrift om pensjonsforetak § 16 annet ledd første punktum, og utvider hjemmelen til uttrykkelig å omfatte adgang til å stanse nytegning og å fastsette grenser for eller forby et pensjonsforetak å råde over sine eiendeler der foretaket har svekket finansiell stilling. Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 48 nr. 6. Inngrepshjemmelen er et forvaltningstiltak, og ikke en administrativ sanksjon.

Det vises til nærmere omtale i kapittel 3.7.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II) i samsvar med et vedlagt forslag.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

A

Forslag

til lov om endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto)

I

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold gjøres følgende endringer:

§ 3-6 første ledd fjerde og femte punktum skal lyde:

Dersom medlemmet ikke har reservert seg innen tre måneder etter at informasjon er mottatt etter § 2-7, gjennomføres overføringen *i henhold til frist fastsatt av departementet i forskrift. Medlemmet kan fremskynde fristen på tre måneder ved å gi aktivt samtykke til overføring til arbeidsgivers pensjonsordning.*

Nåværende femte punktum blir nytt sjettest punktum.

§ 3-7 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Den selvvalgte institusjonen plikter på forespørsel fra institusjonen som forvalter arbeidsgivers pensjonsordning, å opplyse om størrelsen på den pensjonskapitalen medlemmet har opptjent i arbeidsforholdet.

Nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd og skal lyde:

(5) Departementet kan gi nærmere regler i forskrift om overføring av pensjonsmidler etter bestemmelsen her, herunder om frist for overføring av medlemmets tidligere opptjente pensjonskapital til institusjonen.

II

I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 2-3 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir nytt annet og tredje ledd.

§ 2-5 oppheves.

§ 2-6 annet ledd skal lyde:

For pensjonskasser med tillatelse til å overta kollektive pensjonsordninger uten forsikrings-element gjelder bestemmelsene i §§ 3-3, 3-11 til 3-13, 3-19 til 3-21, 3-24 og 3-25 tilsvarende så langt de passer.

§ 2-7 skal lyde:

§ 2-7 Informasjonskrav

Pensjonsforetaket skal påse at medlemmer og pensjonister i pensjonsordninger som foretaket forvalter, får generell informasjon om pensjonsforetaket, regelverket for pensjonsordningen og endringer i regelverket.

Informasjon som nevnt i første ledd skal være offentlig tilgjengelig.

Medlemmer og pensjonister skal på anmodning få tilsendt pensjonsforetakets årsregnskap med årsberetning og regnskap for egen pensjonsordning hvis pensjonsforetaket forvalter flere pensjonsordninger. Det samme gjelder pensjonsforetakets redegjørelse for kapitalforvaltningsstrategien.

Informasjon fra pensjonsforetaket skal være på norsk og gis skriftlig på en tydelig og forståelig måte. Informasjonen skal oppdateres regelmessig og gjøres tilgjengelig vederlagsfritt.

Pensjonsforetaket kan benytte elektronisk kommunikasjon så lenge mottaker ikke har reservert seg mot slik kommunikasjon. Bruk av elektronisk kommunikasjon må sette mottaker i stand til å lagre informasjonen og gi mulighet til uendret gjengivelse av den lagrede informasjonen for bruk i et tidsrom som er tilstrekkelig for formålet.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om informasjon som skal gis til medlemmer, potensielle medlemmer og pensjonister.

§ 2-11 første ledd skal lyde:

Bestemmelsene i finansforetaksloven § 16-9 og i denne lovens §§ 3-3, 3-11 til 3-13, 3-20, 3-21, 3-24,

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

3-25 og kapittel 6 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Ny § 3-24 skal lyde:

§ 3-24 *Pensjonsoversikt til medlemmer i kollektive pensjonsordninger*

Foretak som tilbyr kollektive pensjonsordninger, skal hvert år utarbeide et kortfattet dokument med nøkkelinformasjon for hvert medlem. Tittelen på dokumentet må inneholde ordet «pensjonsoversikt».

Pensjonsoversikten skal dateres og inneholde informasjon om foretaket, pensjonsordningen, det enkelte medlems rettigheter, relevant kontoinformasjon og forventet fremtidig pensjon. Eventuelle endringer i informasjonen sammenlignet med foregående år skal tydelig angis.

Departementet kan i forskrift gi regler om hvilken informasjon som skal gis, og om hvordan informasjonen skal gis.

Nåværende § 3-24 blir ny § 3-25.

III

I lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern gjøres følgende endringer:

§ 4-2 første ledd første punktum skal lyde:

Før banker, kredittforetak, forsikringsforetak, betalingsforetak eller e-pengeforetak etablerer filial i en annen EØS-stat, skal foretaket gi Finanstilsynet melding med opplysninger om:

- hvilken stat filialen ønskes etablert, og filialens adresse,
- de personer som skal forestå ledelsen av filialen,
- størrelsen av foretakets ansvarlige kapital og oppfyllelsen av krav til ansvarlig kapital og soliditet.

Overskriften til § 5-2 skal lyde:

§ 5-2 *Filial av kredittinstitusjon, forsikringsforetak, betalingsforetak og e-pengeforetak med hovedsete i en annen EØS-stat*

§ 5-2 første ledd første punktum skal lyde:

Kredittinstitusjon, forsikringsforetak, betalingsforetak og e-pengeforetak med hovedsete i en annen EØS-stat som har tillatelse og er undergitt tilsyn fra myndighetene i hjemstaten, kan drive virksomhet som foretaket kan drive etter tillatelsen i hjemstaten, gjennom filial her i riket.

§ 5-4 annet ledd første punktum skal lyde:

I tillegg til bestemmelsene angitt i første ledd, skal følgende bestemmelser i forsikringsvirksomhets-

loven gjelde tilsvarende for virksomhet ved filial av forsikringsforetak med hovedsete i annen EØS-stat: § 2-7, § 3-4, § 3-5 første ledd, § 3-6 tredje ledd, § 3-23, § 3-24, § 3-25, § 4-16, § 7-3 annet ledd, § 7-6 første og tredje ledd, § 7-7 første ledd annet punktum og § 7-8, samt kapittel 6.

I kapittel 12 skal ny § 12-28 lyde:

§ 12-28 *Overdragelse av pensjonsordninger*

Departementet kan i forskrift gi regler om overdragelse av pensjonsordninger og porteføljer av individuelle kontrakter utgått fra kollektive pensjonsordninger mellom pensjonsforetak.

§ 13-4 fjerde ledd nytt annet punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette at personer med nøkkelfunksjoner i foretak som har fått utkontraktert oppgaver fra pensjonsforetak, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 13-5 annet ledd annet punktum skal lyde:

Forsikringsforetak og pensjonskasser skal i tillegg ha uavhengige kontrollfunksjoner med ansvar for aktuarfaglige oppgaver.

§ 13-10 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan i forskrift fastsette regler om plikt for pensjonsforetak til å utarbeide og offentliggjøre en redegjørelse for kapitalforvaltningsstrategien.

§ 13-16 skal lyde:

§ 13-16 *Låneopptak i forsikringsforetak og pensjonsforetak*

(1) Forsikringsforetak kan bare ta opp lån for å sikre foretakets likviditet og lån sikret med pant i fast eiendom som foretaket benytter i sin virksomhet. Finanstilsynet kan samtykke til at foretaket tar opp ansvarlige lån og kan i særlige tilfelle også samtykke til at foretaket tar opp andre lån.

(2) Pensjonsforetak kan ikke ta opp lån, med mindre lånet skal dekke kortsiktige likviditetsbehov eller gjelder opptak av ansvarlig lånekapital etter samtykke fra Finanstilsynet.

§ 14-16 fjerde ledd oppheves.

I avsnitt III skal ny § 14-17 lyde:

§ 14-17 *Pensjonsforetak med svekket finansiell stilling*

(1) Pensjonsforetak som ikke oppfyller kapitalkravene etter § 14-16 eller forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen, eller mener det foreligger risiko for at kravene ikke vil bli oppfylt, skal straks under-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

rette Finanstilsynet. Pensjonsforetaket skal fremlegge en plan for å rette på forholdet.

(2) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller og for en tidsbegrenset periode samtykke i at pensjonsforetak kan ha lavere ansvarlig kapital enn det som følger av § 14-16 eller forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen.

(3) Finanstilsynet kan pålegge et pensjonsforetak å endre, avgrense eller begrense virksomheten, redusere foretakets risikoprofil eller treffe andre nødvendige tiltak, herunder stanse nytegning og sette grenser for eller forby foretaket å råde over sine

eiendeler dersom foretaket ikke oppfyller krav til ansvarlig kapital fastsatt i lov eller i medhold av lov.

Nåværende § 14-17 blir ny § 14-18.

IV

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Departementet kan gi overgangsregler.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

B

Forslag

til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

I

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II).

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester)

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt EØS-avtalen, særlig artikkel 98,

og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/2341 av 14. desember 2016 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (omarbeiding)¹ skal innlemmes i EØS-avtalen.
- 2) Direktiv (EU) 2016/2341 opphever europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/41/EF², som er innlemmet i EØS-avtalen, og som følgelig skal oppheves i EØS-avtalen.
- 3) EØS-avtalens vedlegg IX bør derfor endres –

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

I EØS-avtalens vedlegg IX gjøres følgende endringer:

1. I nr. 1 (europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF) skal nytt strekpunkt lyde:
«– **32016 L 2341:** Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/2341 av 14. desember 2016 (EUT L 354 av 23.12.2016, s. 37).»
2. I nr. 1 (europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF) skal tilpasning q) lyde:
«q) I artikkel 308b nr. 15, når det gjelder EFTA-statene, skal ordene ‘dette direktivet’ forstås som ‘EØS-komiteens beslutning nr. 78/2011 av 1. juli 2011’.»
3. Teksten i nr. 31d (europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/41/EF) skal lyde:
«31d. **32016 L 2341:** Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/2341 av 14. desember 2016 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (omarbeiding) (EUT L 354 av 23.12.2016, s. 37).»

¹ EUT L 354 av 23.12.2016, s. 37.

² EUT L 235 av 23.9.2003, s. 10.

Direktivets bestemmelser skal for denne avtales formål gjelde med følgende tilpasning:

- a) I artikkel 56 nr. 1 bokstav c), når det gjelder EFTA-statene, skal ordene ‘og, for opplysninger som er oversendt av eller gjelder EFTA-statene, EFTAs overvåkingsorgan’ tilføyes etter ordene ‘Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet) opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010’.
- b) I artikkel 60 nr. 4 andre punktum skal ordene ‘, EFTAs overvåkingsorgan, når det gjelder EFTA-statene,’ tilføyes etter ordene ‘EIOPA’.

Artikkel 2

Teksten til direktiv (EU) 2016/2341 på islandsk og norsk, som skal kunngjøres i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 3

Denne beslutning trer i kraft 6. februar 2021, forutsatt at alle meddelelser etter EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1 er inngitt³.

Artikkel 4

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel 5. februar 2021.

For EØS-komiteen
Clara Ganslandt
Formann

³ Forfatningsrettslige krav angitt.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

Vedlegg 2

Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/2341 av 14. desember 2016 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (omarbeiding)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 53, artikkel 62 og artikkel 114 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité¹,

etter den ordinære regelverksprosedyren² og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/41/EF³ er blitt betydelig endret flere ganger⁴. Ettersom det skal gjøres ytterligere endringer, bør nevnte direktiv av klarhetshensyn omarbeides.
- 2) På det indre marked bør tjenstepensjonsforetak ha mulighet til å drive virksomhet i andre medlemsstater, samtidig som det sikres et høyt beskyttelses- og sikkerhetsnivå for tjenstepensjonsordningenes medlemmer og pensjonsmottakere.
- 3) Dette direktivet etterstreber en minimumsharmonisering og bør derfor ikke hindre medlemsstatene i å opprettholde eller innføre ytterligere bestemmelser for å beskytte tjenstepensjonsordningenes medlemmer og pensjonsmottakere, forutsatt at slike bestemmelser er i samsvar med medlemsstatenes forpliktelser i henhold til unionsretten. Dette direktivet vedrører ikke spørsmål om nasjonal sosial-, skatte- eller avtalerett eller tilstrekkeligheten av pensjonsytelser i medlemsstatene.

¹ EUT C 451 av 16.12.2014, s. 109.

² Europaparlamentets holdning av 24. november 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 8. desember 2016.

³ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/41/EF av 3. juni 2003 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (EUT L 235 av 23.9.2003, s. 10).

⁴ Se vedlegg I del A.

4) For ytterligere å lette mobiliteten til arbeidstakere mellom medlemsstatene søker dette direktivet å sikre god styring, informasjon til ordningenes medlemmer og gjennomsiktighet og sikkerhet i forbindelse med tjenstepensjon.

5) Hvordan tjenstepensjonsforetak er organisert og regulert, varierer betydelig mellom medlemsstatene. Både tjenstepensjonsforetak og livsforsikringsforetak forvalter tjenstepensjonsordninger. Det bør derfor ikke legges opp til en «one size fits all»-tilnærming til tjenstepensjonsfond. Kommisjonen og den europeiske tilsynsmyndigheten (Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenstepensjoner, EIOPA) opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1094/2010⁵ bør ta hensyn til de forskjellige tradisjonene i medlemsstatene, og bør fastsette organiseringen av tjenstepensjonsforetak uten at det berører nasjonal sosial- og arbeidsrett.

6) Direktiv 2003/41/EF representerer et første lovgivningsmessige skritt på veien mot et indre marked for tjenstepensjonsordninger organisert på unionsplan. Et virkelig indre marked for tjenstepensjoner er avgjørende for økonomisk vekst og sysselsetting i Unionen og for å takle utfordringen med et aldrende samfunn. Nevnte direktiv, fra 2003, er ikke vesentlig endret med henblikk på å innføre et moderne, risikobasert system for styring og kontroll for tjenstepensjonsforetak. Passende regulering og overvåking på unionsplan og nasjonalt plan er viktig for å utvikle trygg og sikker tjenstepensjon i alle medlemsstater.

⁵ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1094/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenstepensjoner), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/79/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 48).

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- 7) Som generelt prinsipp bør tjenstepensjonsforetak, dersom det er relevant, ta hensyn til målsetningen om å sikre balanse mellom generasjonene i tjenstepensjonsordninger ved å etterstrebe en rimelig spredning av risiko og ytelser mellom generasjonene i tjenstepensjonene.
- 8) Det er nødvendig med hensiktsmessige tiltak for ytterligere å bedre supplerende private pensjonssparing som tjenstepensjonsordninger. Dette er viktig, ettersom trygdeordninger kommer under økende press, hvilket innebærer stadig større avhengighet av tjenstepensjonsordninger som supplement til andre pensjonsytelser. Tjenstepensjonsforetak spiller en viktig rolle i den langsiktige finansieringen av Unionens økonomi og for å gi sikre pensjonsytelser. De er en viktig del av Unionens økonomi, og forvalter eiendeler verdt 2,5 billioner euro på vegne av rundt 75 millioner medlemmer og pensjonsmottakere. Tjenstepensjonene bør forbedres, men uten at det stilles spørsmål ved den store betydningen pensjonsordninger under trygdesystemet har når det gjelder sikker, varig og effektiv sosial støtte, som bør sikre en anstendig levestandard i alderdommen og derfor bør stå sentralt i bestrebelsene på å styrke de europeiske sosiale modellene.
- 9) På bakgrunn av den demografiske utviklingen i Unionen og situasjonen med hensyn til de nasjonale budsjettene er tjenstepensjon et verdifullt tilskudd til pensjonsordninger under trygdesystemet. Et robust pensjonssystem omfatter et variert produktutvalg, et mangfold av pensjonsforetak og effektiv tilsynspraksis.
- 10) Medlemsstatene bør beskytte arbeidstakere mot fattigdom i alderdommen og fremme tilleggs pensjonsordninger knyttet til ansettelseskontrakter som tilleggsdekning til offentlige pensjoner.
- 11) Dette direktivet er forenlig med de grunnleggende rettighetene og prinsippene som er anerkjent i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter, særlig retten til vern av personopplysninger, friheten til å drive næringsvirksomhet, eiendomsretten, retten til å forhandle og inngå tariffavtaler og retten til et høyt nivå av forbrukervern, særlig ved å sikre bedre gjennomsiktighet med hensyn til pensjonsytelser, informert planlegging av personlig økonomi og pensjon og fremme av pensjonsforetaks virksomhet over landegrensene og overføringer av pensjonsytelser over landegrensene. Dette direktivet bør gjennomføres i samsvar med disse rettighetene og prinsippene.
- 12) Særlig kan det å lette tjenstepensjonsforetaks grensekryssende virksomhet ved å presisere de relevante prosedyrene og fjerne unødvendige hindringer ha en positiv virkning på de berørte foretakene og deres ansatte, uansett hvilken medlemsstat de arbeider i, gjennom sentralisering av forvaltningen av pensjonstjenestene som ytes.
- 13) Tjenstepensjonsforetakenes virksomhet over landegrensene bør ikke berøre nasjonal sosial- og arbeidsrett som er relevant for tjenstepensjonsordninger i vertsstaten og gjelder for forholdet mellom foretaket som tilbyr pensjonsordningen («foretak som tegner pensjon») og medlemmer og pensjonsmottakere. Virksomhet over landegrensene og overføring av pensjonsytelser over landegrensene skiller seg fra hverandre og bør styres av forskjellige bestemmelser. Dersom en overføring over landegrensene av en pensjonsytelse fører til virksomhet over landegrensene, bør bestemmelsene for den grensekryssende virksomheten få anvendelse.
- 14) Dersom foretaket som tegner pensjon, og tjenstepensjonsforetaket er etablert i samme medlemsstat, utgjør det forholdet at en pensjonsordnings medlemmer eller pensjonsmottakere har bosted i en annen medlemsstat, ikke i seg selv virksomhet over landegrensene.
- 15) Medlemsstatene bør ta hensyn til behovet for å beskytte pensjonsrettighetene til arbeidstakere som midlertidig sendes for å arbeide i en annen medlemsstat.
- 16) Til tross for at direktiv 2003/41/EF har trådt i kraft, har den grensekryssende virksomheten vært begrenset som følge av forskjeller i nasjonal sosial- og arbeidsrett. Videre gjenstår betydelige tilsynsmessige barrierer som gjør det dyrere for tjenstepensjonsforetak å administrere pensjonsordninger over grensene. Dessuten må det nåværende minimumsbeskyttelsesnivået for medlemmer og pensjonsmottakere forbedres. Dette er desto viktigere ettersom livslengde- og markedsrisiko i større grad bæres av medlemmer og pensjonsmottakere snarere enn av tjenstepensjonsforetaket eller foretaket som tegner pensjon. Dessuten må det nåværende minimumsnivået for informasjon til medlemmer og pensjonsmottakere økes.
- 17) De tilsynsreglene som fastsettes i dette direktivet, har som formål både å garantere en høy grad av sikkerhet for framtidige pensjonister

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- ved at det innføres strenge tilsynsregler, og å gjøre det mulig å forvalte tjenstepensjonsordninger på en sunn, forsiktig og effektiv måte.
- 18) Tjenstepensjonsforetak bør være fullstendig atskilt fra ethvert pensjonstegnende foretak, og bør operere på et fondsbasert grunnlag med henblikk på å utbetale pensjonsytelser. Tjenstepensjonsforetak som drives utelukkende for dette formål, bør ha frihet til å yte tjenester og ha investeringsfrihet, bare underlagt tilsynskrav uavhengig av om slike tjenstepensjonsforetak anses som rettssubjekter.
- 19) I samsvar med nærhetsprinsippet bør medlemsstatene ha det fulle ansvar for organiseringen av pensjonsordningene så vel som beslutningsmyndighet over hvilken rolle hver av de tre søylene i pensjonssystemet skal spille i de enkelte medlemsstater. I forbindelse med den andre søylen bør de også beholde det fulle ansvar for rollen og oppgavene til de ulike foretakene som besørger tjenstepensjonsytelser, for eksempel bransjeomfattende pensjonsfond, bedriftspensjonsfond og livsforsikringsforetak. Dette direktivet tar ikke sikte på å stille spørsmål ved denne rettigheten til medlemsstatene, men snarere til å oppmuntre dem til å bygge opp tilstrekkelige, trygge og bærekraftige pensjonsordninger og lette virksomhet over landegrensene.
- 20) Idet det tas hensyn til behovet for ytterligere å forbedre tjenstepensjonen, bør Kommisjonen skape betydelig merverdi på unionsplan ved å treffe ytterligere tiltak for å støtte medlemsstatenes samarbeid med partene i arbeidslivet for å forbedre pensjonsordningenes andre søyle og ved å nedsette en høynivåekspertgruppe for å styrke pensjonssparingen i andre søyle i medlemsstatene, særlig med hensyn til virksomhet over landegrensene.
- 21) Nasjonale regler for selvstendig næringsdrivendes deltaking i tjenstepensjonsforetak varierer. I noen medlemsstater kan tjenstepensjonsforetak utøve virksomhet på grunnlag av avtaler med bransjesammenslutninger der medlemmene opptrer som selvstendig næringsdrivende, eller direkte overfor selvstendig næringsdrivende og lønntakere. I noen medlemsstater kan selvstendig næringsdrivende også bli medlem av et tjenstepensjonsforetak når den selvstendig næringsdrivende opptrer som arbeidsgiver eller stiller sine tjenester til rådighet for et foretak. I noen medlemsstater kan selvstendig næringsdrivende ikke bli medlem av et tjenstepensjonsforetak med mindre visse vilkår, herunder vilkår i henhold til sosial- og arbeidsretten, er oppfylt.
- 22) Foretak som forvalter trygdeordninger som allerede er samordnet på unionsplan, bør unntas fra dette direktivets virkeområde. Det bør likevel tas hensyn til særpreget til de tjenstepensjonsforetakene som i samme medlemsstat forvalter både trygdeordninger og tjenstepensjonsordninger.
- 23) Foretak som driver etter prinsippet om kapitalfinansiering som del av obligatoriske trygdeordninger, omfattes ikke av dette direktivet.
- 24) Finansinstitusjoner som allerede omfattes av en rettslig ramme på unionsplan, bør i alminnelighet unntas fra dette direktivets virkeområde. Ettersom slike institusjoner i noen tilfeller også kan tilby tjenstepensjonsytelser, er det imidlertid viktig å sikre at dette direktivet ikke fører til konkurransevridning. Slik vridning kan unngås ved å anvende tilsynskravene i dette direktivet på livsforsikringsforetaks virksomhet innen tjenstepensjoner, i samsvar med artikkel 2 nr. 3 bokstav a) i)–iii) og artikkel 2 nr. 3 bokstav b) ii)–iv) i europaparlaments- og rådsforordning 2009/138/EF⁶. Kommisjonen bør også nøye overvåke situasjonen på tjenstepensjonsmarkedet og vurdere muligheten for å utvide den frivillige anvendelsen av dette direktivet til andre regulerte finansinstitusjoner.
- 25) Ettersom tjenstepensjonsforetak har som mål å sikre økonomisk trygghet i alderdommen, bør de pensjonsytelsene de utbetaler, generelt ha form av livslange utbetalinger, betalinger over et visst tidsrom, engangsutbetaling eller en kombinasjon av disse.
- 26) Det er viktig å sikre at eldre personer og funksjonshemmede ikke risikerer å leve i fattigdom, men kan ha en anstendig levestandard. Tilstrekkelig dekning for biometrisk risiko i tjenstepensjonsordninger er et viktig aspekt i kampen mot fattigdom og usikkerhet blant eldre personer. Når arbeidsgivere og arbeidstakere eller deres respektive representanter oppretter en pensjonsordning, bør de vurdere om ordningen kan omfatte bestemmelser om dekning av risikoen knyttet til lang levetid og risikoen for yrkesmessig uførhet samt etterlattepensjon.

⁶ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF av 25. november 2009 om adgang til å starte og utøve virksomhet innen forsikring og gjenforsikring (Solvens II) (EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1).

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- 27) Det å gi medlemsstatene muligheten til å unnta tjenstepensjonsforetak som forvalter pensjonsordninger med til sammen færre enn 100 medlemmer, fra virkeområdet for nasjonale gjennomføringsbestemmelser kan lette tilsynet i disse medlemsstatene uten at det hindrer det indre marked i å fungere godt på dette området. Dette bør imidlertid ikke undergrave slike tjenstepensjonsforetaks rett til å utpeke kapitalforvaltere som er etablert og behørig godkjent i en annen medlemsstat, til å forvalte deres investeringsportefølje og depotmottakere eller depositarer som er etablert og behørig godkjent i en annen medlemsstat, til forvaring av deres eiendeler. Medlemsstatene bør uansett anvende visse bestemmelser med hensyn til investeringsregler og system for styring og kontroll på tjenstepensjonsforetak som forvalter pensjonsordninger som til sammen har flere enn 15 medlemmer i alt.
- 28) Foretak som «Unterstützungskassen» i Tyskland, der medlemmene ikke har noen rettighet til ytelser av et visst beløp, og der deres interesser er beskyttet av en obligatorisk, lovpliktig insolvensforsikring, bør unntas fra dette direktivets virkeområde.
- 29) For å beskytte medlemmer og pensjonsmottakere bør tjenstepensjonsforetak begrense sin virksomhet til det som er nevnt i dette direktivet, og til virksomhet som springer ut av denne.
- 30) Dersom et foretak som tegner pensjon, går konkurs, risikerer medlemmer å miste både sine arbeidsplasser og sine opptjente pensjonsrettigheter. Dette gjør det nødvendig å sikre at det er et klart skille mellom dette foretaket og tjenstepensjonsforetaket, og at det fastsettes minstekrav til tilsyn for å beskytte medlemmene. Tjenstepensjonsforetaks tilgang til pensjonsgarantiordninger eller lignende mekanismer som beskytter medlemmenes eller pensjonsmottakernes individuelle opptjente rettigheter mot risikoen for det pensjonstegnende foretakets mislighold, bør tas i betraktning ved fastsettelse av slike standarder.
- 31) Driften av og tilsynet med tjenstepensjonsforetak varierer betraktelig mellom medlemsstatene. I noen medlemsstater kan tilsyn føres ikke bare med selve tjenstepensjonsforetaket, men også med de enhetene eller selskapene som har tillatelse til å drive slike foretak. Medlemsstatene bør kunne ta hensyn til slike særtrekk, forutsatt at alle krav som fastsettes i dette direktivet, oppfylles i sin helhet. Medlemsstatene bør også kunne la forsikringsforetak og andre finansforetak forvalte tjenstepensjonsforetak.
- 32) Tjenstepensjonsforetak er pensjonskasser med et sosialt formål som yter finansielle tjenester. De er ansvarlige for yting av tjenstepensjoner og bør derfor overholde visse minimumsstandarder for tilsyn med hensyn til sin virksomhet og sine driftsvilkår, idet det tas hensyn til nasjonale regler og tradisjoner. Disse pensjonskassene bør imidlertid ikke behandles som rene ytere av finansielle tjenester. Deres sosiale funksjon og trepartsforholdet mellom arbeidstaker, arbeidsgiver og tjenstepensjonsforetak bør behørig anerkjennes og støttes som veiledende prinsipper for dette direktivet.
- 33) Dersom tjenstepensjonsforetak i samsvar med nasjonal rett forvalter pensjonsfond som ikke er rettssubjekter, og består av pensjonsordninger for enkeltmedlemmer hvis eiendeler er atskilt fra eiendelene til tjenstepensjonsfondene, bør det være mulig for medlemsstatene å betrakte hvert pensjonsfond som ett enkelt pensjonsfond i henhold til dette direktivet.
- 34) Det store antallet tjenstepensjonsforetak i visse medlemsstater gjør det nødvendig med en pragmatisk løsning med hensyn til forhåndsgodkjenning av tjenstepensjonsforetak. Dersom et foretak ønsker å forvalte en ordning i en annen medlemsstat, bør det imidlertid kreves forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndighet i hjemstaten.
- 35) Uten at det berører bestemmelsene i nasjonal sosial- og arbeidsrett med hensyn til organiseringen av pensjonsordninger, herunder pliktig medlemskap og resultatet av forhandlinger om tariffavtaler, bør tjenstepensjonsforetakene ha mulighet til å tilby sine tjenester i andre medlemsstater når det har fått tillatelse fra vedkommende myndighet i foretakets hjemstat. Foretakene bør tillates å påta seg oppdrag fra foretak etablert i en hvilken som helst medlemsstat og forvalte pensjonsordninger med medlemmer i flere enn én medlemsstat. Dette vil kunne gi disse tjenstepensjonsforetakene betydelige stordriftsfordeler, forbedre konkurransevnen til næringslivet i Unionen og fremme arbeidskraftens mobilitet.
- 36) Den retten et tjenstepensjonsforetak som er etablert i én medlemsstat, har til å forvalte en tjenstepensjonsordning i en annen medlemsstat, bør utøves idet det tas fullt ut hensyn til

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

de bestemmelsene i sosial- og arbeidsretten som gjelder i vertsstaten, i den grad det er relevant for tjenstepensjonsordninger, for eksempel fastsettelse av og utbetaling av pensjonsytelser og vilkår for overføring av pensjonsrettigheter. Tilsynsreglene omfang bør klarlegges for å sikre rettsikkerhet for tjenstepensjonsfondenes virksomhet over landegrensene.

- 37) Tjenstepensjonsforetak bør kunne overføre pensjonsordninger til andre tjenstepensjonsforetak over landegrensene innen Unionen for å lette organiseringen av tjenstepensjoner på unionsplan. Overføringer bør kreve tillatelse fra vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak etter at vedkommende myndighet har mottatt tillatelse fra vedkommende myndighet i hjemstaten til tjenstepensjonsforetaket som overfører pensjonsordningen. Overføringen og vilkårene for den bør kreve forhåndsgodkjenning fra et flertall av medlemmene og et flertall av pensjonsmottakerne som berøres, eller eventuelt av et flertall av deres representanter, for eksempel en forvalter i en trustbasert ordning.
- 38) Ved overføring av en del av en pensjonsordning bør bærekraften til både den overførte delen og den gjenværende delen av pensjonsordningen sikres, og rettighetene til alle medlemmer og pensjonsmottakere bør beskyttes tilstrekkelig etter overføringen, ved at det kreves at både overførende og mottakende tjenstepensjonsforetak har tilstrekkelige og hensiktsmessige eiendeler til å dekke de forsikringstekniske avsetningene for den overførte delen og den gjenværende delen av ordningen.
- 39) For å lette samordningen av tilsynspraksis kan EIOPA be om opplysninger fra vedkommende myndigheter i samsvar med den myndigheten den er gitt i henhold til forordning (EU) nr. 1094/2010. Ved fullstendig eller delvis overføring av en pensjonsordning over landegrensene der det er uenighet mellom de berørte vedkommende myndigheter, bør det være mulig for EIOPA å utføre megling.
- 40) Forsiktighet ved beregningen av forsikringstekniske avsetninger er en avgjørende forutsetning for å sikre at forpliktelsene til å utbetale pensjonsytelser kan oppfylles på både kort og lang sikt. Forsikringstekniske avsetninger bør beregnes på grunnlag av anerkjente aktuarielle beregningsmetoder og attesteres av en aktuar eller en annen spesialist på området.

Høyeste rentesats bør velges med forsiktighet i samsvar med relevante nasjonale regler. Minstebeløpet for forsikringstekniske avsetninger bør være tilstrekkelig til både å sikre fortsatt utbetaling av pensjonsytelser til nåværende pensjonsmottakere og å gjenspeile de forpliktelsene som følger av medlemmenes opptjente pensjonsrettigheter. Aktuarfunksjonen bør utøves av personer som har kunnskap om forsikringsmatematikk og finansiell matematikk på et nivå som står i forhold til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til de risikoene som pensjonsforsikringsforetakets virksomhet innebærer, og som kan godtgjøre at de har relevant erfaring med gjeldende faglige kvalifikasjoner eller andre standarder.

- 41) De risikoene som dekkes av tjenstepensjonsforetakene, varierer betydelig mellom medlemsstatene. Hjemstatene bør derfor ha mulighet til å fastsette ytterligere og mer detaljerte regler for beregning av de forsikringstekniske avsetningene enn dem som fastsettes i dette direktivet.
- 42) Tilstrekkelige og egnede eiendeler til å dekke de forsikringstekniske avsetningene bør kreves for å beskytte interessene til pensjonsordningens medlemmer og pensjonsmottakere dersom foretaket som tegner pensjon, blir insolvent.
- 43) For å fremme like konkurransevilkår mellom innenlandske og grensekryssende tjenstepensjonsforetak bør medlemsstatene ta hensyn til finansieringskravene til både innenlandske og grensekryssende tjenstepensjonsforetak.
- 44) I mange tilfeller kan det være foretaket som tegner pensjon, og ikke tjenstepensjonsforetaket selv, som enten dekker en eventuell biometrisk risiko eller garanterer visse pensjonsytelser eller investeringsavkastninger. I noen tilfeller er det imidlertid tjenstepensjonsforetaket selv som gir en slik dekning eller garanti, og forpliktelsene til foretaket som tegner pensjon, stanser vanligvis ved innbetaling av de nødvendige bidragene. Under slike omstendigheter bør de berørte tjenstepensjonsforetakene ha ansvarlig kapital basert på verdien av forsikringstekniske avsetninger og risikokapital.
- 45) Tjenstepensjonsforetak er svært langsiktige investorer. Realisering av tjenstepensjonsforetakenes eiendeler kan vanligvis ikke skje med noe annet formål enn utbetaling av pensjonsytelser. For å beskytte medlemmers og pensjonsmottakeres rettigheter i tilstrekke-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

- lig grad bør tjenestepensjonsforetakene kunne velge en fordeling av sine eiendeler som passer til sine forpliktelsers spesifikke art og varighet. Det kreves derfor effektivt tilsyn og en tilnærming til investeringsreglene som gir tjenestepensjonsforetakene tilstrekkelig fleksibilitet til å velge den sikreste og mest effektive investeringspolitikken, og som forplikter dem til å opptre med forsiktighet. Overholdelse av forsiktighetsprinsippet krever derfor en investeringspolitikk som er tilpasset medlemsstrukturen i det enkelte tjenestepensjonsforetaket.
- 46) Ved å etablere forsiktighetsprinsippet («the prudent person rule») som grunnleggende prinsipp for kapitalinvestering og gjøre det mulig for tjenestepensjonsforetak å utøve virksomhet over landegrensene oppmuntres det til at oppsparte midler flyttes til sektoren for tjenestepensjonsordninger, noe som bidrar til økonomiske og sosiale framskritt.
- 47) Tilsynsmetoder og tilsynspraksis varierer mellom medlemsstatene. Medlemsstatene bør derfor ha mulighet for et visst skjønn ved utformingen av detaljene i de investeringsregler som de ønsker å pålegge tjenestepensjonsforetak etablert på sitt territorium. Disse reglene bør imidlertid ikke begrense den frie bevegelse for kapital, med mindre det er berettiget ut fra forsiktighetshensyn.
- 48) Dette direktivet bør sikre et tilstrekkelig nivå av investeringsfrihet for tjenestepensjonsforetak. Som svært langsiktige investorer med lav likviditetsrisiko er tjenestepensjonsforetak i stand til innenfor forsiktighetsprinsippets grenser å investere i ikke-likvide eiendeler som aksjer og i andre instrumenter som har en langsiktig økonomisk profil, og som ikke handles på et regulert marked, i multilaterale handelsfasiliteter (MHF-er) eller i organiserte handelsfasiliteter (OHF-er). De kan også dra nytte av fordelene ved internasjonal spredning. Investeringer i aksjer i andre valutaer enn dem forpliktelsene lyder på, og i andre instrumenter som har en langsiktig økonomisk profil og ikke handles på regulerte markeder, MHF-er eller OHF-er bør derfor ikke begrenses annet enn av forsiktighetshensyn, i tråd med forsiktighetsprinsippet.
- 49) Oppfatningen av hva som utgjør instrumenter med langsiktig økonomisk profil, er vidtfavende. Slike instrumenter er ikke-omsettelige verdipapirer og har derfor ikke tilgang til likviditet på annenhåndsmarkeder. De krever ofte forpliktelser i et fast tidsrom, noe som begrenser deres salgbarhet, og bør forstås å omfatte deltakerinteresse og gjeldsinstrumenter i, og lån gitt til, unoterte foretak. Unoterte foretak omfatter infrastrukturprosjekter, unoterte vekstorienterte selskaper, fast eiendom eller eiendeler som kan være egnet for langsiktige investeringsformål. Karbonfattige og klimarobuste infrastrukturprosjekter er ofte unoterte eiendeler og avhenger av langsiktige kreditter for prosjektfinansiering.
- 50) Det bør tillates at tjenestepensjonsforetak investerer i andre medlemsstater i samsvar med reglene i deres hjemstater for å redusere kostnaden ved virksomhet over landegrensene. Vertsstatene bør derfor ikke tillates å pålegge tjenestepensjonsforetak som er etablert i andre medlemsstater, ytterligere investeringskrav.
- 51) Fysiske personer har behov for å ha en klar oversikt over sine opptjente pensjonsrettigheter fra lovfestede pensjonsordninger og tjenestepensjonsordning, særlig når slike rettigheter opptjenes i flere enn én medlemsstat. Denne oversikten kan oppnås ved at det opprettes pensjonssporingstjenester gjennom Unionen som ligner på dem som allerede er etablert i noen medlemsstater i kjølvannet av Kommisjonens hvitbok av 16. februar 2012 med tittelen «An Agenda for Adequate, Safe and Sustainable Pensions», som tar til orde for etablering av slike tjenester.
- 52) Noen risikoer kan ikke reduseres gjennom de kvantitative tiltakene som speiles i kravene til forsikringstekniske avsetninger og finansiering, men kan håndteres på hensiktsmessig vis bare ved styringskrav. Et effektivt system for styring og kontroll er derfor avgjørende for å sikre tilstrekkelig risikostyring og beskytte medlemmer og pensjonsmottakere. Disse systemene bør stå i forhold til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til tjenestepensjonsforetakets virksomhet.
- 53) En godtgjøringspolitikk som oppmuntrer til overdreven risikoatferd, kan undergrave en sunn og effektiv risikostyring i tjenestepensjonsforetak. Prinsipper og offentliggjøringskrav til godtgjøringspolitikker som gjelder for andre finansinstitusjoner i Unionen, bør også få anvendelse for tjenestepensjonsforetak, idet det tas hensyn til den særlige styringsstrukturen til tjenestepensjonsforetak i forhold til andre finansinstitusjoner samt behovet for å ta hensyn til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til tjenestepensjonsforetakenes virksomhet.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- 54) En nøkkelfunksjon er en kapasitet til å utføre visse styringsoppgaver. Tjenstepensjonsforetak bør ha tilstrekkelig kapasitet til å ha en risikostyringsfunksjon, en internrevisjonsfunksjon og eventuelt en aktuarfunksjon. Med mindre annet er angitt i dette direktivet, bør det å identifisere en bestemt nøkkelfunksjon ikke hindre et tjenstepensjonsforetak i fritt å bestemme hvordan nøkkelfunksjonen organiseres i praksis. Dette bør ikke føre til urimelig belastende krav, ettersom det bør tas hensyn til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til tjenstepensjonsforetakets virksomhet.
- 55) De personene som faktisk leder et tjenstepensjonsforetak, bør samlet være egnet, og personer som utøver nøkkelfunksjoner, bør ha tilstrekkelig kunnskap og erfaring samt, dersom det er relevant, tilstrekkelige faglige kvalifikasjoner. Bare innehaverne av nøkkelfunksjonene bør imidlertid være underlagt meldingsplikt til vedkommende myndighet.
- 56) Med unntak av internrevisjonsfunksjonen bør det være mulig for en enkeltperson eller organisasjonsenhet å utøve flere enn én nøkkelfunksjon. Personen eller organisasjonsenheten som utøver en nøkkelfunksjon, bør imidlertid være forskjellig fra den som utøver en lignende funksjon i foretaket som tegner pensjon. Medlemsstatene bør kunne tillate at tjenstepensjonsforetak utøver nøkkelfunksjoner gjennom samme enkeltperson eller organisasjonsenhet som foretaket som tegner pensjon, forutsatt at tjenstepensjonsforetaket forklarer hvordan det forebygger eller håndterer en eventuell interessekonflikt med foretaket som tegner pensjon.
- 57) Det er viktig at tjenstepensjonsforetak forbedrer sin risikostyring samtidig som det tas hensyn til målsetningen om å etterstrebe en rimelig spredning av risiko og ytelser mellom generasjonene i tjenstepensjonene, slik at potensielle sårbarheter når det gjelder pensjonsordningenes bærekraft, kan forstås riktig og drøftes med relevante vedkommende myndigheter. Tjenstepensjonsforetak bør som en del av sitt risikostyringssystem utarbeide en risikovurdering for sine former for virksomhet i tilknytning til pensjoner. Denne risikovurderingen bør også gjøres tilgjengelig for vedkommende myndigheter og bør eventuelt omfatte blant annet risikoer knyttet til klimaendring, bruk av ressurser, miljøet, sosiale risikoer og risikoer knyttet til avskrivning av eiendeler på grunn av regelendring («stranded assets»).
- 58) Miljømessige, sosiale og styringsmessige faktorer, som omhandlet i de FN-støttede prinsippene for ansvarlige investeringer, er viktige for tjenstepensjonsforetaks investeringspolitikk og risikostyringssystemer. Medlemsstatene bør kreve at tjenstepensjonsforetak eksplisitt angir hvor slike faktorer er tatt i betraktning i investeringsbeslutningene, og hvordan de inngår i deres risikostyringssystem. Relevansen og omfanget av miljømessige, sosiale og styringsmessige faktorer for en ordnings investeringer og hvordan slike faktorer tas i betraktning, bør være en del av opplysningene som et tjenstepensjonsforetak gir i henhold til dette direktivet. Dette er ikke til hinder for at et tjenstepensjonsforetak oppfyller kravet ved å angi i slike opplysninger at det ikke er tatt hensyn til miljømessige, sosiale og styringsmessige faktorer i deres investeringspolitikk, eller at kostnadene ved et system for å overvåke relevansen og omfanget av slike faktorer og hvordan det tas hensyn til dem, ikke står i forhold til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til deres virksomhet.
- 59) Hver medlemsstat bør kreve at hvert tjenstepensjonsforetak etablert på dens territorium utarbeider årsregnskaper og årsberetninger der det tas hensyn til hver pensjonsordning som foretaket forvalter, og ved behov, årsregnskaper og årsberetninger for hver pensjonsordning. Årsregnskapene og årsberetningene, som gir et pålitelig bilde av tjenstepensjonsforetakets eiendeler, gjeld og finansielle stilling, der det tas hensyn til hver pensjonsordning forvaltet av et foretak, og som er behørig godkjent av en autorisert person, er en viktig kilde til opplysninger for pensjonsordningens medlemmer, pensjonsmottakerne og vedkommende myndigheter. Særlig gir de vedkommende myndigheter mulighet til å kontrollere tjenstepensjonsforetakets økonomiske soliditet og vurdere om det kan oppfylle alle sine avtaleforpliktelser. Årsregnskapene og årsberetningene bør om mulig offentliggjøres på et nettsted eller på annen måte, for eksempel gjennom trykte eksemplarer på anmodning.
- 60) Et tjenstepensjonsforetaks investeringspolitikk er en avgjørende faktor for både sikkerheten og den langsiktige bærekraften til tjenstepensjonsordninger. Tjenstepensjonsforetakene bør derfor utarbeide en erklæring om prinsippene for sin investeringspolitikk, og bør revidere denne minst hvert tredje år. En slik erklæring bør gjøres tilgjengelig for vedkommende

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- myndigheter og på anmodning også for medlemmer og pensjonsmottakere i hver enkelt pensjonsordning.
- 61) Tjenstepensjonsforetak bør kunne helt eller delvis utkontraktere enhver virksomhet, herunder nøkkelfunksjoner, til tjensteytere som opptrer på deres vegne. Tjenstepensjonsforetak bør fortsatt ha det fulle ansvaret for å oppfylle sine forpliktelser i henhold til dette direktivet dersom de utkontrakterer nøkkelfunksjoner eller annen virksomhet. Tjenstepensjonsforetak bør inngå en skriftlig avtale med tjensteyteren når de utkontrakterer virksomhet. For dette direktivets formål omfatter dette ikke avtaler om driftsmessige tjenester, for eksempel for sikkerhets- eller vedlikeholdspersonell.
- 62) Det bør være mulig for medlemsstatene å kreve at det utpekes en depositar i forbindelse med oppbevaringen av tjenstepensjonsforetakets eiendeler.
- 63) Idet det tas hensyn til arten av opprettet pensjonsordning og den administrative byrden, bør tjenstepensjonsforetak gi klar og hensiktsmessig informasjon til potensielle medlemmer, medlemmer og pensjonsmottakere til støtte for deres beslutningstaking om pensjonen og for å sikre et høyt nivå av gjennomsiktighet i de ulike fasene i en pensjonsordning, det vil si fasene før medlemskap, medlemskap (herunder før pensjonering) og etter pensjonering. Særlig bør det gis informasjon om opptjente pensjonsrettigheter, beregnet nivå for pensjonsytelser, risikoer og garantier samt kostnader. Dersom de beregnede nivåene for pensjonsytelser bygger på økonomiske scenarioer, bør denne informasjonen også omfatte et ufordelaktig scenario, som bør være ekstremt, men troverdig. Dersom medlemmene bærer en investeringsrisiko, er det også viktig med tilleggsopplysninger om investeringsprofil, eventuelle tilgjengelige alternativer og tidligere avkastning. Informasjonen bør være tilstrekkelig for brukerens behov, og bør også ta hensyn til De forente nasjoners konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne, særlig med hensyn til tilgjengelighet og tilgang til informasjon, som angitt i henholdsvis artikkel 3 og artikkel 21. Medlemsstatene kan velge å presisere hvem som kan gi informasjonen til potensielle medlemmer, medlemmer og pensjonsmottakere, herunder gjennom pensjonssporingstjenester.
- 64) Gitt særtrekkene ved pensjonsordninger som gir et visst ytelsesnivå, påvirkes ikke slike ytelser av tidligere avkastning eller kostnadsstrukturen, unntatt i ekstreme tilfeller. Informasjon om dette bør derfor gis bare med hensyn til ordninger der medlemmene bærer en investeringsrisiko eller kan treffe investeringsbeslutninger.
- 65) Før potensielle medlemmer slutter seg til en pensjonsordning, bør de få all nødvendig informasjon for å kunne foreta et informert valg. Dersom potensielle medlemmer ikke har et valg og blir automatisk tilsluttet en pensjonsordning, bør tjenstepensjonsforetaket gi dem relevante nøkkelopplysninger om deres medlemskap umiddelbart etter tilslutning.
- 66) For medlemmer bør tjenstepensjonsforetak utarbeide en pensjonsoversikt med viktige personopplysninger og generelle opplysninger om pensjonsordningen. Pensjonsoversikten bør være klar og fullstendig, og bør inneholde relevant og hensiktsmessig informasjon som letter forståelsen av pensjonsrettigheter over tid og på tvers av ulike ordninger, og slik at arbeidskraftens mobilitet fremmes.
- 67) Tjenstepensjonsforetak bør underrette medlemmene i tilstrekkelig god tid før pensjoneringen om deres utbetalingsalternativer. Dersom pensjonsytelsen ikke utbetales som en livrente, bør medlemmer som nærmer seg pensjonsalderen, motta informasjon om tilgjengelige utbetalingsprodukter for å lette den økonomiske planleggingen av pensjonen.
- 68) I den fasen der pensjonsytelsene utbetales, bør pensjonsmottakere kunne fortsette å motta informasjon om sine ytelser og tilhørende utbetalingsalternativer. Dette er særlig viktig når en betydelig del av investeringsrisikoen bæres av pensjonsmottakere i utbetalingsfasen. Pensjonsmottakerne bør også informeres om en eventuell reduksjon i nivået for ytelser før en slik reduksjon trer i kraft, etter at en beslutning som vil føre til en reduksjon, er truffet. Som beste praksis anbefales det at tjenstepensjonsforetak samrår seg med pensjonsmottakerne før en slik beslutning.
- 69) Vedkommende myndighet bør utøve sin myndighet med et hovedmål om å beskytte medlemmenes og pensjonsmottakernes rettigheter og sørge for stabilitet og sunnhet hos tjenstepensjonsforetakene.
- 70) Tilsynets omfang varierer mellom medlemsstatene. Dette kan forårsake problemer dersom et tjenstepensjonsforetak må overholde tilsynsreglene i hjemstaten samtidig som det overholder vertsstatens sosial- og arbeidsrett. En klargjøring av hvilke områder som anses å

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- være en del av tilsynsreglene for dette direktivets formål, reduserer den rettslige usikkerheten og tilhørende transaksjonskostnader.
- 71) Et indre marked for tjenstepensjonsforetak krever gjensidig anerkjennelse av tilsynsstandarder. Et tjenstepensjonsforetaks overholdelse av disse standardene bør overvåkes av vedkommende myndigheter i tjenstepensjonsforetakets hjemstat. Medlemsstatene bør gi vedkommende myndigheter nødvendig myndighet til å bruke forebyggende eller korrigerende tiltak dersom et tjenstepensjonsforetak bryter noen av kravene i dette direktivet.
- 72) For å sikre effektivt tilsyn med utkontraktert virksomhet, herunder all virksomhet som senere utkontrakteres på nytt, er det viktig at vedkommende myndigheter har tilgang til alle relevante data som innehas av de tjenesteyterne virksomheten er utkontraktert til, uavhengig av om sistnevnte er en regulert eller uregulert enhet, og har rett til å foreta stedlig tilsyn. For å ta hensyn til markedsutviklingen og sikre at vilkårene for utkontrakteringen stadig er oppfylt, bør vedkommende myndigheter ha nødvendig myndighet til å be om informasjon fra tjenstepensjonsforetak og tjenesteytere med hensyn til utkontraktert virksomhet.
- 73) Det bør legges opp til utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter, andre myndigheter og organer som har til oppgave å styrke den finansielle stabiliteten og utviklingen av pensjonsordninger. Det må derfor fastsettes på hvilke vilkår slik utveksling av opplysninger kan tillates. Dersom det er fastsatt at opplysninger kan gis videre bare med vedkommende myndigheters uttrykkelige samtykke, bør disse myndighetene eventuelt kunne gjøre samtykket betinget av at strenge vilkår er oppfylt.
- 74) Enhver behandling av personopplysninger som foretas i henhold til dette direktivet, f.eks. vedkommende myndigheters utveksling eller overføring av personopplysninger, bør skje i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679⁷, og europeiske tilsynsmyndigheters utveksling eller overføring av opplysninger i henhold til dette direktivet
- bør skje i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) 45/2008⁸.
- 75) For å sikre et velfungerende indre marked for tjenstepensjon organisert på unionsplan bør Kommisjonen etter samråd med EIOPA gjennomgå og rapportere om anvendelsen av dette direktivet, og bør framlegge rapporten for Europaparlamentet og Rådet innen 13. januar 2023.
- 76) For å sikre rettferdig konkurranse mellom foretakene bør overgangsperioden som tillater at foretak som faller inn under virkeområdet til direktiv 2009/138/EF, kan drive sin tjenstepensjonsvirksomhet etter reglene omhandlet i dette direktivets artikkel 4, forlenges til 31. desember 2022. Direktiv 2009/138/EF bør derfor endres.
- 77) Videreutvikling på unionsplan av solvensmodeller, for eksempel «holistic balance sheet» (HBS), er ikke praktisk realistisk og ikke effektivt ut fra et kost-nytte-perspektiv særlig gitt forskjellene mellom tjenstepensjonsforetak i og mellom medlemsstatene. Ingen kvantitative kapitalkrav, for eksempel Solvens II eller HBS-modeller utledet fra dem, bør utvikles på unionsplan med hensyn til tjenstepensjonsforetak, ettersom de potensielt kan minske arbeidsgivernes vilje til å sørge for tjenstepensjonsordninger.
- 78) Ettersom målene for dette direktivet, som er å opprette en rettslig ramme som omfatter tjenstepensjonsforetak, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktivet ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 79) I samsvar med den felles politiske erklæringen fra medlemsstatene og Kommisjonen av 28. september 2011 om forklarende dokumenter har medlemsstatene forpliktet seg til at meldingen om innarbeidingstiltakene i berettede tilfeller skal følges av ett eller flere dokumenter som forklarer sammenhengen mellom et direktivs bestanddeler og de tilsvarende delene av de nasjonale innarbeidings-

⁷ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (generell personvernforordning) (EUT L 119 av 4.5.2016, s. 1).

⁸ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 45/2001 av 18. desember 2000 om personvern i forbindelse med behandling av personopplysninger i Fellesskapets institusjoner og organer og om fri utveksling av slike opplysninger (EFT L 8 av 12.1.2001, s. 1).

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

dokumentene. Med hensyn til dette direktivet anser regelgiveren at oversendingen av slike dokumenter er berettiget.

- 80) Forpliktelsen til å innarbeide dette direktivet i nasjonal rett bør begrenses til de bestemmelsene som utgjør en vesentlig endring sammenlignet med tidligere direktiver. Forpliktelsen til å innarbeide de bestemmelsene som er uendret, følger av de tidligere direktivene.
- 81) Dette direktivet bør ikke berøre medlemsstatenes forpliktelser med hensyn til fristene for innarbeiding i nasjonal rett og anvendelsen av direktivene oppført i vedlegg I del B.

- 2009/138/EF, 2011/61/EU¹², 2013/36/EU¹³ og 2014/65/EU¹⁴,
- c) foretak som drives på grunnlag av løpende finansiering,
- d) foretak der arbeidstakerne i foretaket som tegner pensjon, ikke har noen rettigheter til ytelser, og der foretaket som tegner pensjon, kan innløse eiendeler når som helst uten nødvendigvis å oppfylle sine forpliktelser til å utbetale pensjonsytelser,
- e) foretak som foretar regnskapsmessige avsetninger med sikte på å utbetale pensjonsytelser til sine arbeidstakere.

VEDTATT DETTE DIREKTIVET:

Avdeling I

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 1

Formål

Dette direktivet fastsetter regler for adgang til å starte og utøve virksomhet som tjenstepensjonsforetak.

Artikkel 2

Virkeområde

- Dette direktivet får anvendelse på tjenstepensjonsforetak. Dersom tjenstepensjonsforetak i henhold til nasjonal rett ikke har status som rettssubjekt, skal vedkommende medlemsstat anvende dette direktivet enten på selve foretakene eller, med forbehold for nr. 2, på de godkjente enhetene som har ansvar for å forvalte dem og opptre på deres vegne.
- Dette direktivet får ikke anvendelse på
 - foretak som forvalter trygdeordninger som omfattes av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 883/2004⁹ og (EF) nr. 987/2009¹⁰,
 - institusjoner som omfattes av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF¹¹,

Artikkel 3

Anvendelse på tjenstepensjonsforetak som forvalter trygdeordninger

Tjenstepensjonsforetak som også forvalter lov-festede pensjonsordninger i ansettelsesforhold som anses som trygdeordninger omfattet av forordning (EF) nr. 883/2004 og (EF) nr. 987/2009, omfattes av dette direktivet med hensyn til den del av deres virksomhet som gjelder ikke-pliktig tjenstepensjon. I slike tilfeller skal forpliktelsene og de tilsvarende eiendelene øremerkes, og de skal ikke kunne overføres til de pliktige pensjonsordningene som anses som trygdeordninger, eller omvendt.

Artikkel 4

Frivillig anvendelse på foretak omfattet av direktiv 2009/138/EF

Hjemstater kan velge å anvende bestemmelsene i artikkel 9–14, artikkel 19–22, artikkel 23 nr. 1 og 2 og artikkel 24–58 i dette direktivet på livsfor-sikringsforetaks tjenstepensjonsvirksomhet i samsvar med artikkel 2 nr. 3 bokstav a) punkt i)–iii) og artikkel 2 nr. 3 bokstav b) punkt ii)–iv) i direktiv 2009/138/EF. I slike tilfeller skal alle eiendeler og forpliktelser knyttet til tjeneste-

⁹ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 883/2004 av 29. april 2004 om koordinering av trygdeordninger (EUT L 166 av 30.4.2004, s. 1).

¹⁰ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 987/2009 av 16. september 2009 om fastsettelse av nærmere regler for gjennomføring av forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering av trygdeordninger (EUT L 284 av 30.10.2009, s. 1).

¹¹ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF av 13. juli 2009 om samordning av lover og forskrifter om foretak for kollektiv investering i omsettelige verdipapirer (UCITS) (EUT L 302 av 17.11.2009, s. 32).

¹² Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/61/EU av 8. juni 2011 om forvaltere av alternative investeringsfond og om endring av direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF og forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010 (EUT L 174 av 1.7.2011, s. 1).

¹³ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/36/EU av 26. juni 2013 om adgang til å utøve virksomhet som kredittinstitusjon og om tilsyn med kredittinstitusjoner og verdipapirforetak, om endring av direktiv 2002/87/EF og om oppheving av direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT L 176 av 27.6.2013, s. 338).

¹⁴ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 349).

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

pensjonsvirksomheten øremerkes, forvaltes og organiseres atskilt fra livsforsikringsforetakenes øvrige former for virksomhet, uten noen mulighet for overføring.

I tilfellet nevnt i første ledd i denne artikkelen, og bare med hensyn til tjenstepensjonsvirksomheten, omfattes ikke livsforsikringsforetak av artikkel 76–86, artikkel 132, artikkel 134 nr. 2, artikkel 173, artikkel 185 nr. 5, 7 og 8 og artikkel 209 i direktiv 2009/138/EF.

Hjemstaten skal sikre at enten vedkommende myndigheter eller de myndighetene som har ansvaret for tilsynet med livsforsikringsforetak som omfattes av direktiv 2009/138/EF, som en del av sine tilsynsoppgaver kontrollerer at tjenstepensjonsvirksomheten er helt atskilt fra annen virksomhet.

Artikkel 5

Små tjenstepensjonsforetak og lovfestede ordninger

Med unntak av artikkel 32–35 kan medlemsstatene velge helt eller delvis unnlate å anvende dette direktivet på et tjenstepensjonsforetak registrert eller godkjent på deres territorium som forvalter pensjonsordninger med til sammen færre enn 100 medlemmer. Med forbehold for artikkel 2 nr. 2 skal slike tjenstepensjonsforetak likevel gis rett til å anvende dette direktivet på frivillig grunnlag. Artikkel 11 kan anvendes bare dersom alle andre bestemmelser i dette direktivet anvendes. Medlemsstatene skal anvende artikkel 19 nr. 1 og artikkel 21 nr. 1 og 2 på ethvert tjenstepensjonsforetak registrert eller godkjent på deres territorium som forvalter pensjonsordninger som til sammen har flere enn 15 medlemmer.

Medlemsstatene kan velge å anvende noen av artiklene 1–8, 19 og 32–35 på foretak som tilbyr tjenstepensjoner i henhold til nasjonal rett, og som garanteres av en offentlig myndighet.

Artikkel 6

Definisjoner

I dette direktivet menes med

1) «tjenstepensjonsforetak» et foretak, uavhengig av juridisk form, hvis drift er fondsbasert, og som er etablert atskilt fra ethvert foretak eller enhver virksomhetssammenslutning som tegner pensjon, med det formål å levere pensjonsytelser knyttet til en yrkesvirksomhet på grunnlag av en avtale eller kontrakt inngått

- a) på individuelt eller kollektivt grunnlag mellom arbeidsgiver(e) og arbeidstaker(e) eller deres respektive representanter, eller
 - b) med selvstendig næringsdrivende, individuelt eller kollektivt, i samsvar med hjemstatens og vertsstatens rett, og som utøver virksomhet som er direkte knyttet til disse,
- 2) «pensjonsordning» en kontrakt, en avtale, en fullmakt til forvaltning eller regler som angir hvilke pensjonsytelser som gis, og på hvilke vilkår,
 - 3) «foretak som tegner pensjon» ethvert foretak eller annet organ, uansett om det omfatter eller består av én eller flere juridiske eller fysiske personer, som handler i egenskap av arbeidsgiver eller selvstendig næringsdrivende eller en kombinasjon av disse, og som tilbyr en pensjonsordning eller betaler bidrag til et tjenstepensjonsforetak,
 - 4) «pensjonsytelser» ytelser som utbetales under henvisning til oppnådd pensjonsalder eller forventet oppnådd pensjonsalder, eller dersom de kommer i tillegg til disse ytelsene og gis i tilknytning til dem, i form av betalinger ved dødsfall, uførhet eller opphør av yrkesvirksomhet, eller i form av støtte eller tjenester ved sykdom, fattigdom eller dødsfall. For å styrke mottakerens økonomiske trygghet i alderdommen bør disse pensjonsytelsene ha form av livslange utbetalinger, betalinger over et visst tidsrom, engangsutbetaling eller en kombinasjon av disse,
 - 5) «medlem» en person, annet enn en pensjonsmottaker eller et potensielt medlem, hvis tidligere eller nåværende yrkesvirksomhet gir eller vil gi vedkommende person rett til pensjonsytelser i samsvar med bestemmelsene i en pensjonsordning,
 - 6) «pensjonsmottaker» en person som mottar pensjonsytelser,
 - 7) «potensielt medlem» en person som har rett til å tilslutte seg en pensjonsordning,
 - 8) «vedkommende myndighet» en nasjonal myndighet som er utpekt til å utføre de oppgavene som fastsettes i dette direktivet,
 - 9) «biometriske risikoer» risikoer knyttet til dødsfall, uførhet og lang levetid,
 - 10) «hjemstat» den medlemsstaten der tjenstepensjonsforetaket er registrert eller godkjent, og der det har sin hovedadministrasjon i samsvar med artikkel 9,
 - 11) «vertsstat» den medlemsstaten hvis relevante sosial- og arbeidsrett om tjenstepensjonsordninger får anvendelse på forholdet mellom

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- foretaket som tegner pensjon, og medlemmene eller pensjonsmottakerne,
- 12) «overførende tjenstepensjonsforetak» et tjenstepensjonsforetak som overfører hele eller deler av en pensjonsordnings forpliktelser, tekniske avsetninger og andre forpliktelser og rettigheter samt tilhørende eiendeler eller deres kontantekvivalenter til et tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent i en annen medlemsstat,
 - 13) «mottakende tjenstepensjonsforetak» et tjenstepensjonsforetak som mottar hele eller deler av en pensjonsordnings forpliktelser, tekniske avsetninger og andre forpliktelser og rettigheter samt tilhørende eiendeler eller deres kontantekvivalenter fra et tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent i en annen medlemsstat,
 - 14) «regulert marked» et regulert marked som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 21 i direktiv 2014/65/EU,
 - 15) «multilateral handelsfasilitet» eller «MHF» en multilateral handelsfasilitet som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 22 i direktiv 2014/65/EU,
 - 16) «organisert handelsfasilitet» eller «OHF» en organisert handelsfasilitet eller OHF som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 23 i direktiv 2014/65/EU,
 - 17) «varig medium» en innretning som gjør et medlem eller en pensjonsmottaker i stand til å lagre opplysninger som er rettet til medlemmet eller pensjonsmottakeren personlig, på en slik måte at opplysningene er tilgjengelige for framtidig bruk i et tidsrom som er tilstrekkelig for opplysningenes formål, og som gir mulighet til uendret gjengivelse av de lagrede opplysningene,
 - 18) «nøkkelfunksjon» innenfor et system for risikostyring og internkontroll, en kapasitet til å utføre praktiske oppgaver som omfatter risikostyringsfunksjonen, internrevisjonsfunksjonen og aktuarfunksjonen,
 - 19) «virksomhet over landegrensene» forvaltning av en pensjonsordning der forholdet mellom foretaket som tegner pensjon, og de berørte medlemmene og pensjonsmottakerne reguleres av den sosial- og arbeidsretten som er relevant for tjenstepensjonsordninger i en annen medlemsstat enn hjemstaten.

Artikkel 7

Et tjenstepensjonsforetaks virksomhet

Medlemsstatene skal kreve at tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres

territorium, begrenser sin virksomhet til ytelse av pensjoner samt virksomhet som henger sammen med dette.

Dersom et livsforsikringsforetak i samsvar med artikkel 4 driver sin tjenstepensjonsvirksomhet ved å øremerke sine eiendeler og forpliktelser, skal de øremerkede eiendelene og forpliktelsene begrenses til ytelse av pensjoner samt virksomhet som henger direkte sammen med dette.

Som generelt prinsipp skal tjenstepensjonsforetak dersom det er relevant, ta hensyn til målsetningen om å ha en rimelig spredning av risiko og ytelser mellom generasjonene i sin virksomhet.

Artikkel 8

Rettslig atskillelse mellom foretak som tegner pensjon, og tjenstepensjonsforetak

Medlemsstatene skal sikre rettslig atskillelse mellom et foretak som tegner pensjon, og et tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, slik at tjenstepensjonsforetakets eiendeler beskyttes i medlemmenes og pensjonsmottakernes interesse i tilfelle foretaket som tegner pensjon, går konkurs.

Artikkel 9

Registrering eller godkjenning

1. Medlemsstatene skal, for hvert tjenstepensjonsforetak hvis hovedadministrasjon ligger på deres territorium, sikre at tjenstepensjonsforetaket registreres i deres nasjonale register eller godkjennes av vedkommende myndighet.
Hovedadministrasjonens beliggenhet er det stedet der tjenstepensjonsforetakets viktigste strategiske beslutninger treffes.
2. Ved virksomhet over landegrensene i samsvar med artikkel 11 skal registeret også angi i hvilke medlemsstater tjenstepensjonsforetaket driver virksomhet.
3. Opplysningene fra registeret skal formidles til EIOPA, som skal offentliggjøre dem på sitt nettsted.

Artikkel 10

Driftskrav

1. Medlemsstatene skal for hvert tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, sikre at
 - a) tjenstepensjonsforetaket har innført behørig fastsatte regler for forvaltningen av enhver pensjonsordning,

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- b) foretaket som tegner pensjon, har forpliktet seg til å sikre regelmessig finansiering av ordningen dersom det garanterer betaling av pensjonsytelsene.
2. I samsvar med nærhetsprinsippet, og idet det tas behørig hensyn til størrelsen på pensjonsytelsene som tilbys i trygdeordningene, kan medlemsstatene fastsette at medlemmene som tilleggsytelser kan tilbys dekning av risikoen knyttet til lang levetid og uførhet, etterlatteytelser og garanti for tilbakebetaling av innbetalte bidrag, dersom arbeidsgiverne og arbeidstakerne, eller deres respektive representanter, blir enige om dette.

Artikkel 11

Virksomhet over landegrensene og prosedyrer

1. Uten å berøre nasjonal sosial- og arbeidsrett om organiseringen av pensjonsordninger, herunder pliktig medlemskap og resultatene av forhandlinger om tariffavtaler, skal medlemsstatene tillate at tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, utøver virksomhet over landegrensene. Medlemsstatene skal også tillate at foretak som er etablert på deres territorium, tegner pensjon hos tjenstepensjonsforetak som tilbyr å utøve eller utøver virksomhet over landegrensene.
2. Et tjenstepensjonsforetak som tilbyr å utøve virksomhet over landegrensene og å godta tegning fra et pensjonstegnende foretak, må innhente forhåndsgodkjenning fra relevant vedkommende myndighet i hjemstaten.
3. Et tjenstepensjonsforetak skal underrette vedkommende myndighet i hjemstaten om at det har til hensikt å utøve virksomhet over landegrensene. Medlemsstatene skal kreve at tjenstepensjonsforetak angir følgende opplysninger når de gir underretning:
 - a) Navnet på vertsstaten, som eventuelt skal identifiseres av foretaket som tegner pensjon.
 - b) Navnet på og beliggenheten til hovedadministrasjonen for foretaket som tegner pensjon.
 - c) Hovedtrekkene i pensjonsordningen som skal forvaltes for foretaket som tegner pensjon.
4. Når vedkommende myndighet i hjemstaten underrettes i henhold til nr. 3, og med mindre den har utstedt en begrunnet beslutning om at tjenstepensjonsforetakets administrative struktur eller finansielle situasjon eller den

godeandel eller de faglige kvalifikasjonene eller yrkeserfaringen til personene som driver foretaket, ikke er forenlig med de formene for grensekryssende virksomhet som planlegges, skal vedkommende myndighet innen tre måneder etter å ha mottatt alle opplysningene nevnt i nr. 3 formidle disse opplysningene til vedkommende myndigheter i vertsstaten og underrette tjenstepensjonsforetaket om dette.

Den grunngitte beslutningen nevnt i første ledd skal utstedes innen tre måneder etter mottak av alle opplysningene nevnt i nr. 3.

5. Dersom vedkommende myndighet i hjemstaten ikke oversender opplysningene nevnt i nr. 3 til vedkommende myndighet i vertsstaten, skal den innen tre måneder etter å ha mottatt alle opplysningene begrunne avslaget overfor det berørte tjenstepensjonsforetaket. Manglende formidling av opplysninger skal kunne påklages til domstolene i hjemstaten.
6. Tjenstepensjonsforetak som utøver virksomhet over landegrensene, er underlagt opplysningskravene omhandlet i avdeling IV pålagt av vertsstaten med hensyn til potensielle medlemmer, medlemmer og pensjonsmottakere som berøres av virksomheten over landegrensene.
7. Før tjenstepensjonsforetaket begynner å utøve virksomhet over landegrensene, skal vedkommende myndighet i vertsstaten, innen seks uker etter å ha mottatt opplysningene nevnt i nr. 3, underrette vedkommende myndighet i hjemstaten om de kravene i sosial- og arbeidsretten som er relevante for tjenstepensjonsordninger, og som skal oppfylles når pensjonsordningen forvaltes på oppdrag fra et foretak i vertsstaten, og om vertsstatens opplysningskrav nevnt i avdeling IV som gjelder for virksomhet over landegrensene. Vedkommende myndighet i hjemstaten skal formidle disse opplysningene til tjenstepensjonsforetaket.
8. Når tjenstepensjonsforetaket mottar opplysningene nevnt i nr. 7, eller dersom ingen opplysninger er mottatt fra vedkommende myndighet i hjemstaten ved utløpet av fristen fastsatt i nr. 7, kan det begynne å utøve virksomhet over landegrensene i samsvar med de kravene i vertsstatens sosial- og arbeidsrett som er relevante for tjenstepensjonsordninger, og med vertsstatens opplysningskrav som nevnt i nr. 7.
9. Vedkommende myndighet i vertsstaten skal underrette vedkommende myndighet i hjem-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

staten om eventuelle vesentlige endringer i vertsstatens sosial- og arbeidsrett som er relevant for tjenstepensjonsordninger, og som kan påvirke pensjonsordningen i den grad de gjelder den grensekryssende virksomheten, og om eventuelle vesentlige endringer i vertsstatens opplysningskrav som nevnt i nr. 7. Vedkommende myndighet i hjemstaten skal formidle disse opplysningene til tjenstepensjonsforetaket.

10. Tjenstepensjonsforetaket skal være underlagt løpende tilsyn ved vedkommende myndighet i vertsstaten med hensyn til hvorvidt dets virksomhet oppfyller kravene i vertsstatens sosial- og arbeidsrett som er relevante for tjenstepensjonsordninger, og vertsstatens opplysningskrav nevnt i nr. 7. Dersom det under tilsynet oppdages uregelmessigheter, skal vedkommende myndighet i vertsstaten umiddelbart underrette vedkommende myndighet i hjemstaten. Vedkommende myndighet i hjemstaten skal i samarbeid med vedkommende myndighet i vertsstaten treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at tjenstepensjonsforetaket stanser overtredelsen som er påvist.
11. Dersom tjenstepensjonsforetaket til tross for tiltakene som vedkommende myndighet i vertsstaten treffer, eller fordi det mangler hensiktsmessige tiltak i hjemstaten, fortsatt overtrer gjeldende krav i vertsstatens sosial- og arbeidsrett som er relevante for tjenstepensjonsordninger, eller vertsstatens opplysningskrav som nevnt i nr. 7, kan vedkommende myndighet i vertsstaten, etter å ha underrettet vedkommende myndighet i vertsstaten, treffe hensiktsmessige tiltak for å forebygge eller sanksjonere ytterligere overtredelser, herunder, i den grad det er strengt nødvendig, hindre tjenstepensjonsforetaket i å drive virksomhet i det pensjonstegnende foretakets vertsstat.

Artikkel 12

Overføringer over landegrensene

1. Medlemsstatene skal tillate at tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, overfører hele eller deler av en pensjonsordnings forpliktelser, tekniske avsetninger og andre forpliktelser og rettigheter samt tilhørende eiendeler eller deres kontantekvivalenter til et mottakende tjenstepensjonsforetak.
2. Medlemsstatene skal sikre at kostnadene ved overføringen ikke belastes de gjenværende medlemmene av det overførende tjeneste-

pensjonsforetaket eller inneværende medlemmer og pensjonsmottakere i det mottakende tjenstepensjonsforetaket.

3. Overføringen krever forhåndsgodkjenning fra
 - a) et flertall av de berørte medlemmene og et flertall av de berørte pensjonsmottakerne eller, dersom det er relevant, et flertall av deres representanter. Flertall defineres i samsvar med nasjonal rett. Overførende tjenstepensjonsforetak skal i god tid før søknaden nevnt i nr. 4 inngis, gi de berørte medlemmene og pensjonsmottakerne og eventuelt deres representanter opplysninger om vilkårene for overføringen, og
 - b) foretaket som tegner pensjon, dersom det er relevant.
4. Overføring av hele eller deler av en pensjonsordnings forpliktelser, tekniske avsetninger og andre forpliktelser og rettigheter samt tilhørende eiendeler eller deres kontantekvivalenter mellom overførende og mottakende tjenstepensjonsforetak krever godkjenning fra vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak etter at det er innhentet forhåndstillatelse fra vedkommende myndighet i hjemstaten til overførende tjenstepensjonsforetak. Søknaden om godkjenning av overføringen skal inngis av mottakende tjenstepensjonsforetak. Vedkommende myndighet i mottakende tjenstepensjonsforetaks hjemstat skal gi eller nekte godkjenning, og skal underrette mottakende tjenstepensjonsforetak om sin beslutning innen tre måneder etter av søknaden er mottatt.
5. Søknaden om godkjenning av overføringen nevnt i nr. 4 skal inneholde følgende opplysninger:
 - a) Skriftlig avtale mellom overførende og mottakende tjenstepensjonsforetak der vilkårene for overføringen framgår.
 - b) En beskrivelse av hovedtrekkene i pensjonsordningen.
 - c) En beskrivelse av forpliktelsene eller de forsikringstekniske avsetningene som skal overføres, og andre forpliktelser og rettigheter samt tilhørende eiendeler eller deres kontantekvivalenter.
 - d) Navn på og beliggenheten til hovedadministrasjonene for overførende og mottakende tjenstepensjonsforetak og medlemsstatene der hvert foretak er registrert eller godkjent.
 - e) Beliggenheten til hovedadministrasjonen til foretaket som tegner pensjon, og dette foretakets navn.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- f) Dokumentasjon på forhåndsgodkjenning i samsvar med nr. 3.
- g) Eventuelt navnene på medlemsstatene hvis sosial- og arbeidsrett for tjenstepensjonsordninger får anvendelse på den berørte pensjonsordningen.
6. Vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak skal snarest etter mottak videresende søknaden nevnt i nr. 4 til vedkommende myndighet for overførende tjenstepensjonsforetak.
7. Vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak skal bare vurdere om
- alle opplysningene nevnt i nr. 5 er framlagt av mottakende tjenstepensjonsforetak,
 - mottakende tjenstepensjonsforetaks administrative struktur, finansielle situasjon og den godeandel eller de faglige kvalifikasjonene eller yrkeserfaringen til personene som driver mottakende tjenstepensjonsforetak, er forenlig med den foreslåtte overføringen,
 - de langsiktige interessene til mottakende tjenstepensjonsforetaks medlemmer og pensjonsmottakere og den overførte delen av ordningen er tilstrekkelig beskyttet under og etter overføringen,
 - mottakende tjenstepensjonsforetaks forsikringstekniske avsetninger er fullstendig finansiert på datoen for overføringen, dersom overføringen medfører virksomhet over landegrensene, og
 - eiendelene som skal overføres, er tilstrekkelige og egnet til å dekke forpliktelser, forsikringstekniske avsetninger og andre forpliktelser og rettigheter som skal overføres, i samsvar med gjeldende regler i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak.
8. Vedkommende myndighet i hjemstaten til overførende tjenstepensjonsforetak skal bare vurdere om
- medlemmenes og pensjonsmottakernes langsiktige interesser for gjenværende del av ordningen er tilstrekkelig beskyttet ved en delvis overføring av en pensjonsordnings forpliktelser, forsikringstekniske avsetninger og andre forpliktelser og rettigheter samt tilsvarende eiendeler eller disse kontantekvivalenter,
 - medlemmenes og pensjonsmottakernes individuelle rettigheter er minst på samme nivå etter overføringen,
 - eiendelene tilsvarende pensjonsordningen som skal overføres, er tilstrekkelige og egnet til å dekke forpliktelser, forsikringstekniske avsetninger og andre forpliktelser og rettigheter som skal overføres, i samsvar med gjeldende regler i overførende tjenstepensjonsforetaks hjemstat.
9. Vedkommende myndighet i overførende tjenstepensjonsforetaks hjemstat skal videresende resultatene av vurderingen nevnt i nr. 8 innen åtte uker etter mottak av søknaden nevnt i nr. 6, slik at vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak kan treffe beslutning i samsvar med nr. 4.
10. Dersom godkjenningen avvises, skal vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak begrunne avslaget innen tremånedersfristen nevnt i nr. 4. Avslaget, eller manglende svar fra vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak, skal kunne påklages til domstolene i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak.
11. Vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak skal underrette vedkommende myndighet i hjemstaten til overførende tjenstepensjonsforetak om beslutningen nevnt i nr. 4 innen to uker etter at beslutningen er truffet.
- Dersom overføringen medfører virksomhet over landegrensene, skal vedkommende myndighet i hjemstaten til overførende tjenstepensjonsforetak underrette vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak om de kravene i sosial- og arbeidsretten som er relevante for tjenstepensjonsordninger, og som skal oppfylles når pensjonsordningen forvaltes, og om vertsstatens opplysningskrav nevnt i avdeling IV som gjelder for virksomhet over landegrensene. Den underretningen skal gis innen fire uker.
- Vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak skal gi mottakende tjenstepensjonsforetak disse opplysningene innen en uke etter mottak.
12. Ved mottak av en beslutning om å gi godkjenning som nevnt i nr. 4, eller dersom informasjon om beslutningen ikke mottas fra vedkommende myndighet i hjemstaten til mottakende tjenstepensjonsforetak ved utløpet av fristen nevnt i nr. 11 tredje ledd, kan mottakende tjenstepensjonsforetak begynne å forvalte pensjonsordningen.
13. Ved uenighet om prosedyren eller innholdet i et tiltak, eller ved manglende tiltak fra vedkommende myndighet i hjemstaten til overførende eller mottakende tjenstepensjons-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

fond, herunder en beslutning om å godkjenne eller nekte en overføring over landegrensene, kan EIOPA utføre ikke-bindende meglings i samsvar med artikkel 31 andre ledd bokstav c) i forordning (EU) nr. 1094/2010 på anmodning fra en av de vedkommende myndighetene eller av eget tiltak.

14. Dersom mottakende tjenstepensjonsforetak utøver virksomhet over landegrensene, får artikkel 11 nr. 9, 10 og 11 anvendelse.

Avdeling II

Kvantitative krav

Artikkel 13

Forsikringstekniske avsetninger

1. Hjemstaten skal sikre at tjenstepensjonsforetak som forvalter tjenstepensjonsordninger, til enhver tid og for alle sine pensjonsordninger har tilstrekkelige forsikringstekniske avsetninger tilsvarende de økonomiske forpliktelsene som følger av deres portefølje av pensjonsavtaler.
2. Hjemstaten skal sikre at tjenstepensjonsforetak som forvalter tjenstepensjonsordninger, når de gir dekning for biometriske risikoer eller en garanti om investeringsavkastning eller et gitt nivå av ytelser, har tilstrekkelige forsikringstekniske avsetninger til å dekke alle disse ordningene.
3. Beregningen av de forsikringstekniske avsetningene skal skje hvert år. Hjemstaten kan imidlertid tillate at den skjer bare hvert tredje år dersom tjenstepensjonsforetaket gir medlemmene eller vedkommende myndigheter en bekreftelse på eller rapport om at det er foretatt justeringer i de mellomliggende årene. Bekreftelsen eller rapporten skal vise den justerte utviklingen av de forsikringstekniske avsetningene og endringene i risikodekningen.
4. Beregningen av de forsikringstekniske avsetningene skal foretas og bekreftes av en aktuar eller av en annen ekspert på dette området, herunder en revisor, dersom dette tillates i nasjonal rett, på grunnlag av aktuarielle metoder anerkjent av vedkommende myndigheter i hjemstaten, i samsvar med følgende prinsipper:
 - a) Minstebeløpet for forsikringstekniske avsetninger skal beregnes ved hjelp av en tilstrekkelig forsiktig aktuariell verdsetting, idet det tas hensyn til alle forpliktelser som gjelder ytelser og bidrag som følger av tjenstepensjonsforetakets pensjonsordninger. Det

må være tilstrekkelig både til at utbetalingen av pensjoner og ytelser til nåværende pensjonsmottakere kan fortsette, og til å gjenspeile de forpliktelsene som følger av medlemmers opptjente pensjonsrettigheter. De økonomiske og aktuarielle forutsetningene som benyttes ved vurderingen av forpliktelsene, skal også velges med forsiktighet, ved behov med en tilstrekkelig margin for ugunstig avvik.

- b) De maksimale rentesatsene skal velges med forsiktighet og fastsettes i samsvar med relevante regler i hjemstaten. Ved fastsettelsen av de forsiktige rentesatsene skal det tas hensyn til
 - i) avkastningen av tilsvarende eiendeler som tjenstepensjonsforetaket har, samt forventet framtidig avkastning på investeringer,
 - ii) avkastningen av høykvalitetsobligasjoner, statsobligasjoner, obligasjoner fra Den europeiske stabilitetsordning (ESB), obligasjoner fra Den europeiske investeringsbank (EIB) eller obligasjoner fra Det europeiske finansielle stabiliseringsfond, eller
 - iii) en kombinasjon av punkt i) og ii).
 - c) De biometriske tabellene som benyttes ved beregning av de forsikringstekniske avsetningene, skal bygge på forsiktighetsprinsippet, idet det tas hensyn til de viktigste særtrekkene til medlemsgruppen og pensjonsordningene, særlig de forventede endringene i relevante risikoer.
 - d) Metoden og grunnlaget for beregning av forsikringstekniske avsetninger skal vanligvis være uendret fra et regnskapsår til det neste. Endringer kan imidlertid begrunnes ut fra endringer i de rettslige, demografiske eller økonomiske omstendighetene som forutsetningene bygger på.
5. Hjemstaten kan knytte flere og mer detaljerte krav til beregningen av forsikringstekniske avsetninger, med sikte på å sikre at medlemmers og pensjonsmottakeres interesser beskyttes i tilstrekkelig grad.

Artikkel 14

Dekning av forsikringstekniske avsetninger

1. Hjemstaten skal kreve at alle tjenstepensjonsforetak til enhver tid har tilstrekkelige og egnede eiendeler til å dekke de forsikringstekniske avsetningene for alle pensjonsordninger de forvalter.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

2. Hjemstaten kan tillate at et tjenstepensjonsforetak, for et begrenset tidsrom, ikke har tilstrekkelige eiendeler til å dekke de forsikringstekniske avsetningene. I så fall skal vedkommende myndigheter kreve at tjenstepensjonsforetaket vedtar en konkret og gjennomførbar gjenopprettingsplan med en tidsramme for å sikre at kravene i nr. 1 igjen overholdes. Planen skal oppfylle følgende vilkår:

- a) Tjenstepensjonsforetaket skal innen rimelig tid utarbeide en konkret og gjennomførbar plan for å gjenopprette beholdningen av eiendeler til det nivå som kreves for full dekning av de forsikringstekniske avsetningene. Planen skal gjøres tilgjengelig for medlemmene eller, dersom det er relevant, for deres representanter og/eller godkjennes av vedkommende myndigheter i hjemstaten.
 - b) Ved utarbeidingen av planen skal det tas hensyn til tjenstepensjonsforetakets særskilte situasjon, særlig sammensetningen av eiendeler og forpliktelser, risikoprofil, likviditetsplan, aldersprofil for de medlemmene som er berettiget til å motta pensjonsytelser, og om det dreier seg om ordninger i startfasen eller ordninger som går fra å ha ingen eller delvis dekning til å ha full dekning.
 - c) Dersom en pensjonsordning avvikes i tidsrommet nevnt i første punktum i dette nummeret, skal tjenstepensjonsforetaket underrette vedkommende myndigheter i hjemstaten. Tjenstepensjonsforetaket skal iverksette en prosedyre for å overføre eiendeler og motsvarende forpliktelser fra denne ordningen til et annet tjenstepensjonsforetak, et forsikringsforetak eller et annet egnet organ. Vedkommende myndigheter i hjemstaten skal underrettes om denne prosedyren, og hovedtrekkene i prosedyren skal gjøres tilgjengelig for medlemmene eller, dersom det er relevant, for deres representanter, i samsvar med fortrolighetsprinsippet.
3. Ved virksomhet over landegrensene skal de forsikringstekniske avsetningene til enhver tid ha full dekning for samtlige pensjonsordninger som forvaltes. Dersom dette vilkåret ikke er oppfylt, skal vedkommende myndighet i medlemsstaten straks gripe inn og kreve at tjenstepensjonsforetaket omgående utarbeider hensiktsmessige tiltak og gjennomfører dem uten utilbørlig forsinkelse på en måte som gjør at medlemmene og pensjonsmotakerne er tilstrekkelig beskyttet.

Artikkel 15

Påkrevd ansvarlig kapital

1. Hjemstaten skal sikre at tjenstepensjonsforetak som forvalter pensjonsordninger, har en permanent beholdning av eiendeler som buffer i tillegg til de forsikringstekniske avsetningene når foretaket selv, og ikke foretaket som tegner pensjon, inngår forpliktelsen til å dekke biometrisk risiko, eller garanterer en gitt investeringsavkastning eller et gitt nivå av ytelse. Størrelsen på denne beholdningen skal gjenspeile typen risiko og portefølje av eiendeler for alle ordninger foretaket forvalter. Slike eiendeler skal være fri for alle påregnelige forpliktelser og fungere som sikkerhetskapskapital til utjevning av avvik mellom forventede og faktiske kostnader og inntekter.
2. Ved beregning av minstebeløpet for ytterligere eiendeler får reglene fastsatt i artikkel 16, 17 og 18 anvendelse.
3. Nr. 1 er imidlertid ikke til hinder for at medlemsstatene kan kreve at tjenstepensjonsforetak etablert på deres territorium skal ha den påkrevde ansvarlige kapitalen, eller fastsette mer detaljerte regler, forutsatt at dette er berettiget ut fra forsiktighetshensyn.

Artikkel 16

Solvensmarginkapital

1. Medlemsstatene skal pålegge alle tjenstepensjonsforetakene omhandlet i artikkel 15 nr. 1 som er registrert eller godkjent på deres territorium, til enhver tid å ha en tilstrekkelig solvensmarginkapital for hele foretakets virksomhet som minst tilsvarer kravene i dette direktivet, for å sikre tjenstepensjonens langsiktige bærekraft.
2. Solvensmarginkapitalen skal bestå av tjenstepensjonsforetakets eiendeler, fri for alle påregnelige forpliktelser, og med fradrag av eventuelle immaterielle verdier, herunder følgende:
 - a) Innbetalt aksjekapital eller, dersom det dreier seg om et tjenstepensjonsforetak som er et gjensidig foretak, faktisk garanti-fond pluss eventuelle medlemskontoer i det gjensidige foretaket som oppfyller følgende kriterier:
 - i) Stiftelsesdokumentet og vedtektene skal fastsette at utbetalinger fra disse kontoene til medlemmene i det gjensidige foretaket kan skje bare i den utstrekning dette ikke fører til at sol-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

vensmarginkapitalen faller under det nivået som kreves, eller, etter foretakets oppløsning, dersom foretakets øvrige gjeld er betalt.

- ii) Når det gjelder utbetalinger nevnt i punkt i) som skjer av andre grunner enn individuelt opphør av medlemskap i det gjensidige foretaket, skal det i stiftelsesdokumentet og vedtektene fastsettes at vedkommende myndigheter må underrettes om dette minst en måned på forhånd, og at de kan forby utbetalinger i denne perioden.
- iii) De relevante bestemmelsene i stiftelsesdokumentet og vedtektene kan endres bare dersom vedkommende myndigheter har erklært at de ikke har innvendinger mot endringen, men uten at dette berører kriteriene omhandlet i punkt i) og ii).

- b) Lovfestede og frie avsetninger som ikke tilsvarende inngåtte forpliktelser.
- c) Overføringer fra tidligere år, etter fradrag av utbytte som skal utbetales.
- d) I den grad dette er tillatt i henhold til nasjonal rett, bonusfondene som framkommer i balansen, dersom de kan brukes til å dekke eventuelle tap og ikke er avsatt til utdeling til medlemmer og pensjonsmottakere.

Solvensmarginkapitalen skal reduseres med verdien av egne aksjer som eies direkte av tjenstepensjonsforetaket.

3. Medlemsstatene kan fastsette at solvensmarginkapitalen også kan bestå av

- a) kumulative preferanseaksjer og ansvarlig lånekapital opp til 50 % av det beløpet som er lavest av solvensmarginkapitalen og solvensmarginkravet, hvorav høyst 25 % skal bestå av ansvarlig lånekapital med fast løpetid eller kumulative preferanseaksjer med fast løpetid, forutsatt at det, dersom tjenstepensjonsforetaket går konkurs eller avvikles, finnes bindende avtaler om at ansvarlig lånekapital eller preferanseaksjer skal etterstilles alle andre kreditorers fordringer og ikke skal tilbakebetales før all annen utestående gjeld på dette tidspunktet er gjort opp,
- b) verdipapirer uten fast løpetid samt andre instrumenter, herunder andre kumulative preferanseaksjer enn dem som er nevnt i bokstav a), opp til høyst 50 % av det beløpet som er lavest av solvensmarginkapitalen og solvensmarginkravet for det samlede beløpet av de verdipapirene og den ansvarlige

lånekapitalen som er nevnt i bokstav a), forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

- i) De kan ikke tilbakebetales på ihendehavers initiativ eller uten forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndighet.
- ii) Emisjonsavtalen skal gi tjenstepensjonsforetaket mulighet til å utsette betaling av renter på lånet.
- iii) Långivers fordringer på tjenstepensjonsforetaket skal i sin helhet etterstilles alle ikke-etterstilte kreditorers fordringer.
- iv) De dokumentene som gjelder for utstedelsen av verdipapirene, skal inneholde bestemmelser om at gjeld og ubetalte renter kan brukes til å dekke tap, samtidig som tjenstepensjonsforetaket kan fortsette sin virksomhet.
- v) Bare fullt innbetalte beløp skal tas i betraktning.

Med hensyn til bokstav a) skal ansvarlig lånekapital også oppfylle følgende vilkår:

- i) Bare fullt innbetalte midler skal tas i betraktning.
- ii) For lån med fast løpetid skal den opprinnelige løpetiden være på minst fem år. Minst ett år før tilbakebetalingsdatoen skal tjenstepensjonsforetaket framlegge for godkjenning for vedkommende myndigheter en plan som viser hvordan solvensmarginkapitalen vil bli opprettholdt eller brakt opp på det nivået som kreves ved forfall, med mindre den andelen lånet utgjør av solvensmarginkapitalen, blir gradvis redusert i løpet av minst de fem siste årene før forfall. Vedkommende myndigheter kan godkjenne tilbakebetaling av slike lån før forfall, forutsatt at utstedende tjenstepensjonsforetak har søkt om dette og dets solvensmarginkapital ikke faller under det nivået som kreves,
- iii) Lån hvis løpetid ikke er fastsatt, skal kunne tilbakebetales først etter fem års varsel om oppsigelse, med mindre lånene ikke lenger anses som en del av solvensmarginkapitalen, eller dersom det kreves en særlig forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndigheter for tilbakebetaling før forfall. I sistnevnte tilfelle skal tjenstepensjonsforetaket underrette vedkommende myndigheter minst seks måneder før tidspunktet for den foreslåtte tilbakebetalingen, og angi beløpet for solvensmarginkapitalen og

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- solvensmarginkravet både før og etter den aktuelle tilbakebetalingen. Vedkommende myndigheter skal tillate tilbakebetaling bare dersom det ikke er fare for at tjenstepensjonsforetakets solvensmarginkapital vil falle under det nivået som kreves.
- iv) Låneavtalen skal ikke omfatte noen klausul om at gjelden under andre, nærmere angitte omstendigheter enn utvikling av tjenstepensjonsforetaket skal betales tilbake før den avtalte forfallsdatoen.
 - v) Låneavtalen kan endres bare dersom vedkommende myndigheter har erklært at de ikke har innvendinger mot endringen.
4. Ved søknad med underbyggende dokumentasjon fra tjenstepensjonsforetaket til vedkommende myndighet i hjemstaten og med denne myndighetens samtykke kan solvensmarginkapitalen også bestå av følgende:
 - a) Dersom zillmering ikke anvendes, eller dersom den anvendes, men er mindre enn belastningen av anskaffelseskostnadene inkludert i premien, differansen mellom en premieavsetning som ikke er zillmert eller er delvis zillmert, og en premieavsetning som er zillmert tilsvarende belastningen av anskaffelseskostnadene inkludert i premien.
 - b) Alle skjulte nettoreserver som skriver seg fra verdsetting av eiendeler, i den grad slike skjulte nettoreserver ikke er av uvanlig art.
 - c) Halvparten av den delen av aksjekapitalen eller garantifondet som ennå ikke er innbetalt, fra det tidspunktet den innbetalte andelen utgjør 25 % av aksjekapitalen eller garantifondet, opp til 50 % av det beløpet som er lavest av solvensmarginkapitalen og solvensmarginkravet.
- Beløpet omhandlet i bokstav a) kan ikke overstige 3,5 % av summen av differansene mellom de relevante kapitalbeløpene for livsforsikringer og tjenstepensjoner og premieavsetningene for alle forsikringsavtaler der zillmering er mulig. Denne differansen skal reduseres med eventuelle ikke-avskrevne anskaffelseskostnader som er oppført som eiendeler.
- Artikkel 17*
- Solvensmarginkrav**
1. Solvensmarginkravet skal fastsettes som angitt i nr. 2–6, alt etter hvilke forpliktelser som er inngått.
 2. Solvensmarginkravet er lik summen av følgende to resultater:
 - a) Første resultat:

En andel på 4 % av premieavsetningene knyttet til direkte forsikringsvirksomhet og mottatt gjenforsikring uten fradrag for avgitt gjenforsikring multipliseres med forholdet for foregående regnskapsår, som ikke skal være mindre enn 85 %, mellom premieavsetninger med fradrag for avgitt gjenforsikring og samlet brutto premieavsetning.
 - b) Andre resultat:

For avtaler der udekket risiko ikke er negativ, skal en andel på 0,3 % av slik kapital tegnet av tjenstepensjonsforetaket multipliseres med forholdet for foregående regnskapsår, som ikke skal være mindre enn 50 %, mellom samlet udekket risiko som blir beholdt som tjenstepensjonsforetakets forpliktelse etter fradrag for avgitt gjenforsikring og retrocesjon i gjenforsikring, og samlet udekket risiko uten fradrag for avgitt gjenforsikring.

For midlertidig dødsfallforsikring med en løpetid på høyst tre år skal andelen være 0,1 %. For slike forsikringer med en løpetid på over tre, men høyst fem år skal andelen være 0,15 %.
 3. For tilleggsforsikringer omhandlet i artikkel 2 nr. 3 bokstav a) punkt iii) i direktiv 2009/138/EF er solvensmarginkravet lik den påkrevde solvensmarginen for tjenstepensjonsforetak fastsatt i artikkel 18.
 4. For kapitaliseringsvirksomhet omhandlet i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) punkt ii) i direktiv 2009/138/EF er solvensmarginkravet lik 4 % av premieavsetningene beregnet i samsvar med nr. 2 bokstav a).
 5. For virksomhet omhandlet i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) punkt i) i direktiv 2009/138/EF er solvensmarginkravet lik 1 % av eiendelene.
 6. For forsikringer knyttet til investeringsfond og omfattet av artikkel 2 nr. 3 bokstav a) punkt i) og ii) i direktiv 2009/138/EF og virksomhetene omhandlet i artikkel 2 nr. 3 bokstav b) punkt iii)–v) i direktiv 2009/138/EF er solvensmarginkravet lik summen av følgende:
 - a) I den grad tjenstepensjonsforetaket påtar seg en investeringsrisiko, 4 % av de forsikringstekniske avsetningene beregnet i samsvar med nr. 2 bokstav a).
 - b) I den grad tjenstepensjonsforetaket ikke påtar seg en investeringsrisiko, men der beløpet som skal dekke administrasjons-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

kostnadene, fastsettes for en periode på over fem år, 1 % av de forsikringstekniske avsetningene beregnet i samsvar med artikkel 2 bokstav a).

- c) I den grad tjenstepensjonsforetaket ikke påtar seg en investeringsrisiko, og beløpet som skal dekke administrasjonskostnadene, ikke fastsettes for en periode på over fem år, et beløp som tilsvarende 25 % av netto administrasjonskostnader for foregående regnskapsår for slik forsikring og virksomhet.
- d) I den grad tjenstepensjonsforetaket dekker dødsrisiko, 0,3 % av udekket risiko beregnet i samsvar med nr. 2 bokstav b).

Artikkel 18

Solvensmarginkrav i henhold til artikkel 17 nr. 3

1. Solvensmarginkravet skal fastsettes på grunnlag av enten de årlige premie- eller bidragsbeløpene eller gjennomsnittet av erstatningsutbetalingene de siste tre regnskapsårene.
2. Solvensmarginkravet skal være lik det høyeste av de to resultatene i henhold til nr. 3 og 4.
3. Premiegrunnlaget skal beregnes på grunnlag av det som er høyest av bruttoverdien av tegnede premier eller bidrag som beregnet nedenfor, og bruttoverdien av opptjente premier eller bidrag.

Premiene eller bidragene, herunder tilleggsavgifter på disse, fra all direkte forsikringsvirksomhet i foregående regnskapsår skal summeres.

Til denne summen legges de premiebeløpene som er mottatt for all gjenforsikring foregående regnskapsår.

Fra denne summen trekkes det samlede beløpet for premier eller bidrag som er annullert i løpet av foregående regnskapsår, samt det samlede beløpet for skatter og avgifter på premier eller bidrag som inngår i summen.

Det beløpet som framkommer på denne måten, skal deles i to, der den første delen går opp til høyst 50 millioner euro, og den andre utgjør det overskytende; 18 % av den første delen og 16 % av den andre delen legges så sammen.

Summen som framkommer, skal multipliseres med et prosenttall som for summen for de tre foregående regnskapsårene tilsvarende forholdstallet mellom de erstatningsutbetalingene som tjenstepensjonsforetaket fortsatt skal dekke, etter fradrag av beløp som kan inn-

kreves i henhold til gjenforsikringsavtaler, og brutto erstatningsutbetalinger. Dette prosenttallet skal ikke være mindre enn 50 %.

4. Grunnlaget for erstatningsutbetalingene skal beregnes som følger:

Beløpene som utbetales i forbindelse med direkte forsikringsvirksomhet, uten fradrag av erstatningsutbetalinger som bæres av gjenforsikrere og retrocesjonærer, i periodene angitt i nr. 1, skal summeres.

Til denne summen legges summen av erstatninger utbetalt for mottatt gjenforsikring eller retrocesjon i de samme periodene og summen av avsetninger for ikke-oppgjorte skader fastslått ved avslutningen av foregående regnskapsår, med hensyn til både direkte forsikringsvirksomhet og mottatt gjenforsikring.

Fra denne summen trekkes summen av inndrevne beløp i periodene angitt i nr. 1.

Fra den resterende summen trekkes beløpet for avsetninger for ikke-oppgjorte skader fastslått ved begynnelsen av det andre regnskapsåret før siste regnskapsår som det foreligger regnskaper for, med hensyn til både direkte forsikringsvirksomhet og mottatt gjenforsikring.

En tredel av beløpet som framkommer på denne måten, deles i to, der den første delen går opp til høyst 35 millioner euro, og den andre utgjør det overskytende; 26 % av den første delen og 23 % av den andre delen legges så sammen.

Summen som framkommer, skal multipliseres med et prosenttall som for summen for de tre foregående regnskapsårene tilsvarende forholdstallet mellom de erstatningsutbetalingene som tjenstepensjonsforetaket fortsatt skal dekke, etter fradrag av beløp som kan innkreves i henhold til gjenforsikringsavtaler, og brutto erstatningsutbetalinger. Dette prosenttallet skal ikke være mindre enn 50 %.

5. Dersom solvensmarginkravet beregnet i henhold til nr. 2–4 er lavere enn solvensmarginkravet året før, skal solvensmarginkravet være minst lik solvensmarginkravet for foregående år, multiplisert med forholdstallet mellom forsikringstekniske avsetninger for ikke-oppgjorte skader ved utgangen av foregående regnskapsår og ved inngangen av foregående regnskapsår. I disse beregningene skal gjenforsikring ikke inngå i de forsikringstekniske avsetningene, men forholdstallet kan ikke i noen tilfeller være større enn 1.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

Artikkel 19

Investeringsregler

1. Medlemsstatene skal kreve at tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, investerer i samsvar med forsiktighetsprinsippet, og særlig i samsvar med følgende regler:

- a) Eiendelene skal investeres på den måten som best tjener medlemmenes og pensjonsmottakernes langsiktige interesser som helhet. Ved en eventuell interessekonflikt skal tjenstepensjonsforetaket, eller enheten som forvalter dets portefølje, sikre at investeringen foretas utelukkende i medlemmenes og pensjonsmottakernes interesse.
- b) Innenfor rammen av forsiktighetsprinsippet skal medlemsstatene tillate at tjenstepensjonsforetak tar hensyn til alle potensielle langsiktige innvirkninger av investeringsbeslutninger på miljømessige, sosiale og styringsmessige faktorer.
- c) Eiendelene skal investeres på en måte som sikrer sikkerhet, kvalitet, likviditet og lønnsomhet for porteføljen som helhet.
- d) Eiendelene skal hovedsakelig investeres i regulerte markeder. Investeringer i eiendeler som ikke er opptatt til handel på et regulert finansmarked, må under alle omstendigheter holdes på et forsiktig nivå.
- e) Investering i derivatinstrumenter er mulig i den grad slike instrumenter bidrar til en reduksjon av investeringsrisikoen eller letter effektiv porteføljeforvaltning. De må vurderes med forsiktighet, idet det tas hensyn til den underliggende eiendelen, og tas med i vurderingen av tjenstepensjonsforetakets eiendeler. Tjenstepensjonsforetak skal også unngå for stor risikoeksponering overfor én enkelt motpart og overfor andre derivattransaksjoner.
- f) Eiendelene skal ha tilstrekkelig spredning til å unngå uforholdsmessig stor avhengighet av en bestemt eiendel, utsteder eller foretaksgruppe og altfor stor akkumulering av risiko i porteføljen som helhet.

Investeringer i eiendeler utstedt av samme utsteder eller av utstedere som tilhører samme gruppe, skal ikke eksponere et tjenstepensjonsforetak for en for altfor stor risikokonsentrasjon.

- g) Investeringer i instrumenter utstedt av foretaket som tegner pensjon, skal ikke overstige 5 % av den samlede porteføljen,

og dersom foretaket som tegner pensjon, tilhører en gruppe, skal investeringer i foretakene som tilhører samme gruppe som foretaket som tegner pensjon, ikke overstige 10 % av porteføljen.

Dersom et tjenstepensjonsforetak opptrer på vegne av flere foretak som tegner pensjon, skal investeringer i disse pensjongegnende foretakene gjøres med forsiktighet, idet det tas hensyn til behovet for hensiktsmessig spredning.

Medlemsstatene kan beslutte ikke å la kravene nevnt i bokstav f) og g) få anvendelse på investeringer i statsobligasjoner.

2. Samtidig som det tas hensyn til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til virksomheten til de tjenstepensjonsforetakene det føres tilsyn med, skal medlemsstatene sikre at vedkommende myndigheter overvåker om tjenstepensjonsforetakenes kredittvurderingsprosesser er tilstrekkelige, vurderer bruken av henvisninger til kredittvurderinger utstedt av kredittvurderingsbyråer som definert i artikkel 3 nr. 1 bokstav b) i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1060/2009¹⁵ i deres investeringspolitikk og eventuelt motvirker virkningene av slike henvisninger, med sikte på å redusere en ensidig og mekanistisk avhengighet av slike kredittvurderinger.
3. Hjemstaten skal forby tjenstepensjonsforetak å oppta lån eller opptre som garantist på vegne av tredjeparter. Medlemsstatene kan imidlertid tillate at tjenstepensjonsforetak i et begrenset tidsrom og i et visst omfang opptar lån utelukkende for likviditetsformål.
4. Medlemsstatene skal ikke kreve at tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, investerer i bestemte kategorier av eiendeler.
5. Uten at artikkel 30 berøres, skal medlemsstatene ikke kreve at investeringsbeslutningene til et tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, eller dets kapitalforvalter, underlegges noen form for forhåndsgodkjenning eller systematisk meldingsplikt.
6. I samsvar med bestemmelsene i nr. 1–5 kan medlemsstatene, for de tjenstepensjonsforetakene som er registrert eller godkjent på deres territorium, fastsette mer detaljerte regler, herunder kvantitative regler, forutsatt

¹⁵ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1060/2009 av 16. september 2009 om kredittvurderingsbyråer (EUT L 302 av 17.11.2009, s. 1).

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

at de er berettiget ut fra forsiktighetshensyn, for å ta hensyn til samtlige pensjonsordninger som forvaltes av disse tjenstepensjonsforetakene.

Medlemsstatene skal imidlertid ikke hindre tjenstepensjonsforetak i å

- a) investere inntil 70 % av de eiendelene som dekker de forsikringstekniske avsetningene, eller hele porteføljen for ordninger der medlemmene bærer investeringsrisikoen, i aksjer, omsettelige verdipapirer som kan sidestilles med aksjer, og selskapsobligasjoner som er opptatt til handel på regulerte markeder, eller gjennom MHF-er eller OHF-er, og bestemme den relative vekten av disse verdipapirene i deres investeringsportefølje. Forutsatt at det begrunnes ut fra forsiktighetshensyn, kan imidlertid medlemsstatene anvende en lavere grense på ikke under 35 % for tjenstepensjonsforetak som forvalter pensjonsordninger med langsiktig rentegaranti, selv bærer investeringsrisikoen og selv stiller garantien,
 - b) investere inntil 30 % av de eiendelene som dekker de forsikringstekniske avsetningene, i eiendeler angitt i andre valutaer enn dem forpliktelsene er angitt i,
 - c) investere i instrumenter som har en langsiktig investeringshorisont og ikke handles på et regulert marked, eller gjennom MHF-er eller OHF-er,
 - d) investere i instrumenter som utstedes eller garanteres av EIB innenfor rammen av Det europeiske fond for strategiske investeringer, Det europeiske langsiktige investeringsfond, europeiske fond for sosialt entreprenørskap og europeiske venturekapitalfond.
7. Nr. 6 er ikke til hinder for medlemsstatenes rett til å pålegge tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, strengere investeringsregler, på individuelt grunnlag, forutsatt at dette begrunnes ut fra forsiktighetshensyn, særlig i lys av de forpliktelsene tjenstepensjonsforetaket har inngått.
8. Vedkommende myndighet i vertsstaten til et tjenstepensjonsforetak som utøver virksomhet over landegrensene, som omhandlet i artikkel 11, skal ikke fastsette investeringsregler i tillegg til dem som er angitt i nr. 1–6, for den delen av eiendelene som dekker forsikringstekniske avsetninger for virksomhet over landegrensene.

Avdeling III

Vilkår for utøvelse av virksomhet

Kapittel 1

System for styring og kontroll

Avsnitt 1

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 20

Ledelses- eller kontrollorganenes ansvar

1. Medlemsstatene skal sikre at et tjenstepensjonsforetaks ledelses- eller kontrollorgan i henhold til nasjonal rett har det endelige ansvaret for at det berørte tjenstepensjonsforetaket overholder de lovene og forskriftene som er vedtatt i henhold til dette direktivet.
2. Dette direktivet berører ikke den rollen arbeidslivets parter spiller i ledelsen av tjenstepensjonsforetak.

Artikkel 21

Generelle krav til foretaksstyring

1. Medlemsstatene skal kreve at alle tjenstepensjonsforetak har opprettet et effektivt system for styring og kontroll som legger til rette for en sunn og forsiktig ledelse av deres virksomhet. Systemet skal minst omfatte en åpen og egnet organisasjonsstruktur med en klar og hensiktsmessig fordeling av ansvar og et system som sikrer effektiv overføring av informasjon. Systemet for styring og kontroll skal omfatte vurdering av miljømessige, sosiale og styringsmessige faktorer knyttet til investeringseiendeler i forbindelse med investeringsbeslutninger, og skal være underlagt regelmessig internrevisjon.
2. Systemet for styring og kontroll nevnt i nr. 1 skal stå i rimelig forhold til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til tjenstepensjonsforetakets virksomhet.
3. Medlemsstatene skal sikre at tjenstepensjonsforetak oppretter og anvender skriftlige retningslinjer knyttet til risikostyring, internrevisjon og eventuelt aktuarvirksomhet og utkontraktert virksomhet. Disse skriftlige retningslinjene skal forhåndsgodkjennes av tjenstepensjonsforetakets ledelses- eller kontrollorgan, og skal revideres minst hvert tredje år og tilpasses ut fra eventuelle vesentlige endringer av det berørte systemet eller innenfor området.
4. Medlemsstatene skal sikre at tjenstepensjonsforetak har innført et effektivt internkon-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

trollsystem. Dette systemet skal minst omfatte administrative og regnskapsmessige prosedyrer, rammer for internkontroller og hensiktsmessige rapporteringsordninger på alle nivåer i tjenestepensjonsforetaket.

5. Medlemsstatene skal sikre at tjenestepensjonsforetaket treffer rimelige tiltak for å sikre kontinuitet og regularitet i utøvelsen av virksomheten, herunder utarbeiding av beredskapsplaner. For dette formålet skal tjenestepensjonsforetak anvende egnede og forholdsmessige systemer, ressurser og prosedyrer.
6. Medlemsstatene skal kreve at tjenestepensjonsforetak har minst to personer som faktisk leder foretaket. Medlemsstatene kan tillate at bare én person faktisk leder tjenestepensjonsforetaket, ut fra en grunnlagt vurdering utført av vedkommende myndigheter. Denne vurderingen skal ta hensyn til den rollen partene i arbeidslivet spiller i den overordnede ledelsen av tjenestepensjonsforetaket, og til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til tjenestepensjonsforetakets virksomhet.

Artikkel 22

Krav til ledelsens egnethet

1. Medlemsstatene skal kreve at tjenestepensjonsforetak sikrer at personer som faktisk leder tjenestepensjonsforetaket, personer som utøver nøkkelfunksjoner, og eventuelt personer eller enheter som en nøkkelfunksjon er utkontraktert til i samsvar med artikkel 31, oppfyller følgende krav når de utfører sine oppgaver:
 - a) Egnethetskrav:
 - i) For personer som faktisk leder tjenestepensjonsforetaket, innebærer dette at deres kvalifikasjoner, kunnskap og erfaring samlet er tilstrekkelig til at de kan sikre sunn og forsiktig ledelse av tjenestepensjonsforetaket.
 - ii) For personer som utøver aktuar- eller internrevisjonsnøkkelfunksjoner, innebærer dette at deres faglige kvalifikasjoner, kunnskap og erfaring er tilstrekkelig til å utøve nøkkelfunksjonene på en tilfredsstillende måte.
 - iii) For personer som utøver andre nøkkelfunksjoner, innebærer dette at deres kvalifikasjoner, kunnskap og erfaring er tilstrekkelig til å utøve nøkkelfunksjonene på en tilfredsstillende måte.
 - b) Vandelskrav: De har god vandel og integritet.

2. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter er i stand til å vurdere hvorvidt personer som faktisk leder et tjenestepensjonsforetak eller utøver nøkkelfunksjoner, oppfyller kravene i nr. 1.
3. Dersom en hjemstat krever bevis for god vandel, bevis for at vedkommende ikke er satt under konkursbehandling, eller begge deler, fra personene nevnt i nr. 1, skal denne medlemsstaten som tilstrekkelig bevis for borgere fra andre medlemsstater godta framlegging av et utdrag fra strafferegisteret i den andre medlemsstaten eller, i mangel av strafferegister i den andre medlemsstaten, et tilsvarende dokument som viser at disse kravene er oppfylt, utstedt av en vedkommende retts- eller forvaltningsmyndighet i medlemsstaten der den berørte personen er statsborger, eller i hjemstaten.
4. Dersom ingen vedkommende retts- eller forvaltningsmyndighet i medlemsstaten der den berørte personen er statsborger, eller i hjemstaten utsteder et tilsvarende dokument som nevnt i nr. 3, skal personen tillates i stedet å framlegge en erklæring under ed.

I hjemstater der det ikke finnes bestemmelser om erklæring under ed, skal imidlertid borgere av andre berørte medlemsstater tillates å avlegge en forsikring på ære og samvittighet overfor en vedkommende retts- eller forvaltningsmyndighet i hjemstaten eller medlemsstaten der personen er statsborger, eller overfor en notarius publicus i en av disse medlemsstatene. Denne myndigheten eller notarius publicus skal utstede et bevis som bekrefter gyldigheten av erklæringen eller forsikringen.

5. Beviset for at vedkommende ikke er satt under konkursbehandling, nevnt i nr. 3, kan også framlegges i form av en erklæring avgitt av statsborgeren i den andre berørte medlemsstaten overfor en vedkommende rettsinstans eller et vedkommende yrkes- eller bransjesorgan i den andre medlemsstaten.
6. Dokumentene nevnt i nr. 3, 4 og 5 skal framlegges innen tre måneder etter utstedelsen.
7. Medlemsstatene skal utpeke de myndighetene og organene som skal ha myndighet til å utstede dokumentene nevnt i nr. 4 og 5, og skal umiddelbart underrette de andre medlemsstatene og Kommisjonen om det.

Medlemsstatene skal også underrette de andre medlemsstatene og Kommisjonen om hvilke myndigheter eller organer dokumen-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

tene nevnt i nr. 3, 4 og 5 skal framlegges for i forbindelse med en søknad om å utøve de for-
mene for virksomhet som er nevnt i artikkel 11,
på denne medlemsstatens territorium.

g) Det skal være en klar, gjennomslutlig og
effektiv styring med hensyn til godtgjøring
og tilsynet med den.

Artikkel 23

Godtgjøringspolitikk

1. Medlemsstatene skal kreve at tjenestepensjonsforetak innfører og anvender en sunn godtgjøringspolitikk for alle personer som faktisk leder foretaket, personer som utøver funksjoner, og andre personalkategorier hvis yrkesutøvelse har en vesentlig innvirkning på tjenestepensjonsforetakets risikoprofil, på en måte som står i forhold til deres størrelse og interne organisering samt virksomhetens størrelse, art, omfang og kompleksitet.
2. Med mindre annet er angitt i forordning (EU) 2016/679, skal tjenestepensjonsforetak regelmessig offentliggjøre relevante opplysninger om sin godtgjøringspolitikk.
3. Når tjenestepensjonsforetak innfører og anvender godtgjøringspolitikken nevnt i nr. 1, skal de overholde alle følgende prinsipper:
 - a) Godtgjøringspolitikken skal opprettes, innføres og vedlikeholdes i tråd med virksomheten, risikoprofilen, målsetningene, de langsiktige interessene, den finansielle stabiliteten og resultatene til tjenestepensjonsforetaket som helhet, og skal støtte opp om sunn, forsiktig og effektiv forvaltning av tjenestepensjonsforetakene.
 - b) Godtgjøringspolitikken skal være i tråd med de langsiktige interessene til medlemmene og pensjonsmottakerne i pensjonsordningene som tjenestepensjonsforetaket forvalter.
 - c) Godtgjøringspolitikken skal omfatte tiltak for å unngå interessekonflikter.
 - d) Godtgjøringspolitikken skal være forenlig med sunn og effektiv risikostyring, og skal ikke oppmuntre til risikotaking som ikke er forenlig med tjenestepensjonsforetakets risikoprofiler og regler.
 - e) Godtgjøringspolitikken skal gjelde for tjenestepensjonsforetaket og tjenesteyterne nevnt i artikkel 31 nr. 1, med mindre disse tjenesteyterne omfattes av direktivene nevnt i artikkel 2 nr. 2 bokstav b).
 - f) Tjenestepensjonsforetaket skal fastsette generelle prinsipper for godtgjøringspolitikken, revidere og oppdatere den minst hvert tredje år og være ansvarlig for gjennomføringen av den.

Avsnitt 2

Nøkkelfunksjoner

Artikkel 24

Alminnelige bestemmelser

1. Medlemsstatene skal kreve at tjenestepensjonsforetak har på plass følgende nøkkelfunksjoner: en risikostyringsfunksjon, en internrevisjonsfunksjon og eventuelt en aktuarfunksjon. Tjenestepensjonsforetak skal gjøre det mulig for innehavere av nøkkelfunksjoner å ivareta sine plikter effektivt på en objektiv, rettferdig og uavhengig måte.
2. Tjenestepensjonsforetak kan tillate at en enkeltperson eller organisasjonsenhet utøver flere enn én nøkkelfunksjon, med unntak av internrevisjonsfunksjonen nevnt i artikkel 26, som skal være uavhengig av de andre nøkkelfunksjonene.
3. Personen eller organisasjonsenheten som utøver nøkkelfunksjonen, skal imidlertid være forskjellig fra den som utøver en lignende funksjon i foretaket som tegner pensjon. Medlemsstatene kan, idet det tas hensyn til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til tjenestepensjonsforetakets virksomhet, tillate at tjenestepensjonsforetaket utøver nøkkelfunksjoner gjennom samme enkeltperson eller organisasjonsenhet som foretaket som tegner pensjon, forutsatt at tjenestepensjonsforetaket forklarer hvordan det forebygger eller håndterer eventuelle interessekonflikter med foretaket som tegner pensjon.
4. Innehavere av nøkkelfunksjoner skal rapportere alle vesentlige avvik og anbefalinger på deres ansvarsområde til tjenestepensjonsforetakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan, som skal beslutte hvilke tiltak som skal treffes.
5. Uten at det berører retten til vern mot selvkriminering, skal innehaveren av en nøkkelfunksjon underrette tjenestepensjonsforetakets vedkommende myndighet dersom tjenestepensjonsforetakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan ikke treffer egnede og tidsriktige utbedringstiltak i følgende tilfeller:
 - a) Dersom personen eller organisasjonsenheten som utøver nøkkelfunksjonen, har oppdaget en betydelig risiko for at tjenestepensjonsforetaket ikke vil overholde et vesent-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

lig lovfestet krav, og rapportert det til tjenstepensjonsforetakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan, og dette kan få en vesentlig innvirkning på medlemmenes eller pensjonsmottakernes interesser, eller

b) dersom personen eller organisasjonsenheten som utøver nøkkelfunksjonen, har observert en vesentlig overtredelse av lover eller forskrifter som gjelder for tjenstepensjonsforetaket og dets virksomhet, i forbindelse med nøkkelfunksjonen til denne personen eller organisasjonsenheten og rapportert det til tjenstepensjonsforetakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan.

6. Medlemsstatene skal sikre rettslig vern av personer som underretter vedkommende myndighet i samsvar med nr. 5.

Artikkel 25

Risikostyring

1. Medlemsstatene skal kreve at tjenstepensjonsforetak har en effektiv risikostyringsfunksjon som står i forhold til deres størrelse og interne organisering samt virksomhetens størrelse, art, omfang og kompleksitet. Denne funksjonen skal struktureres på en måte som letter håndteringen av et risikostyringssystem for hvilket tjenstepensjonsforetaket skal fastsette de strategiene, prosessene og rapporteringsprosedurene som er nødvendige for å identifisere, måle, overvåke, håndtere og rapportere til administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganer på individuelt og aggregert plan de risikoene som tjenstepensjonsforetak og pensjonsordningene de forvalter, kan bli eksponert for, samt deres innbyrdes sammenheng.

Dette risikostyringssystemet skal være effektivt og velintegret i organisasjonsstrukturen og beslutningsprosessene til tjenstepensjonsforetaket.

2. Risikostyringssystemet skal, på en måte som står i forhold til tjenstepensjonsforetakenes størrelse og interne organisering samt virksomhetens størrelse, art, omfang og kompleksitet, omfatte risikoer som kan forekomme i tjenstepensjonsforetak eller i foretak som et tjenstepensjonsforetaks oppgaver eller virksomhet er utkontraktert til, minst omfatte følgende områder, der det er relevant:

- a) Tegning av forsikringer og avsetninger.
- b) Balansestyring.
- c) Investeringer, særlig i derivater, verdipapiriseringer og lignende forpliktelser.

d) Styring av likviditets- og konsentrasjonsrisikoer.

e) Styring av operasjonell risiko.

f) Forsikring og andre risikoreduksjonsteknikker.

g) Miljømessige, sosiale og styringsmessige risikoer knyttet til investeringsporteføljen og forvaltningen av den.

3. Dersom medlemmene og pensjonsmottakerne i samsvar med pensjonsordningens vilkår bærer risiko, skal risikostyringssystemet også ta hensyn til slike risikoer ut fra medlemmenes og pensjonsmottakernes synsvinkel.

Artikkel 26

Internrevisjonsfunksjon

Medlemsstatene skal kreve at tjenstepensjonsforetak har en effektiv internrevisjonsfunksjon som står i forhold til deres størrelse og interne organisering samt virksomhetens størrelse, art, omfang og kompleksitet. Internrevisjonsfunksjonen skal omfatte en evaluering av egnetheten og effektiviteten til internkontrollsystemet og andre deler av systemet for styring og kontroll, herunder eventuelt utkontraktert virksomhet.

Artikkel 27

Aktuarfunksjon

1. Dersom et tjenstepensjonsforetak selv sørger for dekning mot biometriske risikoer eller garanterer enten en investeringsavkastning eller et gitt ytelsesnivå, skal medlemsstatene kreve at tjenstepensjonsforetaket har en effektiv aktuarfunksjon som

a) samordner beregningen av forsikringstekniske avsetninger,

b) vurderer om metodene, de underliggende modellene og antakelsene som benyttes ved beregningen av forsikringstekniske avsetninger, er hensiktsmessige,

c) vurderer om dataene som benyttes ved beregningen av forsikringstekniske avsetninger, er tilstrekkelige og holder nødvendig kvalitet,

d) sammenligner antakelsene som ligger til grunn for beregningen av de forsikringstekniske avsetningene, med erfaringer,

e) informerer administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet til tjenstepensjonsforetaket om hvorvidt beregningen av forsikringstekniske avsetninger er pålitelig og fyllestgjørende,

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

- f) avgir en uttalelse om den samlede tegningspolitikken dersom tjenestepensjonsforetaket har en slik politikk,
 - g) avgir en uttalelse om hvorvidt forsikringsordningene er fyllestgjørende, dersom tjenestepensjonsforetaket har slike ordninger, og
 - h) bidrar til effektiv gjennomføring av risikostyringssystemet.
2. Medlemsstatene skal kreve av tjenestepensjonsforetak utpeker minst én uavhengig person, innenfor eller utenfor tjenestepensjonsforetaket, med ansvar for aktuarfunksjonen.
- beskrivelse av en eventuell gjenopp-rettelsesplan.
 - e) En vurdering av risikoen for medlemmer og pensjonsmottakere knyttet til utbetalingen av deres pensjonsytelser og effektiviteten til eventuelle korrigerende tiltak idet det tas hensyn til følgende, der det er relevant:
 - i) Indeksreguleringsmekanismer.
 - ii) Mekanismer for reduksjon av ytelser, herunder i hvilket omfang opptjente pensjonsytelser kan reduseres, på hvilke vilkår og av hvem.
 - f) En kvalitativ vurdering av mekanismene som beskytter pensjonsytelsene, herunder, alt etter hva som er relevant, garantier, avtaler eller andre typer økonomisk støtte fra det pensjonstegnende foretaket, forsikring eller gjenforsikring ved et foretak som omfattes av direktiv 2009/138/EF, eller dekning ved en pensjonsgarantiordning, til fordel for tjenestepensjonsforetaket eller medlemmene og pensjonsmottakerne.
 - g) En kvalitativ vurdering av operasjonelle risikoer.
 - h) Dersom miljømessige, sosiale og styringsmessige faktorer vurderes ved investeringsbeslutninger, en vurdering av nye eller kommende risikoer knyttet til klimaendring, ressursbruk og miljøet, sosiale risikoer og risikoer knyttet til avskrivning av eiendeler på grunn av reguleringsendringer.

Avsnitt 3

Dokumentasjon av foretaksstyring

Artikkel 28

Egenrisikovurdering

1. Medlemsstatene skal kreve at tjenestepensjonsforetak gjennomfører og dokumenterer en vurdering av egen risiko på en måte som står i forhold til deres størrelse og interne organisering samt virksomhetens størrelse, art, omfang og kompleksitet.
- Denne risikovurderingen skal gjennomføres minst hvert tredje år eller snarest etter en vesentlig endring i risikoprofilen til tjenestepensjonsforetaket eller pensjonsordningene som tjenestepensjonsforetaket forvalter. Dersom det er en vesentlig endring i risikoprofilen til en bestemt pensjonsordning, kan risikovurderingen begrenses til denne pensjonsordningen.
2. Medlemsstatene skal sikre at risikovurderingen nevnt i nr. 1 omfatter følgende, idet det tas hensyn til tjenestepensjonsforetakets størrelse og interne organisering samt virksomhetens størrelse, art, omfang og kompleksitet:
- a) En beskrivelse av hvordan egenrisikovurderingen er integrert i tjenestepensjonsforetakets ledelsesprosess og beslutningsprosesser.
 - b) En vurdering av risikostyringssystemets effektivitet.
 - c) En beskrivelse av hvordan tjenestepensjonsforetaket forebygger interessekonflikter med foretaket som tegner pensjon, dersom tjenestepensjonsforetaket utkontrakter nøkkelfunksjoner til det pensjonstegnende foretaket i samsvar med artikkel 24 nr. 3.
 - d) En vurdering av tjenestepensjonsforetakets samlede finansieringsbehov, herunder en
3. Ved anvendelsen av nr. 2 skal tjenestepensjonsforetak ha metoder til å identifisere og vurdere risikoer som de er eller kan bli eksponert for på kort og lang sikt, og som kan påvirke tjenestepensjonsforetakets evne til å oppfylle sine forpliktelser. Disse metodene skal stå i forhold til størrelsen, art, omfang og kompleksiteten til virksomhetens iboende risiko. Metodene skal beskrives i egenrisikovurderingen.
4. Egenrisikovurderingen skal ta hensyn til tjenestepensjonsforetakets strategiske beslutninger.

Artikkel 29

Årsregnskap og årsberetning

Medlemsstatene skal kreve at hvert tjenestepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, utarbeider og offentliggjør årsregnskap og årsberetning, idet det tas hensyn til hver pensjonsordning foretaket forvalter, og, der-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

som det er relevant, årsregnskap og årsberetning for hver pensjonsordning. Årsregnskapet og årsberetningen skal gi et pålitelig bilde av foretakets eiendeler, forpliktelser og finansielle stilling, og skal omfatte offentliggjøring av betydelige investeringsinnhav. Årsregnskapet og opplysningene i årsberetningen skal være konsekvent, fullstendig, korrekt framstilt og behørig godkjent av autoriserte personer, i samsvar med nasjonal rett.

Artikkel 30

Redegjørelse for prinsippene for investeringspolitikken

Medlemsstatene skal sikre at hvert tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, utarbeider en skriftlig redegjørelse for prinsippene for investeringspolitikken og reviderer denne minst hvert tredje år. Redegjørelsen skal revideres umiddelbart etter vesentlige endringer i investeringspolitikken. Medlemsstatene skal fastsette at denne redegjørelsen minst skal inneholde opplysninger om metoder for vurdering av investeringsrisiko, de risikostyringsprosessene som er iverksatt, og strategisk fordeling av eiendeler med hensyn til pensjonsforpliktelsen art og varighet samt hvordan investeringspolitikken tar hensyn til miljømessige, sosiale og styringsmessige faktorer. Redegjørelsen skal offentliggjøres.

Kapittel 2

Utkontraktering og investeringsforvaltning

Artikkel 31

Utkontraktering

1. Medlemsstatene kan tillate eller kreve at tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, helt eller delvis overdrar virksomhet, herunder nøkkelfunksjoner og ledelse av disse tjenstepensjonsforetakene, til tjensteytere som opptrer på vegne av disse tjenstepensjonsforetakene.
2. Medlemsstatene skal sikre at tjenstepensjonsforetakene fortsatt har det fulle ansvaret for å oppfylle sine forpliktelser i henhold til dette direktivet dersom de utkontrakterer nøkkelfunksjoner eller annen virksomhet.
3. Utkontraktering av nøkkelfunksjoner eller annen virksomhet skal ikke skje på en måte som kan føre til
 - a) svekkelse av kvaliteten på det berørte tjenstepensjonsforetakets system for styring og kontroll,

- b) en utilbørlig økning i operasjonell risiko,
- c) svekkelse av vedkommende myndigheters mulighet til å overvåke tjenstepensjonsforetakets oppfyllelse av dets forpliktelser,
- d) undergraving av foretakets løpende og tilfredsstillende tjensteyting til medlemmer og pensjonsmottakere.

4. Tjenstepensjonsforetak skal sikre at utkontraktert virksomhet fungerer etter hensikten, gjennom prosessen med valg av tjensteytere og løpende overvåking av tjensteyterens virksomhet.
5. Medlemsstatene skal sikre at tjenstepensjonsforetak som utkontrakterer nøkkelfunksjoner, ledelsen av disse tjenstepensjonsforetakene eller annen virksomhet som omfattes av dette direktivet, inngår en skriftlig avtale med tjensteyteren. En slik avtale skal ha rettsvirkning, og skal klart definere tjenstepensjonsforetakets og tjensteyterens rettigheter og plikter.
6. Medlemsstatene skal sikre at tjenstepensjonsforetak underretter vedkommende myndigheter i god tid om enhver utkontraktering av virksomhet som omfattes av dette direktivet. Dersom utkontrakteringen gjelder nøkkelfunksjoner eller ledelse av tjenstepensjonsforetak, skal dette meddeles vedkommende myndigheter før avtalen om en slik utkontraktering trer i kraft. Medlemsstatene skal også sikre at tjenstepensjonsforetak underretter vedkommende myndigheter om enhver senere viktig endring med hensyn til utkontraktert virksomhet.
7. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter har myndighet til når som helst å be om opplysninger fra tjenstepensjonsforetak og fra tjensteytere om utkontrakterte nøkkelfunksjoner eller annen virksomhet.

Artikkel 32

Investeringsforvaltning

Medlemsstatene skal ikke begrense tjenstepensjonsforetakenes rett til å utpeke kapitalforvaltere som er etablert i en annen medlemsstat, og som har behørig tillatelse til å drive denne formen for virksomhet, i samsvar med direktiv 2009/65/EØF, 2009/138/EF, 2011/61/EU, 2013/36/EU og 2014/65/EU, samt de enhetene som er nevnt i artikkel 2 nr. 1 i dette direktivet, til å forvalte deres investeringsportefølje.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

Kapittel 3

Depositær

Artikkel 33

Utpeking av depositær

1. I tilfelle av en tjenstepensjonsordning der medlemmene og pensjonsmottakerne bærer hele investeringsrisikoen, kan hjemstaten kreve at tjenstepensjonsforetaket utpeker én eller flere depositærer til å oppbevare eiendeler og ivareta tilsynsoppgaver i samsvar med artikkel 34 og 35. Vertsstaten kan kreve at slike tjenstepensjonsforetak utpeker én eller flere depositærer til å oppbevare eiendeler og ivareta tilsynsoppgaver i samsvar med artikkel 34 og 35 når det utøves virksomhet over landegrensene i samsvar med artikkel 11, forutsatt at utpekingen av en depositær kreves i henhold til nasjonal rett.
2. For tjenstepensjonsordninger der medlemmene og pensjonsmottakerne ikke bærer hele investeringsrisikoen, kan hjemstaten kreve at tjenstepensjonsforetaket utpeker én eller flere depositærer til å oppbevare eiendeler eller til å oppbevare eiendeler og ivareta tilsynsoppgaver i samsvar med artikkel 34 og 35.
3. Medlemsstatene skal ikke begrense tjenstepensjonsforetaks rett til å utpeke depositærer som er etablert i en annen medlemsstat, og som er behørig godkjent i samsvar med direktiv 2013/36/EU eller direktiv 2014/65/EU, eller som er godkjent som depotmottaker (depositær) i henhold til direktiv 2009/65/EF eller direktiv 2011/61/EU.
4. Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for at vedkommende myndigheter, i henhold til nasjonal rett og i samsvar med artikkel 48 kan forby fri råderett over eiendeler som innehas av en depositær som er etablert på deres territorium, på anmodning fra vedkommende myndighet i tjenstepensjonsforetakets hjemstat.
5. Depositæren skal utpekes ved en skriftlig avtale. Avtalen skal stipulere formidling av de opplysningene som er nødvendige for at depositæren skal kunne utøve sine plikter som angitt i dette direktivet og i andre relevante lover eller forskrifter.
6. Når tjenstepensjonsforetaket og depositæren utfører oppgavene fastsatt i artikkel 34 og 35, skal de opptre ærlig, rettferdig og profesjonelt i samsvar med interessene til pensjonsordningens medlemmer og pensjonsmottakere.

7. En depositær skal ikke utøve virksomhet med hensyn til tjenstepensjonsforetaket som kan skape interessekonflikter mellom tjenstepensjonsforetaket, pensjonsordningens medlemmer og pensjonsmottakere og depositæren selv, med mindre depositæren funksjonelt og hierarkisk har skilt utøvelsen av depositærfunksjonene fra sine øvrige oppgaver som potensielt kunne komme i konflikt med disse, og de mulige interessekonfliktene er tilstrekkelig identifisert, håndtert, overvåket og opplyst om til pensjonsordningens medlemmer og pensjonsmottakere og til tjenstepensjonsforetakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan.
8. Dersom ingen depositær er utpekt, skal tjenstepensjonsforetak treffe tiltak for å forebygge og løse enhver interessekonflikt som måtte oppstå i forbindelse med oppgaver som ellers utføres av en depositær eller en kapitalforvalter.

Artikkel 34

Oppbevaring av eiendeler og depositærens ansvar

1. Dersom et tjenstepensjonsforetaks eiendeler knyttet til en pensjonsordning som består av finansielle instrumenter som kan oppbevares i depot, overdras til en depositær for oppbevaring, skal depositæren oppbevare alle finansielle instrumenter som kan registreres på en konto for finansielle instrumenter som er opprettet hos depositæren, samt alle finansielle instrumenter som kan overdras fysisk til depositæren.
For disse formålene skal depositæren sikre at de finansielle instrumentene som kan registreres på en konto for finansielle instrumenter som er åpnet hos depositæren, registreres i depositærens regnskaper på separate kontoer i samsvar med reglene fastsatt i direktiv 2014/65/EU, som er åpnet i tjenstepensjonsforetakets navn, slik at de til enhver tid tydelig kan identifiseres som tilhørende tjenstepensjonsforetaket eller pensjonsordningens medlemmer og pensjonsmottakere.
2. Dersom et tjenstepensjonsforetaks eiendeler knyttet til en pensjonsordning består av andre eiendeler enn dem som er nevnt i nr. 1, skal depositæren kontrollere at tjenstepensjonsforetaket er eieren av eiendelene, og skal føre et register over disse eiendelene. Kontrollen skal utføres på grunnlag av opplysninger eller dokumenter fra tjenstepensjonsforetaket og,

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

dersom slikt finnes, på grunnlag av ekstern dokumentasjon. Depositaren skal holde registret oppdatert.

3. Medlemsstatene skal sikre at en depositar er ansvarlig overfor tjenstepensjonsforetaket for ethvert tap de måtte lide som følge av at depositaren unnlater å utføre sine plikter eller utfører dem på en mangelfull måte.
4. Medlemsstatene skal sikre at depositarens ansvar, som omhandlet i nr. 3, ikke berøres av at depositaren overlater til tredjeparter alle eller deler av de eiendelene depositaren har til oppbevaring.
5. Dersom ingen depositar utpekes for oppbevaring av eiendeler, skal det minst kreves at tjenstepensjonsforetak
 - a) sikrer at finansielle instrumenter behandles med omhu og beskyttes,
 - b) fører registre som gjør det mulig for tjenstepensjonsforetaket å identifisere alle eiendeler til enhver tid og uten forsinkelse,
 - c) treffer de nødvendige tiltak for å unngå interessekonflikter knyttet til oppbevaring av eiendeler,
 - d) underretter vedkommende myndigheter på anmodning om hvordan eiendelene oppbevares.

Artikkel 35

Tilsynsplikter

1. I tillegg til oppgavene nevnt i artikkel 34 nr. 1 og 2 skal depositaren som er utpekt for tilsynsplikter,
 - a) utføre tjenstepensjonsforetakets instruksjoner, med mindre de er i strid med nasjonal rett eller tjenstepensjonsforetakets regler,
 - b) sikre ved transaksjoner som omfatter et tjenstepensjonsforetaks eiendeler i tilknytning til en pensjonsordning, at tjenstepensjonsforetaket mottar vederlag innen vanlige frister, og
 - c) sikre at inntekter fra eiendeler anvendes i samsvar med tjenstepensjonsforetakets regler.
2. Uansett nr. 1 kan tjenstepensjonsforetakets hjemstat fastsette andre tilsynsplikter som skal utføres av depositaren.
3. Dersom det ikke er utpekt noen depositar for tilsynsplikter, skal tjenstepensjonsforetaket iverksette prosedyrer som sikrer at oppgavene som ellers ville ha vært underlagt depositarers tilsyn, behørig utføres innenfor tjenstepensjonsforetaket.

Avdeling IV

Opplysninger som skal gis til potensielle medlemmer, medlemmer og pensjonsmottakere

Kapittel 1

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 36

Prinsipper

1. Idet det tas hensyn til pensjonsordningens art, skal medlemsstatene sikre at hvert tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, framlegger følgende:
 - a) Til potensielle medlemmer: minst opplysningene angitt i artikkel 41.
 - b) Til medlemmer: minst opplysningene angitt i artikkel 37–40, 42 og 44.
 - c) Til pensjonsmottakere: minst opplysningene angitt i artikkel 37, 43 og 44.
2. Opplysningene omhandlet i nr. 1 skal
 - a) oppdateres regelmessig,
 - b) formuleres på en klar måte ved hjelp av et klart, konsist og forståelig språk som unngår bruk faglig sjargong og tekniske termer dersom dagligdagse ord kan brukes i stedet,
 - c) ikke være villedende, og det skal sikres konsekvens i ordforråd og innhold,
 - d) presenteres på en måte som er lett å lese,
 - e) være tilgjengelig på et offisielt språk i medlemsstaten hvis sosial- og arbeidsrett for tjenstepensjonsordninger får anvendelse på den berørte pensjonsordningen, og
 - f) gjøres gratis tilgjengelig for potensielle medlemmer, medlemmer og pensjonsmottakere i elektronisk form, herunder på et varig medium eller på et nettsted, eller på papir.
3. Medlemsstatene kan vedta eller beholde ytterligere bestemmelser om informasjon som skal gis til potensielle medlemmer, medlemmer og pensjonsmottakere.

Artikkel 37

Generelle opplysninger om pensjonsordningen

1. Medlemsstatene skal for hvert tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, sikre at medlemmer og pensjonsmottakere informeres tilstrekkelig om den respektive pensjonsordningen som forvaltes av tjenstepensjonsforetaket, særlig med hensyn til følgende:
 - a) Tjenstepensjonsforetakets navn, medlemsstaten der tjenstepensjonsforetaket

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

er registrert eller godkjent, og navnet på dets vedkommende myndighet.

- b) Rettighetene og forpliktelsene til partene i pensjonsordningen.
 - c) Informasjon om investeringsprofilen.
 - d) Hva slags økonomisk risiko medlemmene og pensjonsmottakerne bærer.
 - e) Vilkårene for fullstendige eller delvise garantier i forbindelse med pensjonsordningen eller for et gitt nivå av ytelse, eller, dersom det ikke gis noen garanti i forbindelse med pensjonsordningen, opplysning om dette.
 - f) Mekanismer som beskytter opptjente rettigheter eller eventuelle mekanismer for reduksjon i ytelsene.
 - g) Dersom medlemmene bærer investeringsrisiko eller kan treffe investeringsbeslutninger, opplysninger om tidligere avkastning på investeringer knyttet til pensjonsordningen for minst en femårsperiode, eller for alle årene ordningen har blitt forvaltet, dersom dette er mindre enn fem år.
 - h) Strukturen til kostnader som bæres av medlemmer og pensjonsmottakere, for ordninger som ikke tilbyr et gitt ytelsesnivå.
 - i) Medlemmenes og pensjonsmottakernes alternativer i forbindelse med utbetaling av pensjonsytelser.
 - j) Dersom et medlem har rett til overføring av pensjonsrettigheter, ytterligere opplysninger om ordninger knyttet til en slik overføring.
2. For ordninger der medlemmer bærer en investeringsrisiko, og som tilbyr flere enn ett alternativ med forskjellige investeringsprofiler, skal medlemmene informeres om vilkårene for hele spekteret av tilgjengelige investeringsalternativer, og om et eventuelt standardalternativ, og om pensjonsordningens regel for hvordan et bestemt medlem tilbys et investeringsalternativ.
 3. Medlemmer og pensjonsmottakere eller deres representanter skal i rimelig tid motta alle relevante opplysninger om endringer i pensjonsordningens regler. Dessuten skal tjenstepensjonsforetak gi dem tilgang til en forklaring på hvordan vesentlige endringer i de tekniske bestemmelsene påvirker medlemmer og pensjonsmottakere.
 4. Tjenstepensjonsforetak skal tilgjengeliggjøre generelle opplysninger om pensjonsordningen omhandlet i denne artikkelen.

Kapittel 2

Pensjonsoversikt og tilleggsopplysninger

Artikkel 38

Alminnelige bestemmelser

1. Medlemsstatene skal kreve at tjenstepensjonsforetak utarbeider et kortfattet dokument med nøkkelopplysninger for hvert medlem, idet det tas hensyn til egenarten til de nasjonale pensjonssystemene og relevant sosial-, arbeids- og skatterett («pensjonsoversikt»). Dokumentets tittel skal inneholde ordet «pensjonsoversikt».
2. Den nøyaktige datoen som opplysningene i pensjonsoversikten viser til, skal framgå tydelig.
3. Medlemsstatene skal kreve at opplysningene i pensjonsoversikten er nøyaktige og oppdatert og gjøres gratis tilgjengelig for hvert medlem minst hvert år i elektronisk form, herunder på et varig medium eller på et nettsted, eller på papir. En papirkopi skal på anmodning gis til medlemmene i tillegg til opplysninger i elektronisk form.
4. Enhver vesentlig endring i opplysningene i pensjonsoversikten sammenlignet med forrige år skal angis tydelig.
5. Medlemsstatene skal fastsette regler for å fastsette prognosene nevnt i artikkel 39 nr. 1 bokstav d). Disse reglene skal anvendes av tjenstepensjonsforetak til å bestemme, når det er relevant, den årlige satsen for nominell investeringsavkastning, den årlige inflasjonen og tendensen i framtidig lønnsutvikling.

Artikkel 39

Pensjonsoversikt

1. Pensjonsoversikten skal minst omfatte følgende nøkkelopplysninger for medlemmer:
 - a) Personopplysninger om medlemmet, herunder en klar angivelse av lovfestet pensjonsalder, pensjonsalderen fastsatt i pensjonsordningen eller estimert av tjenstepensjonsforetaket, eller pensjonsalderen fastsatt av medlemmet, alt etter hva som er relevant.
 - b) Navnet på tjenstepensjonsforetaket og dets kontaktadresse samt identifikasjon av medlemmets pensjonsordning.
 - c) Dersom det er relevant, opplysninger om fullstendige eller delvise garantier i pensjonsordningen og, dersom det er relevant, hvor ytterligere opplysninger kan finnes.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- d) Opplysninger om prognoser for pensjonsytelser basert på pensjonsalderen som angitt i bokstav a), og et forbehold om at disse prognosene kan avvike fra den endelige verdien av ytelsene som mottas. Dersom prognosene over pensjonsytelser bygger på økonomiske scenarioer, skal disse opplysningene også omfatte scenarioer for gunstigste og ugunstigste tilfeller, idet det tas hensyn til pensjonsordningens egenart.
 - e) Opplysninger om opptjente rettigheter eller opptjent kapital, idet det tas hensyn til pensjonsordningens egenart.
 - f) Opplysninger om bidrag innbetalt til pensjonsordningen av foretaket som tegner pensjon, og medlemmet, minst for de tolv siste månedene, idet det tas hensyn til pensjonsordningens egenart.
 - g) Spesifikasjon av kostnadene som tjenstepensjonsforetaket har trukket fra, minst for de tolv siste månedene.
 - h) Opplysninger om finansieringsnivået til pensjonsordningen som helhet.
2. Medlemsstatene skal i samsvar med artikkel 60 utveksle beste praksis med hensyn til formatet til og innholdet i pensjonsoversikten.

Artikkel 40

Tilleggsopplysninger

1. Pensjonsoversikten skal angi hvor og hvordan det kan innhentes tilleggsopplysninger, herunder følgende:
 - a) Ytterligere praktisk informasjon om medlemmenes alternativer i henhold til pensjonsordningen.
 - b) Opplysningene angitt i artikkel 29 og 30.
 - c) Dersom det er relevant, opplysninger om antakelsene som ligger til grunn for livrentebeløpene, særlig med hensyn til livrentepremie, typen leverandør og livrentens varighet.
 - d) Opplysninger om ytelsenes størrelse dersom ansettelsesforholdet opphører.
2. For pensjonsordninger der medlemmene bærer investeringsrisiko, og der et medlem får tildelt et investeringsalternativ på grunnlag av en bestemt regel angitt i pensjonsordningen, skal pensjonsoversikten angi hvor det kan innhentes tilleggsopplysninger.

Kapittel 3

Opplysninger og dokumenter som skal framlegges

Artikkel 41

Opplysninger som skal gis til potensielle medlemmer

1. Medlemsstatene skal kreve at tjenstepensjonsforetak sikrer at potensielle medlemmer som ikke automatisk opptas i en pensjonsordning, informeres før de slutter seg til pensjonsordningen, om følgende:
 - a) Alle relevante alternativer de har til rådighet, herunder investeringsalternativer.
 - b) Relevante elementer i pensjonsordningen, herunder typen ytelse.
 - c) Opplysninger om hvorvidt og hvordan miljø-, klima-, sosial- og foretaksstyringsfaktorer tas i betraktning i investeringsstrategien.
 - d) Hvor det finnes ytterligere opplysninger.
2. Dersom medlemmene bærer investeringsrisiko eller kan treffe investeringsbeslutninger, skal potensielle medlemmer få opplysninger om tidligere avkastning på investeringer knyttet til pensjonsordningen for minst en femårsperiode, eller for alle årene ordningen har blitt forvaltet, dersom dette er mindre enn fem år, og opplysninger om strukturen til kostnadene som bæres av medlemmene og pensjonsmottakerne.
3. Medlemsstatene skal kreve at tjenstepensjonsforetak sikrer at potensielle medlemmer som automatisk opptas i en pensjonsordning, straks etter tilslutningen informeres om følgende:
 - a) Alle relevante alternativer de har til rådighet, herunder investeringsalternativer.
 - b) Relevante elementer i pensjonsordningen, herunder typen ytelse.
 - c) Opplysninger om hvorvidt og hvordan miljø-, klima-, sosial- og foretaksstyringsfaktorer tas i betraktning i investeringsstrategien.
 - d) Hvor det finnes ytterligere opplysninger.

Artikkel 42

Opplysninger som skal gis til medlemmer i fasen før pensjonering

I tillegg til pensjonsoversikten skal tjenstepensjonsforetak i god tid før pensjonsalderen angitt i artikkel 39 nr. 1 bokstav a), eller på anmodning fra medlemmet, gi hvert medlem opplysninger om

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

hvilke alternativer de har for utbetaling av pensjonsytelser.

Artikkel 43

Opplysninger som skal gis til medlemmer i utbetalingsfasen

1. Medlemsstatene skal kreve at tjenstepensjonsforetak regelmessig gir pensjonsmottakerne informasjon om ytelsene de har krav på, og tilhørende utbetalingsalternativer.
2. Tjenstepensjonsforetak skal snarest informere pensjonsmottakerne når det er truffet en endelig beslutning som fører til en reduksjon i nivået på ytelsene som utbetales, og tre måneder før beslutningen gjennomføres.
3. Dersom en vesentlig investeringsrisiko bæres av pensjonsmottakerne i utbetalingsfasen, skal medlemsstatene sikre at pensjonsmottakerne regelmessig mottar tilstrekkelig informasjon.

Artikkel 44

Tilleggsopplysninger som på anmodning skal gis til medlemmer og pensjonsmottakere

På anmodning fra et medlem eller en pensjonsmottaker eller deres representanter skal tjenstepensjonsforetaket gi følgende tilleggsopplysninger:

- a) Årsregnskap og årsberetning som nevnt i artikkel 29, eller dersom et tjenstepensjonsforetak har ansvar for mer enn én ordning, de regnskapene og beretningene som gjelder den bestemte pensjonsordningen.
- b) Redegjørelse for investeringsprinsippene, som nevnt i artikkel 30.
- c) Eventuelle andre opplysninger om antakelser som brukes ved generering av prognosene nevnt i artikkel 39 nr. 1 bokstav d).

Avdeling V

Tilsyn

Kapittel 1

Alminnelige regler om tilsyn

Artikkel 45

Hovedformål med tilsynet

1. Hovedformålet med tilsynet er å beskytte rettighetene til medlemmer og pensjonsmottakere, og å sikre tjenstepensjonsforetakenes stabilitet og soliditet.
2. Medlemsstatene skal sikre at tilsynsmyndighetene får de nødvendige midler og har relevant kompetanse, kapasitet og mandat til å oppnå hovedformålet med tilsynet nevnt i nr. 1.

Artikkel 46

Tilsynets omfang

Medlemsstatene skal sikre at tjenstepensjonsforetak er underlagt tilsyn, herunder, dersom det er relevant, tilsyn med følgende:

- a) Vilkår for drift.
- b) Forsikringstekniske avsetninger.
- c) Dekning av forsikringstekniske avsetninger.
- d) Påkrevd ansvarlig kapital.
- e) Solvensmarginkapital.
- f) Solvensmarginkrav.
- g) Investeringsregler.
- h) Investeringsforvaltning.
- i) System for styring og kontroll.
- j) Opplysninger som skal gis til medlemmer og pensjonsmottakere.

Artikkel 47

Generelle tilsynsprinsipper

1. Vedkommende myndigheter i hjemstaten har ansvar for å føre tilsyn med tjenstepensjonsforetak.
2. Medlemsstatene skal sikre at tilsynet bygger på en fremadskuende og risikobasert tilnærming.
3. Tilsynet med tjenstepensjonsforetak skal omfatte en hensiktsmessig kombinasjon av ikke-stedlige aktiviteter og stedlig tilsyn.
4. Tilsynsmyndigheten bør utøves på en tidsriktig måte som står i forhold til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til tjenstepensjonsforetakets virksomhet.
5. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter tar behørig hensyn til den potensielle virkningen av deres tiltak på stabiliteten til de finansielle systemene i Unionen særlig i krisesituasjoner.

Artikkel 48

Vedkommende myndigheters myndighet til å gripe inn samt deres forpliktelser

1. Vedkommende myndigheter skal kreve at hvert tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, har gode administrasjons- og regnskapsprosedyrer samt egnede internkontrollordninger.
2. Uten at det berører vedkommende myndigheters tilsynsmyndighet og medlemsstatenes rett til å fastsette og ilegge strafferettslige sanksjoner, skal medlemsstatene sikre at deres vedkommende myndigheter kan ilegge administrative sanksjoner og treffe andre til-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- tak som får anvendelse på alle overtredelser av de nasjonale bestemmelsene som gjennomfører dette direktivet, og treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de gjennomføres. Medlemsstatene skal sikre at deres administrative sanksjoner og andre tiltak er virkningsfulle, står i forhold til overtredelsen og virker avskrek-kende.
3. Medlemsstatene kan beslutte ikke å fastsette regler for administrative sanksjoner i henhold til dette direktivet for overtredelser som omfattes av strafferettslige sanksjoner i henhold til deres nasjonale rett. I så fall skal medlemsstatene underrette Kommisjonen om de relevante strafferettslige bestemmelsene.
 4. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter uten utilbørlig forsinkelse offentliggjør alle administrative sanksjoner eller andre tiltak som er truffet for overtredelser av de nasjonale bestemmelser som gjennomfører dette direktivet, og som ikke er påklaget, herunder opplysninger om overtredelsens type og art og identiteten til de ansvarlige personene. Dersom vedkommende myndighet anser offentliggjøringen av de juridiske personenes identitet eller av de fysiske personenes identitet eller personopplysninger for å være uforholdsmessig etter en individuell vurdering av forholdsmessigheten av offentliggjøringen av slike opplysninger, eller dersom offentliggjøringen ville skade finansmarkedenes stabilitet eller en pågående gransking, kan vedkommende myndigheter imidlertid beslutte å utsette offentliggjøringen, avstå fra offentliggjøring eller offentliggjøre sanksjonene i anonymisert form.
 5. Enhver beslutning om å forby eller begrense et tjenstepensjonsforetaks virksomhet skal inneholde en detaljert begrunnelse og meddeles vedkommende tjenstepensjonsforetak. Denne beslutningen skal også meddeles EIOPA, som skal viderefremme den til alle vedkommende myndigheter i tilfelle virksomhet over landegrensene som nevnt i artikkel 11.
 6. Vedkommende myndigheter kan også begrense eller forby tjenstepensjonsforetakets frie råderett over dets eiendeler, særlig
 - a) dersom tjenstepensjonsforetaket ikke har etablert tilstrekkelige forsikringstekniske avsetninger for alle sine former for virksomhet eller ikke har tilstrekkelige eiendeler til å dekke de forsikringstekniske avsetningene,
 - b) dersom tjenstepensjonsforetaket ikke oppfyller de lovfestede kravene til ansvarlig kapital.
 7. For å beskytte medlemmers og pensjonsmot-takers interesser kan vedkommende myndigheter helt eller delvis overføre den myndig-heten som, i samsvar med hjemstatens rett, innehas av de personene som driver et tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, til en særskilt representant som er kvalifisert til å utøve denne myndigheten.
 8. Vedkommende myndigheter kan forby eller begrense virksomheten til et tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, særlig dersom
 - a) tjenstepensjonsforetaket ikke i tilstrekkelig grad beskytter interessene til pensjonsordningens medlemmer og pensjonsmot-takere,
 - b) tjenstepensjonsforetaket ikke lenger oppfyller vilkårene for drift,
 - c) tjenstepensjonsforetaket grovt misligholder sine forpliktelser i henhold til de reglene det er underlagt,
 - d) tjenstepensjonsforetaket, ved virksomhet over landegrensene, ikke oppfyller de kravene i vertsstatens sosial- og arbeidsrett som er relevante på området tjenstepensjonsordninger.
 9. Medlemsstatene skal sikre at beslutninger som treffes om et tjenstepensjonsforetak i henhold til lover og forskrifter vedtatt i samsvar med dette direktivet, kan påklages til domstolene.

Artikkel 49

Tilsynsprosess

1. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter har nødvendig myndighet til å evaluere strategiene, prosessene og rapporteringsrutinene som tjenstepensjonsforetaket har innført for å overholde de lovene og forskriftene som er vedtatt i henhold til dette direktivet, idet det tas hensyn til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til tjenstepensjonsforetakets virksomhet.

Denne evalueringen skal ta hensyn til omstendighetene for tjenstepensjonsforetakenes drift og, dersom det er relevant, partene som ivaretar utkontrakterte nøkkel-funksjoner eller annen virksomhet for dem. Evalueringen skal omfatte følgende elementer:

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

- a) En vurdering av de kvalitative kravene i tilknytning til systemet for styring og kontroll.
 - b) En vurdering av de risikoene tjenstepensjonsforetaket står overfor.
 - c) En vurdering av tjenstepensjonsforetakets evne til å vurdere og håndtere disse risikoene.
2. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter har overvåkingsverktøy, herunder stresstester, som gjør dem i stand til å identifisere en forverring av den finansielle stillingen i et tjenstepensjonsforetak og til å overvåke hvordan en forverring rettes opp.
 3. Vedkommende myndigheter skal ha nødvendig myndighet til å kreve at tjenstepensjonsforetak retter opp svakheter eller mangler som påvises i tilsynsprosessen.
 4. Vedkommende myndigheter skal fastsette minimumsintervallet og omfanget for vurderingen nevnt i nr. 1, idet det tas hensyn til størrelsen, arten, omfanget og kompleksiteten til det berørte tjenstepensjonsforetakets virksomhet.
- d) å fastsette hvilke dokumenter som er nødvendige for tilsynet, herunder
 - i) interne delårsberetninger,
 - ii) aktuarielle verdsettinger og detaljerte beregninger,
 - iii) analyser av forholdet mellom eiendeler og forpliktelser,
 - iv) dokumentasjon på overholdelse av prinsippene for investeringspolitikken,
 - v) dokumentasjon på at bidrag er innbetalt som fastsatt,
 - vi) rapporter fra de personene som har ansvar for revisjonen av årsregnskapene nevnt i artikkel 29,
 - e) å foreta stedlig tilsyn i tjenstepensjonsforetakets lokaler og, dersom det er relevant, med alle former for utkontraktert eller videre utkontraktert virksomhet for å kontrollere at virksomheten utøves i samsvar med tilsynsreglene,
 - f) å når som helst be om opplysninger fra tjenstepensjonsforetak om utkontraktert og all videre utkontraktert virksomhet.

Artikkel 50

Opplysninger som skal framlegges for vedkommende myndigheter

Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter, med hensyn til ethvert tjenstepensjonsforetak som er registrert eller godkjent på deres territorium, har nødvendig myndighet og midler til

- a) å kreve at tjenstepensjonsforetaket, tjenstepensjonsforetakets administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan eller personer som faktisk leder tjenstepensjonsforetaket eller utøver nøkkelfunksjoner, til enhver tid framlegger opplysninger om alle forretningsanliggender eller oversender forretningsdokumenter,
- b) å føre tilsyn med forbindelsene mellom tjenstepensjonsforetaket og andre selskaper eller mellom tjenstepensjonsforetak når tjenstepensjonsforetakene utkontrakterer nøkkelfunksjoner eller annen virksomhet til disse andre selskapene eller tjenstepensjonsforetakene, og ved all videre utkontraktering, som påvirker tjenstepensjonsforetakets finansielle situasjon, eller som er av vesentlig betydning for et effektivt tilsyn,
- c) å innhente følgende dokumenter: egenrisikovurderingen, redegjørelsen for prinsippene for investeringspolitikken, årsregnskapet og årsberetningen og alle dokumenter som er nødvendige for tilsynet,

Artikkel 51

Gjennomsliktighet og ansvar

1. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter utfører de oppgavene de er pålagt i dette direktivet, på en gjennomsliktig, uavhengig og ansvarlig måte med behørig respekt for vern av fortrolige opplysninger.
2. Medlemsstatene skal sikre at følgende opplysninger offentliggjøres:
 - a) Tekstene til lover og forskrifter og generell veiledning om tjenstepensjonsordninger samt opplysninger om hvorvidt medlemsstaten velger å anvende dette direktivet i samsvar med artikkel 4 og 5.
 - b) Opplysninger om tilsynsprosessen i henhold til artikkel 49.
 - c) Aggregerte statistiske opplysninger om sentrale aspekter ved anvendelsen av tilsynsregelverket,
 - d) Tilsynets hovedformål og opplysninger om vedkommende myndigheters hovedfunksjoner og -virksomhet.
 - e) Reglene om administrative sanksjoner og andre tiltak som gjelder for overtredelser av nasjonale bestemmelser vedtatt i henhold til dette direktivet.
3. Medlemsstatene skal sikre at de har og anvender gjennomsliktige prosedyrer for ansettelse og oppsigelse av medlemmer av vedkommende myndighetens styrer og ledende organer.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

Kapittel 2

Taushetsplikt og utveksling av opplysninger

Artikkel 52

Taushetsplikt

1. Medlemsstatene skal fastsette regler for å sikre at alle personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndigheter, samt revisorer og sakkyndige som opptrer på vegne av disse myndighetene, er underlagt taushetsplikt. Uten at dette berører tilfeller som omfattes av strafferetten, skal disse personene ikke gi videre fortrolige opplysninger som de mottar i tjenesten, til noen person eller myndighet, unntatt i summarisk eller sammenfattet form der det enkelte tjenstepensjonsforetak ikke kan identifiseres.
2. Medlemsstatene kan som unntak fra nr. 1 i tilfeller der en pensjonsordning avvikes, tillate at fortrolige opplysninger gis videre i forbindelse med sivile eller handelsrettslige saker.

Artikkel 53

Bruk av fortrolige opplysninger

Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter som mottar fortrolige opplysninger i henhold til dette direktivet, kan benytte disse bare i embets medfør og for følgende formål:

- a) For å kontrollere om vilkårene for å starte tjenstepensjonsvirksomhet er oppfylt av tjenstepensjonsforetaket før det starter sin virksomhet.
- b) For å lette overvåking av tjenstepensjonsforetaks virksomhet, herunder overvåking av forsikringstekniske avsetninger, solvens, systemet for styring og kontroll og opplysningene som gis til medlemmer og pensjonsmottakere.
- c) For å pålegge korrigerende tiltak, herunder administrative sanksjoner.
- d) Dersom det er tillatt i henhold til nasjonal rett, offentliggjøre nøkkeltallsindikatorer for alle individuelle tjenstepensjonsforetak, noe som kan hjelpe medlemmer og pensjonsmottakere med å treffe finansielle beslutninger om sin pensjon.
- e) Ved klager på beslutninger som vedkommende myndigheter treffer i samsvar med bestemmelser som innarbeider dette direktivet.
- f) Ved domstolsprøving vedrørende bestemmelser som innarbeider dette direktivet.

Artikkel 54

Europaparlamentets rett til å iverksette undersøkelser

Artikkel 52 og 53 berører ikke den undersøkelsesmyndigheten som Europaparlamentet er gitt i henhold til artikkel 226 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV).

Artikkel 55

Utveksling av opplysninger mellom myndigheter

1. Artikkel 52 og 53 er ikke til hinder for følgende:
 - a) Utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter i samme medlemsstat til bruk i utførelsen av deres tilsynsoppgaver.
 - b) Utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter i forskjellige medlemsstater til bruk i utførelsen av deres tilsynsoppgaver.
 - c) Utveksling av opplysninger til bruk i utførelsen av deres tilsynsoppgaver, mellom vedkommende myndigheter og én eller flere av følgende parter i samme medlemsstat:
 - i) Myndigheter med ansvar for tilsyn med foretak i finanssektoren og andre finansinstitusjoner samt myndigheter med ansvar for tilsyn med finansmarkedene.
 - ii) Myndigheter eller organer med ansvar for å opprettholde finanssystemets stabilitet i medlemsstatene ved anvendelse av makrotilsynsregler.
 - iii) Organer som medvirker ved avvikling av en pensjonsordning og lignende prosedyrer.
 - iv) Saneringsorganer eller -myndigheter som har som mål å verne finanssystemets stabilitet.
 - v) Personer med ansvar for å utføre lovfestet revisjon av tjenstepensjonsforetaks, forsikringsforetaks og andre finansinstitusjoners regnskaper.
 - d) Videreformidling til organer som administrerer avvikling av en pensjonsordning, av opplysninger de trenger for å utføre sine plikter.
2. Opplysningene som mottas av myndighetene, organene og personene omhandlet i nr. 1, er underlagt taushetsplikten fastsatt i artikkel 52.
3. Artikkel 52 og 53 er ikke til hinder for at medlemsstatene kan godkjenne utveksling av opp-

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

lysninger mellom vedkommende myndigheter og én eller flere av følgende parter:

- a) Myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med organer som medvirker ved avvikling av pensjonsordninger og andre lignende prosedyrer.
- b) Myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med personer som skal foreta lovfestet revisjon av regnskaper i tjenstepensjonsforetak, forsikringsforetak og andre finansinstitusjoner.
- c) Uavhengige aktuarer i tjenstepensjonsforetak som fører lovfestet tilsyn med disse tjenstepensjonsforetakene, samt organer med ansvar for å føre tilsyn med disse aktuarene.

Artikkel 56

Oversending av opplysninger til sentralbanker, monetære myndigheter, europeiske tilsynsmyndigheter og Det europeiske råd for systemrisiko

1. Artikkel 52 og 53 er ikke til hinder for at vedkommende myndighet oversender opplysninger til følgende enheter til bruk i utførelsen av deres respektive oppgaver:
 - a) Sentralbanker og andre organer som i egenskap av monetære myndigheter har en lignende funksjon.
 - b) Eventuelt andre offentlige myndigheter med ansvar for å føre tilsyn med betalings-systemer.
 - c) Det europeiske råd for systemrisiko, EIOPA, Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet) opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010¹⁶ og Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet) opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010.¹⁷
2. Artikkel 55–58 er ikke til hinder for at myndighetene eller organene nevnt i bokstav a), b) og

c) i denne artikkelen oversender til vedkommende myndigheter slike opplysninger som disse kan trenge ved anvendelsen av artikkel 53.

3. De opplysningene som mottas i samsvar med nr. 1 og 2, skal være underlagt krav om taushetsplikt som minst tilsvare dem som er fastsatt i dette direktivet.

Artikkel 57

Formidling av opplysninger til offentlige forvaltningsorganer med ansvar for finansiell lovgivning

1. Artikkel 52 nr. 1, artikkel 53 og artikkel 58 nr. 1 er ikke til hinder for at medlemsstatene kan tillate at fortrolige opplysninger oversendes mellom vedkommende myndigheter og andre deler av sentralforvaltningen med ansvar for håndheving av lovgivningen om tilsyn med tjenstepensjonsforetak, kredittinstitusjoner, finansinstitusjoner, investeringstjenester og forsikringsforetak eller til inspektører som opptrer på vegne av disse avdelingene.

Slik oversending kan imidlertid foretas bare dersom det er nødvendig for å føre tilsyn med, treffe forebyggende tiltak for og krisehåndtere kriserammede tjenstepensjonsforetak. Uten at det berører nr. 2 i denne artikkelen, skal personer som har tilgang til opplysningene, være underlagt krav om taushetsplikt som minst tilsvare dem som er fastsatt i dette direktivet. Medlemsstatene skal imidlertid fastsette at opplysninger som er mottatt i henhold til artikkel 55, og opplysninger som er kommet fram ved stedlige kontroller, kan gis videre bare med uttrykkelig samtykke fra den vedkommende myndigheten som opplysningene stammer fra, eller fra vedkommende myndighet i den medlemsstaten der den stedlige kontrollen ble utført.

2. Medlemsstatene kan tillate at fortrolige opplysninger i forbindelse med tilsyn med tjenstepensjonsforetak gis videre til parlamentariske undersøkelseskomiteer eller revisjonsretter i deres medlemsstat og til andre enheter med ansvar for undersøkelser i deres medlemsstat på følgende vilkår:

- a) Enhetene har en klart definert fullmakt i henhold til nasjonal rett til å granske eller kontrollere virksomheten til myndigheter med ansvar for tilsyn med tjenstepensjonsforetak eller for lovgivningen om et slikt tilsyn.
- b) Opplysningene er strengt nødvendige for å utøve fullmakten nevnt i bokstav a).

¹⁶ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/78/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 12).

¹⁷ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/77/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 84).

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenestepensjonsforetak (IORP II)

- c) De personene som har tilgang til opplysningene, er i henhold til nasjonal rett underlagt krav om taushetsplikt som minst tilsvare dem som er fastsatt i dette direktivet.
- d) Dersom opplysningene kommer fra en annen medlemsstat, kan de ikke gis videre uten uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndigheter som var opphav til opplysningene, og eventuelt bare for de formålene disse myndighetene har gitt samtykke til.

Artikkel 58

Vilkår for utveksling av opplysninger

1. Med henblikk på utveksling av opplysninger i henhold til artikkel 55, oversending av opplysninger i henhold til artikkel 56 og formidling av opplysninger i henhold til artikkel 57 skal medlemsstatene kreve at minst følgende vilkår er oppfylt:
 - a) Opplysningene skal utveksles, oversendes eller formidles med henblikk på å utføre overvåking eller tilsyn.
 - b) Opplysningene skal være underlagt taushetsplikten fastsatt i artikkel 52.
 - c) Dersom opplysningene har sin opprinnelse i en annen medlemsstat, skal de ikke videreformidles uten uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndighet som var opphav til opplysningene, og eventuelt bare for de formålene denne myndigheten har gitt samtykke til.
2. Artikkel 53 er ikke til hinder for at medlemsstatene, for å styrke det finansielle systemets stabilitet og integritet, skal kunne gi tillatelse til utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter og myndigheter eller organer som har ansvar for å avdekke og etterforske overtredelser av bestemmelser i selskapsretten som gjelder for foretak som tegner forsikring.

Medlemsstater som anvender første ledd, skal kreve at minst følgende vilkår er oppfylt:

- a) Opplysningene må være ment brukt til å avdekke og etterforske overtredelser som omhandlet i artikkel 57 nr. 2 bokstav a).
- b) Opplysningene som mottas, skal være underlagt taushetsplikten fastsatt i artikkel 52.
- c) Dersom opplysningene har sin opprinnelse i en annen medlemsstat, skal de ikke videreformidles uten uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndighet som var opphav til opplysningene, og eventuelt bare for

de formålene denne myndigheten har gitt samtykke til.

3. Dersom en medlemsstats myndigheter eller organer som er nevnt i nr. 2 første ledd, i sitt arbeid med å avdekke eller etterforske overtredelser innhenter bistand fra personer som på grunn av særskilt kompetanse er utnevnt for dette formålet, og som ikke er ansatt i offentlig sektor, gjelder muligheten til utveksling av opplysninger omhandlet i artikkel 57 nr. 2.

Artikkel 59

Nasjonale bestemmelser av tilsynsmessig art

1. Medlemsstatene skal underrette EIOPA om nasjonale bestemmelser av tilsynsmessig art som er relevante for tjenestepensjonsordninger, og som ikke omfattes av de nasjonale sosial- og arbeidsrettsbestemmelsene omhandlet i artikkel 11 nr. 1.
2. Medlemsstatene skal regelmessig og minst hvert annet år ajourføre disse opplysningene, og EIOPA skal gjøre opplysningene tilgjengelige på sitt nettsted.

Avdeling VI

Sluttbestemmelser

Artikkel 60

Samarbeid mellom medlemsstatene, Kommisjonen og EIOPA

1. Medlemsstatene skal på egnet måte sikre ensartet anvendelse av dette direktivet gjennom regelmessig utveksling av opplysninger og erfaringer med sikte på å utvikle beste praksis på dette området og nærmere samarbeid med partene i arbeidslivet der det er relevant, og skal dermed hindre konkurransevridning og skape de nødvendige vilkårene for et uproblematisk medlemskap over landegrensene.
2. Kommisjonen og vedkommende myndigheter i medlemsstatene skal samarbeide nær med sikte på å lette tilsynet med tjenestepensjonsforetaks virksomhet.
3. Vedkommende myndigheter i medlemsstatene skal samarbeide med EIOPA ved anvendelsen av dette direktivet, i samsvar med forordning (EU) nr. 1094/2010, og skal snarest gi EIOPA alle opplysninger som er nødvendige for å utføre dets oppgaver i henhold til dette direktivet og forordning (EU) nr. 1094/2010, i samsvar med artikkel 35 i nevnte forordning.

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

4. Hver medlemsstat skal underrette Kommisjonen og EIOPA om eventuelle betydelige vanskeligheter som følger av anvendelsen av dette direktivet. Kommisjonen, EIOPA og vedkommende myndigheter i de berørte medlemsstatene skal undersøke disse vanskelighetene snarest mulig for å finne en egnet løsning.

Artikkel 61

Behandling av personopplysninger

Når det gjelder behandlingen av personopplysninger innenfor rammen av dette direktivet, skal tjenstepensjonsforetak og vedkommende myndigheter utføre sine oppgaver i henhold til dette direktivet i samsvar med forordning (EU) 2016/679. Når det gjelder EIOPAs behandling av personopplysninger innenfor rammen av dette direktivet, skal EIOPA overholde forordning (EF) nr. 45/2001.

Artikkel 62

Evaluering og gjennomgåelse

1. Kommisjonen skal innen 13. januar 2023 se på gjennomføringen av dette direktivet og avgi en rapport om dets gjennomføring og effektivitet til Europaparlamentet og Rådet.
2. Gjennomgåelsen nevnt i nr. 1 skal særlig ta for seg
 - a) dette direktivets tilstrekkelighet fra et tilsyns- og styringssynspunkt,
 - b) virksomhet over landegrensene,
 - c) erfaringen med anvendelsen av dette direktivet og dets innvirkning på stabiliteten til tjenstepensjonsforetak,
 - d) pensjonsoversikten.

Artikkel 63

Endring av direktiv 2009/138/EF

I direktiv 2009/138/EF gjøres følgende endringer:

- 1) Artikkel 13 nr. 7 skal lyde:
 - «7) «gjenforsikring» enten
 - a) virksomhet som består i å overta risiko avgitt av et forsikringsforetak eller forsikringsforetak i en tredjestat eller av et annet gjenforsikringsforetak eller gjenforsikringsforetak i en tredjestat,
 - b) når det gjelder sammenslutningen av forsikringsgivere kalt «Lloyd's», virksomheten til et forsikrings- eller gjenforsikringsforetak som ikke tilhører sammenslutningen av forsikringsgivere

kalt Lloyd's, og som består i å overta risikoer avgitt av et hvilket som helst medlem av Lloyd's, eller

- c) at et gjenforsikringsforetak tilbyr dekning for et foretak som faller inn under virkeområdet til europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2017/2341¹⁸.

2) Artikkel 308b nr. 15 skal lyde:

«15. Dersom hjemstatene ved dette direktivets ikrafttredelse anvendte bestemmelser nevnt i artikkel 4 i direktiv (EU) 2016/2341, kan disse hjemstatene i en overgangsperiode som utløper 31. desember 2022, fortsatt anvende de lovene og forskriftene som de har vedtatt for å overholde artikkel 1–19, artikkel 27–30, artikkel 32–35 og artikkel 37–67 i direktiv 2002/83/EF, og som var i kraft 31. desember 2015.

Dersom en medlemsstat fortsetter å anvende disse lovene og forskriftene, skal forsikringsforetak i medlemsstaten beregne sin solvenskapital som summen av følgende:

- a) Et teoretisk solvenskapitalkrav med hensyn til deres forsikringsvirksomhet, beregnet uten tjenstepensjonsvirksomheten i henhold til artikkel 4 i direktiv (EU) 2016/2341.
- b) Solvensmarginen med hensyn til tjenstepensjonsvirksomheten, beregnet i samsvar med lover og forskrifter som er vedtatt for å overholde artikkel 28 i direktiv 2002/83/EF.

Kommisjonen skal innen 31. desember 2017 framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om hvorvidt perioden nevnt i første ledd bør forlenges, idet det tas hensyn til unionsrett eller nasjonal rett som følger av dette direktivet.»

Artikkel 64

Innarbeiding i nasjonal rett

1. Medlemsstatene skal innen 13. januar 2019 sette i kraft de lovene og forskriftene som er nødvendige for å etterkomme dette direktivet. De skal omgående oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktivet, eller det skal vises til direk-

¹⁸ Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/2341 av 14. desember 2016 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (EUT L 354 av 23.12.2016, s. 37).»

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

tivet når de kunngjøres. De skal også inneholde en erklæring om at henvisninger i gjeldende lover og forskrifter til direktivene som oppheves ved dette direktivet, skal forstås som henvisninger til dette direktivet. Nærmere regler for henvisningen og ordlyden i erklæringen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktivet omhandler.

Artikkel 65

Oppheving

Direktiv 2003/41/EF, endret ved forordningene oppført i vedlegg I del A, oppheves med virkning fra 13. januar 2019, uten at dette berører medlemsstatenes forpliktelser i forbindelse med fristene for innarbeiding i nasjonal rett og datoene for anvendelse av direktivene angitt i vedlegg I del B.

Vedlegg I

Del A

Opphevet direktiv med liste over senere endringer

(nevnt i artikkel 65)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/41/EF (EUT L 235 av 23.9.2003, s. 10).	
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF (EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1).	Bare artikkel 303
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/78/EU (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 120).	Bare artikkel 4
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/61/EU (EUT L 174 av 1.7.2011, s. 1).	Bare artikkel 62
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/14/EU (EUT L 145 av 31.5.2013, s. 1).	Bare artikkel 1

Del B

Liste over frister for innarbeiding i nasjonal lovgivning og anvendelse

(nevnt i artikkel 65)

Direktiv	Frist for innarbeiding	Anvendelsesdato
2003/41/EF	23.9.2005	23.9.2005
2009/138/EF	31.3.2015	1.1.2016
2010/78/EU	31.12.2011	31.12.2011
2011/61/EU	22.7.2013	22.7.2013
2013/14/EU	21.12.2014	21.12.2014

Henvisninger til det opphevede direktiv 2003/41/EF skal forstås som henvisninger til dette direktivet og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg II.

Artikkel 66

Ikrafttredelse

Dette direktivet trer i kraft den 20. dagen etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 67

Adressater

Dette direktivet er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg 14. desember 2016.

For Europaparlamentet

M. Schulz

President

For Rådet

I. Korčok

Formann

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

Vedlegg II

Sammenligningstabell

Direktiv 2003/41/EF	Dette direktivet
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6 bokstav a)	Artikkel 6 nr. 1
Artikkel 6 bokstav b)	Artikkel 6 nr. 2
Artikkel 6 bokstav c)	Artikkel 6 nr. 3
Artikkel 6 bokstav d)	Artikkel 6 nr. 4
Artikkel 6 bokstav e)	Artikkel 6 nr. 5
Artikkel 6 bokstav f)	Artikkel 6 nr. 6 Artikkel 6 nr. 7
Artikkel 6 bokstav g)	Artikkel 6 nr. 8
Artikkel 6 bokstav h)	Artikkel 6 nr. 9
Artikkel 6 bokstav i)	Artikkel 6 nr. 10
Artikkel 6 bokstav j)	Artikkel 6 nr. 11 Artikkel 6 nr. 12–19
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 9
Artikkel 9 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 10 nr. 1 bokstav a)
Artikkel 9 nr. 1 bokstav e)	Artikkel 10 nr. 1 bokstav b)
Artikkel 9 nr. 2	Artikkel 10 nr. 2
Artikkel 20, artikkel 9 nr. 5	Artikkel 11 Artikkel 12
Artikkel 15 nr. 1–5	Artikkel 13 nr. 1–5
Artikkel 15 nr. 6	
Artikkel 16	Artikkel 14
Artikkel 17	Artikkel 15
Artikkel 17a nr. 1–4	Artikkel 16 nr. 1–4
Artikkel 17a nr. 5	
Artikkel 17b	Artikkel 17
Artikkel 17c	
Artikkel 17d	Artikkel 18

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

Direktiv 2003/41/EF	Dette direktivet
Artikkel 18	Artikkel 19 Artikkel 20 Artikkel 21
Artikkel 9 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 22 nr. 1 Artikkel 22 nr. 2–7 Artikkel 23 Artikkel 24 Artikkel 25 Artikkel 26 Artikkel 27 Artikkel 28
Artikkel 10	Artikkel 29
Artikkel 12	Artikkel 30
Artikkel 9 nr. 4	Artikkel 31 nr. 1 Artikkel 31 nr. 2–7
Artikkel 19 nr. 1	Artikkel 32
Artikkel 19 nr. 2 andre ledd	Artikkel 33 nr. 1 Artikkel 33 nr. 2
Artikkel 19 nr. 2 første ledd	Artikkel 33 nr. 3
Artikkel 19 nr. 3	Artikkel 33 nr. 4 Artikkel 33 nr. 5–8 Artikkel 34 Artikkel 35 Artikkel 36
Artikkel 9 nr. 1 bokstav f)	Artikkel 37 nr. 1
Artikkel 11 nr. 4 bokstav c)	Artikkel 37 nr. 2
Artikkel 11 nr. 2 bokstav b)	Artikkel 37 nr. 3 Artikkel 37 nr. 4 Artikkel 38 Artikkel 39 Artikkel 40 nr. 1 bokstav a)–c)
Artikkel 11 nr. 4 bokstav b)	Artikkel 40 nr. 1 bokstav d) Artikkel 40 nr. 2 Artikkel 41 Artikkel 42
Artikkel 11 nr. 5	Artikkel 43
Artikkel 11 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 44 bokstav a)
Artikkel 11 nr. 3	Artikkel 44 bokstav b) Artikkel 44 bokstav c) Artikkel 45 Artikkel 46 Artikkel 47
Artikkel 14 nr. 1	Artikkel 48 nr. 1

Endringer i finansforetaksloven mv. (gjennomføring av EØS-rett, egen pensjonskonto) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 54/2021 av 5. februar 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/2341 om virksomhet i og tilsyn med tjenstepensjonsforetak (IORP II)

Direktiv 2003/41/EF	Dette direktivet
Artikkel 14 nr. 2 første ledd	Artikkel 48 nr. 2 Artikkel 48 nr. 3–5
Artikkel 14 nr. 2 andre ledd	Artikkel 48 nr. 6
Artikkel 14 nr. 3–5	Artikkel 48 nr. 7–9 Artikkel 49
Artikkel 13 nr. 1	Artikkel 50
Artikkel 13 nr. 2	
	Artikkel 51 Artikkel 52 Artikkel 53 Artikkel 54 Artikkel 55 Artikkel 56 Artikkel 57 Artikkel 58
Artikkel 20 nr. 11 første ledd	Artikkel 59 nr. 1
Artikkel 20 nr. 11 andre ledd	Artikkel 59 nr. 2
Artikkel 20 nr. 11 tredje og fjerde ledd	
Artikkel 21	Artikkel 60 Artikkel 61 Artikkel 62 Artikkel 63
Artikkel 22	Artikkel 64 Artikkel 65 Artikkel 66 Artikkel 67

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

www.publikasjoner.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på

www.regjeringen.no

Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon – 12/2021

